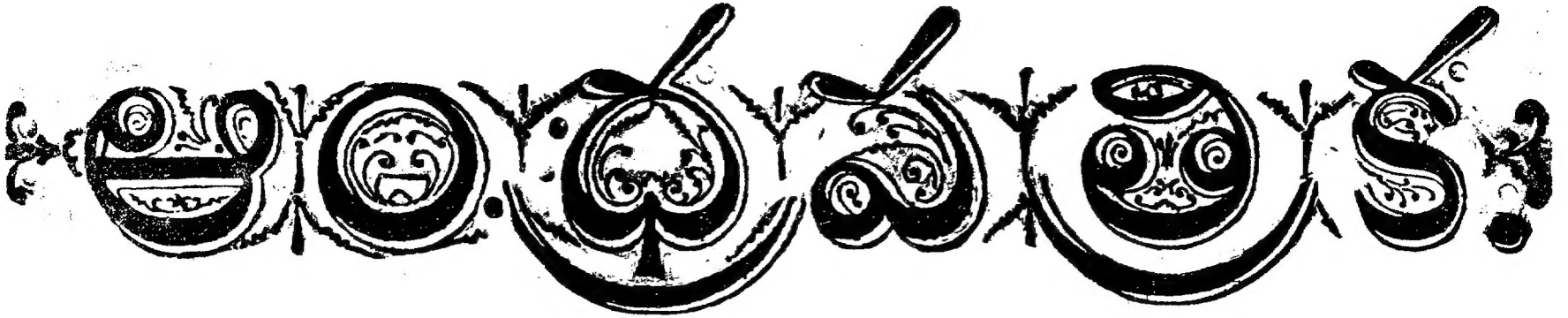

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310977

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11,
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 24-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 72
సంచిక ౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
రక్తము తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

సవనాగరికమునకు తగిన పొగ నైన గాజులు

ఎస్ రకము గాజులు

3, 4 సవరములలో తయారుచేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజారిజత 1-కి రు. 10-0-0.

పట్టెలుతీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును.

మజారి చేదారముతో సహా జత 1-కి రు. 10-0-0. సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

(8) 172, పుటలుగలఅందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

వేసవికి వెటవవలదు
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

అమృతామలక తైలము

జీవామృతము

భృగువటి

కండ్లకును మెదడునకును చలవనిచ్చి వేసవి ధియమును వెడలగొట్టును.
సామాన్య శిశురోగములకును నేత్రరోగములకును అంకుశము వంటిది.
సీసా రు 1-0-0.

ఎండవేడిమిని తోపనివ్వదు. నిస్సత్తువను నిర్మూలించును. సరములకును
మెదడునకును పటుత్వమును బలమును ఇచ్చును. సీసా రు 3-4-0.

విపరీతముగా వేడిమిచేగలుగు సెగరోగము మున్నగు వ్యాధు
లకు త్రిశూలము. 24 మాత్రలు రు 1-12-0.

శ్యాకింగు, పోస్టేజి ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము. ఇంకను ఆసేకములకు ఆయుర్వేద వివృతములు గలవు.

తొలివిలాసము: 'పండిట్' మదరాసు.

చెన్న పురిలో ఏజెంట్లు: { రాధా కంపెనీ, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మదరాసు.
స్వస్తి ఫార్మసీ, వెద్దేనీ, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమము
41, ఆచారపుర వీధి, జి. టి. మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

21.6-24 తేది శనివారమునుండి 27-6-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ ట్రైవెండ్రు సీరియల్ ది
డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చిత్రాత్మకకథ, ఉపకథలు 13, 14, 15 కడపటివారము.
6 భాగములు. (ఫ్రెడ్ థాప్ యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు
సీరియసు ది లెడర్ ఫువర్స్ కూడ చూపబడును.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నుడవారింపిన మిల్లులో తయారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూదేశపుమిల్లు నూలులోనున్నా, ఖద్దరునూలులో,
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకల మైనపట్టు, వున్నె,
ప్రత్తి, వగైరాభారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాలు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు చేరమునకు, కం
ట్రాప్టులకు, చాలా వ్యాపారవీర్లు కల్లుజేసిసాము గనుక ధరలు
తెలియగోరనవారు యీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6.0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రప్రదేశ్ మిల్సు,
బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రము.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును ములభముగా చికిత్సచేసికొన దగిన
600 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 వి. పి. అ 6

ఆయుర్వేదచరిత్ర:— వైద్య, ఆరోగ్య, కారీర, వస్తు
గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యపత్రిక. సం॥ చందా,
రూ. 2-8-0. మాదిరి యుచితము.

శి. పి. అందు కో, పెరిదేపి, నెల్లూరుల్లా

నోటీసు

ఇందువల్ల నకలమయినవారికి తెలియచేయడం యేమనగా:— కావలి డిస్ట్రిక్టు మన్యుఫ్యాక్చరీస్ వుండు తున్న నా తాలూకు వ్యవహారముల విచారణ నిమిత్తం మా గ్రామకాపురస్థులను, నాగుమస్తాయులను అయిన అన్న దారు సుబ్బయ్యగారు సాతరపున 1.4.1924 తేదీన కావలికి వెళ్లి 1.2-3-4 తేదీలు కావలిలో వ్యవహారములు విచారించుకొని 4 తేదీ సాయంత్రం కావలినుండి వింజమూరుకువెళ్లి మోటారు బస్లో సవరు వ్యవహారములకు సంబంధించిన రికార్డుతోటి వింజమూరుకు ప్రయాణము అయినపుడు సవరు రికార్డు నా విరోధులవల గళిపరచబడినది. అట్లా గళిపరచబడిన రికార్డు లో పైచెప్పబడిన వ్యవహారములకు సంబంధించిన కాకితములు, దస్తావేజులు వచ్చే రాలలోపాటు నాచేవ్రాలు కాకితములు సహా కొన్ని వుండివున్నవి. నాకు యామగ్గ దేహరగ్గత యే ర్వది కావలికి పోవాలని కారణంవల్ల వ్యవహారములకు అవసర మగుసేమైనను తలంపుతో కొన్నిచేవ్రాలుకాకితములు ప్రస్తావన నాగుమస్తాద్యుల పంపివుండినాను. ఈవల నాకు తెలియుటలో యితరకాకితములతోపాటు నాచేవ్రాలు కాకితములు సహా నావిరోధులచేతలో చిక్కినట్లున్నూ వాటినిబట్టి వారు కొన్ని అక్రమరికార్డును సృష్టింప ప్రయత్నించుచున్నట్లున్నూ నాకు తెలియవచ్చినది. ఒకవేళ అట్టివి జరిగివున్నను జరగ నున్నను అవి చెల్లలేదని కాని, నన్ను బద్ధపరుపలేదని కాని కావు. ఈతేదీనకు నేను వింజమూరు గ్రామకాపురస్థులగు మాధుల కొండయ్య, నీలం సుబ్బయ్య, అనువారలకు భూమి విక్రయ అగ్రిమెంటుబాబులు రెండున్నూ, వేమన పాపానాయకు, చిట్టెమూరు వెంకట్రెడ్డిగార్లకు చెరియొక ప్రోకోటున్నూ కావలి పోలీసు సుబ్బయ్యకంపెనివారికి అన్నలూరు సుబ్బయ్యగారు యిచ్చవలసిన తాలూకు నేను అనాల్లా అయినమొత్తం రు 100 నూరురూపాయలకు వొకబాబున్నూ దామెర బంగారయ్యపేరకు ముక్కునాయుడి తోట సాగు బడి విషయమును గురించి వొకబాబున్నూ నేను వ్రాశి యిచ్చి వున్నాను. ఇవి తప్ప యింక యేలాటిలిఖితములున్నూ యితరుల కెవ్వరికిగాని నేను వ్రాశి యిచ్చి వుండలేదు. ఒకవేళ నేను వ్రాశి యిచ్చివున్నట్లు యెవరయినను చెప్పేయెడల అట్టి వారు ఆలాటి లిఖితములను 20.6.24 తేదీలోపల నావద్దకు తెచ్చి నా అంగీకారమును సవరు లిఖితములపైన వ్రాతమూలముగా పొందనిచే అట్టివి నన్ను బద్ధపరుపజాలవు. ఇకముందు నాయా వజ్జీనవర్తం నావల్ల యేవిధమయిన లిఖితములనుకాని పొంద కోరుచూ నాచేవ్రాలును, వ్రేలిముద్రను రెంటిని సవరు లిఖితములలో పొందవలసినది. ఈరెండునూ లేనిచే అట్టి లిఖితమునకు నేను యేలాటి బద్ధుడను కాజాలను. పై రెండువర్తములకు విరుద్ధముగా నాచేవ్రాలతోటి యేలాటి లిఖితములన్నును అట్టివి నామనస్సుగ్గిగా వ్రాశియివ్వబడినవి కావనిన్ని, పైచెప్పబడిన విషయముగా పొందబడిన నాచేవ్రాలకాకితములతో సృష్టింపబడినవి అనిన్ని నన్ను బద్ధపరుపజాలనివనిన్ని భావింప వలసినదని యిందుమూలముగా యెల్లరకు తెల్పడమయినది.

గణపం రామలింగారెడ్డి

ల్యాండుహోల్డర్.

వింజమూరుగ్రామం.

పురయగిరితాలూకా.

నల్లూరు జిల్లా.

17.6.1924 తేదీ
వింజమూరు.

అమ్మబడును

రెండు మురుగుడునీరు తోడుబండ్లు (కరవి)
రెండు మలముతోడుబండ్లు (యినవవి) వివరము
కావలసినవారు చైర్మన్ గారికి వ్రాయవలెను.
చీరాల మునిసిపల్ ఆఫీసు, రా. సుబ్బారావు
10.6.24 చైర్మన్.

నోటీసు

బెజవాడలోనున్న మునిసిపల్ హాస్పిటలుకు
బి. ఏ. ఎల్. టి. పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణుడైనట్టియు,
మంచి అనుభవము గలిగినట్టి ఒక ప్రభానోపాధ్యాయుడు కావలెను. ఈ ఉద్యోగము ఖాయమైనది.
30.6-24 తేదీ లో గా వయస్సు, యోగ్యత
మున్నగునవి తెలుపుచు దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు
బెజవాడ
21.6.24

కె. పూరానందం
జెన్ శర్మ ఎమ్. సి.

తమాషాలు

కలమా? కత్తియా?

ఉపన్యాసకుడు:—కత్తికత్తు కలము చాల బలమయినదని, ఇప్పుడందరు అంగీకరించుచున్నాడు.

సభ్యుడు:—నిజమే, కత్తితో చెక్కులమీదగాని ప్రామిసేనోట్లమీదగాని దస్కతు చెయ్యడానికి వీలులేదు.

వీలయిన ఆచారం

అంగడివాడు:—అరిగిపోయిన డబ్బులను తీసుకోవడం మాకు ఆచారం లేదండీ.

రామయ్య:—నిన్నటిదినం చిల్లర ఇయ్యడంలో మీరే యిచ్చారు.

అంగడివాడు:—కామయ్యను. పరాయిజాండ్లకు చెల్లని డబ్బులను యిచ్చగూడవని మాత్రము మాకేం నియమం లేదండీ.

పొగడ్డ యా?

సభ్యుడు:—మీరు ఉపన్యాసం ఇచ్చినపుడల్లా నేను హాజరవుతుంటాను.

ఉపన్యాసకుడు:—నే నిందుకు కృతజ్ఞుడను. కాని ఇతరులవచ్చి ఉపన్యాసం యిచ్చేటప్పుడుమాత్రం ఎందుకు పోగూడదు?

సభ్యుడు:—మీరు ప్రసంగం జేసేవాడు, యిబ్బంది లేకుండా పోయిపోతుంది. అదే కారణం.

బదార్లు

పెద్దమనిషి:—ఏమండోయి, గమ్మతుండులో ఎట్లా పడ్డా రేమిటి?

బాధపడే బాటసారి (విసుగుతో):—నేను పడలేదండీ. నేను ఇక్కడ కూర్చుంటే, నాచుట్టూ ఈకుండును కట్టారు.

అతి తెలివి

యజమానుడు ఉత్తరం పోస్టులో చెయ్యడం మరచి పోయెను. వెంటనే తిరిగివచ్చి ఉత్తరంకోసం ఎంత వెతికినా కనబడకపోయెను. అంతట నేమకుని పిలిచి,

యజమాని:—ఇక్కడ నేమయినా ఉత్తరం పడ్డదేమో చూచినావా?

నేమకుడు:—చూశానండీ.

యజమాని:—అది ఎక్కడున్నది?

నేమకుడు:—పోస్టులో వేసానండీ.

యజమాని:—అయ్యో, పైపేరు వ్రాయలేదే!

నేమకుడు:—అది నాకు తెలుసునండీ, మీకు ఆకాశ రామన్న ఉత్తరం వస్తే దానికేమయిన జవాబు వ్రాసారేమో నని అనుకొన్నానండీ.

మార్పు లేదు

రామయ్య (ఆకురంతో):—నిన్న రాత్రి తెనాలికింపెనీ వారి హరిశ్చంద్ర ఎట్లావుంది?

భీమయ్య:—హరిశ్చంద్రుడు వెనుకటికన్న కొంచెం నయమే. అట్టే, ఏడవలేదు. విశ్వామిత్రునికీమాత్రం కోపం ఏమాత్రం తగ్గలేదయ్యా!

సమయస్ఫూర్తి

ఆతనికి నాటకం జూదాలెనని బుద్ధివుట్టెను.

చేతులో డబ్బులేదు. వెంటనే రిజర్వడు గేటువద్దకు వెళ్లి నన్ను పోనియ్యండి అని టికెట్టు కత్తెరును గడ్డించి అడిగెను.

టికెట్టు కత్తెరు:—టికెట్టులేనిది ఎందుకు పోనియ్యాల్సి? ఆతడు:—ఇవ్వాలే ఏనాటకమో తెలుసునా?

టికెట్టు కత్తెరు:—శకుంతల నాటకం.

ఆతడు:—ఎవరు జేశారు?

టి. క:—ఎవరో కాళిదాసంట్ల

ఆతడు:—ఆకాళిదాసును నేనే.

టి. క:—చిత్రం. ఎవరో తెలియక అడిగాను. క్షమించండి. లోనికి దయ చెయ్యండి.

తగిన సాక్షి

మేజిస్ట్రేటు:—నీడతన గూర్చి అనుమలంగా చెప్పే వారెవరైనా ఉంటే, పిలు.

మద్దయ:—పొడ్డుకాన్ పైబిలుగాకే నండీ.

పొడ్డుకాన్ పైబిలు:—అయ్యో, ఇరుకై సంవత్సరాల యామధ్యముద్దాయిని ఒక్కమారయినా నేను చూడలేదండీ.

మద్దయ:—ఇన్ని సంవత్సరాలనుండి నన్ను పొడ్డు కాన్ పైబిలుగా చూడకుండా ఉన్నారంటే ఏమన్నమాట! మందినడత కంటకంటే దాఖలా ఏం కావలెను?

విరవము

భర్త:—ఏమయినా తలుచుకో

భార్య:—తలుచుకున్నాను

భర్త:—తలుచుకున్నది దగ్గరగా ఉందా.

భార్య:—ఉంది.

భర్త:—పోట్టివా.

భార్య:—అవును.

భర్త:—ఎట్టిటివా.

భార్య:—అవును.

భర్త:—పెద్దనోరుండా

భార్య:—ఉంది.

భర్త:—అవసుకుంటే నీకిష్టమేనా?

భార్య:—ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ ఇష్టమేమీలేదు.

భర్త:—అది కనుపించకపోతే నీకేందినలు లేదుగదా.

భార్య:—లేదు.

భర్త:—(కోపంతో) అట్లాగయితే నీకూనాకూ సంబంధం లేదు.

భార్య:—కోపపడవద్దు. నేను అనుకొన్నది మిమ్మును గురించిగాదు. వీధిలో ఉండే ఉత్తరాల పెట్టెను తలచుకున్నాను.

యస్. ఐ. రైల్వే ఆదాయము

14 వ జూనులో ముగిసిన వారమునకు

కొంబత్తూరు, జూన్ 28:— సౌతిండియన్ రైల్వే ఏజెంటు బి. సి. స్కాట్ గారును, ప్రధానఆడిటరు యం. హెచ్. ఆమ్మలీగారును ప్రకటించిన ఒకస్టేటుమెంటు ప్రకారము 14 జూనులో ముగిసినవారములో వారి ఆదాయము ఏప్రకారముగా నున్నది.

ప్రయాణికులను తీసికొనిపోవుట (1015, 211 మంది ప్రయాణికులు) రు 662841, 7 వ జూనులోటి ముగిసినవారములో (ప్రయాణికులు 8, 51, 864) రు 5, 94, 816. సామానులవలన (వాని బరువు 1, 587, 502) రు 501227, క్రిందటివారములో (బరువు 109 7978) రు 3, 77, 562. రైలుసామానులను తీసికొనిపోవుట మొదలగువాని యన్నింటితోపాడే 8 తేదీనుండి 14 తేదీవరకు ఆదాయమొత్తము రు 12, 24, 670. క్రిందటివారములో రు 11, 09, 502. క్రిందటివారములో మైలుకు రు 509 రాగా యీవారములో మైలుకు రు 608 వచ్చినవి.

జిల్లాకోర్టు రైల్వేలు:— తంజావూరు 83644
,, కోయంబత్తూరు రు 7,864
,, నేలం రు 2,874
,, తిన్నెవల్లి రు 12,825
హైదరాబాద్ సాంరాష్ట్రములు:—
,, తిరువాన్కూరు రు 44,644
,, కొచ్చిన్ రు 28,835
,, పాండిచెరీ రు 3,885
,, పెరాలం-కారికాల్ రు 2,495

సౌతిండియన్ రైల్వే (బాడు అండు మీటరు గేజీ) రు 10,95,158
రు 12,24,670
1923 లో సరిగా యీ వారమునకే రు 1164,756 మొత్తము వచ్చెను.

ప్రకటన

బెజవాడ కాపురస్థులు లేటు సౌదాగర్ మహమ్మదు అబ్దుల్ కరీం వేగుగారి కొమారుడు సౌదాగర్ మహమ్మదు అబ్దుల్ రహీం వేగుగారు వగయిరాలపయిన బెజవాడసబుకోర్టులో నావగయిరాలము O S 19, 68, 69, 70/1921 నెంబర్లన దావాలు తెచ్చియుండి కొన్ని దావాల్లో అబ్దుల్ రహీము వేగు ఆస్తికి పైలు జప్తు నిమిత్తము పిట్టేషనులు దాఖలుకాగా సవరు ప్రతివాది ఆస్తినిదావాలుపర్యవసానములోపల అన్యాయకాంతము చేయనని కోర్టువారికి undertaking ఇచ్చియుండి అప్పుడు అందుకు భిన్నముగా తన ఆస్తిని లాలూచీగా అన్యాయకాంతము చేయు ప్రయత్నములో నున్నట్లు తెలియుచున్నందున నానగైరాలు పొందగల డిక్రీలకు అయినజాతెకుండా చేయుటకై సవరు క్రయపు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నందున సవరు అబ్దుల్ రహీం వేగువల్ల ఆస్తిని క్రయమునకు ఎవరు తీసికొనమాడననిన్ని తీసికొన్నయెడల నష్టపడగలరని యిందుమూలకముగా ప్రయర పరచుచున్నాను.

బెజవాడ } ఎస్. ఎం. అబ్దుల్ హాకీం వేగు.
19.6.1924

నిరుద్యోగము

అధిక పని కల్పించుట

V

రంగనాయకులు డి. యి. పి. (అక్కుపర్తి)

సి. యస్. డి. యు.

నిరుద్యోగము భారతమునకు ఒక పెద్ద అడ్డంకు. నిరుద్యోగమును తగ్గించుట అభివృద్ధి క్రొందటి వ్యాసమునందే తెలియింది. సుమారులకు నాంది ప్రజలు నిరుద్యోగులై యున్నారనుకొందము. ఒక్కొక్కరికి దినముకు నాలుకొకటి భత్య మిచ్చినను దినముకు ఇరువదిరూపాయల భత్యము వీధిచేయించుకొనకుండానే యిచ్చుట తలపించును. అనగా 25,000 రూపాయలు వృధాగా ఖర్చుపెట్టుచున్నది. అందుకని, అభివృద్ధియైనచో, ఈలక్ష్యము దిచ్చే యోజనాను చిల్లరపని చేయింపవలెనని తెల్పుట తప్ప. ఉద్యోగమునం దున్న వారందరికి దినముకు చేయు పనిపరిమితిని తగ్గించి, ఈనిరుద్యోగులకు ఉద్యోగము కల్పించి అందరికి కొంతతేము తగ్గించి తుదకందరుద్యోగులకు నుండునట్లు చేయవచ్చు. ఈపద్ధతి నితరదేశములందు అప్పుడప్పుడు ధనాధికుల ప్రతినిధులు, యజమానుల ప్రతినిధులు పొగడుచుండురు. కనుక కొంచెము శ్రద్ధతో విచారించవలయును. ఒక్క జిల్లాలోను 8 లక్షలమంది ప్రజలుండగా అందు 7,20,000 ప్రజలకుమాత్రము ఒక్కొక్కరు దినముకు పదిగంటల ప్రకారము పనిచేయుచో యుద్యోగ మొకటుండును. దున్నదనుకొందము. 80,000 ప్రజలు నిరుద్యోగులయి యున్నారు. వీరికి 20,000 రూ. భత్యముక్రింద చెల్లించుటకంటె ఎనిమిదిలక్షల ప్రజలే దినముకు తొమ్మిదిగంటలసేపు ఉన్నపనినే పూర్తిచేయుచుట సాధ్యము కాని, యజమానులు, ఏడులక్షల ఇరువదివేల ప్రజలకే ధనము యెప్పటి వలె చెల్లించెద ముందుగాని ఎనిమిదిలక్షల ప్రజలకు చెల్లించు. కనుక యిదివరకు ఏడులక్షల యిరువదివేల ప్రజలకు చెల్లించిన ధనము త్రమ నివృద్ధుల ఎనిమిదిలక్షల ప్రజలు తమలో తాము పంచుకొనవలయును. కాన ప్రతిపనివాడు తక్కువమూలకి పనిచేయవలసి యుండు. ఈపద్ధతి లంకామైదుగడ్డల వ్యాపారమునందు పనివారపురపుడు అవలంబించి, కొందరు నిరుద్యోగులమితముగా బాధపడు స్థితిని తొలగించుచున్నారు. దీనినే 'Organised Short time work' అని పిలుతురు. మనదేశమునం దీపద్ధతి కొన్ని సమయములం దుపయోగించు, కొన్ని సమయములందు తప్పని సరియగును కాని, అధికపని గల్పించుచో, భత్యనష్టము లేకయే, పనివారి మాలి తగ్గకుండానే ప్రజలకు ఉద్యోగము గల్పించుటకు తద్వారా దేశాభ్యుదయము కల్పించుటకు సాధ్యము. క్రిందటివ్యాసమునందు చెప్పినటుల నిరుద్యోగ మధికముగ నున్నప్పుడు ఇచ్చట చెప్పిన 'తక్కువకాలపు' మాలి పద్ధతి ప్రకారము హెచ్చుపని నేర్పరచి తద్వారా హెచ్చు ప్రజలకు ఖర్చుపెట్టుకొను శక్తి హెచ్చించి అంత జనరలు గానుండు నిరుద్యోగమును తగ్గించగల్గుట సాధ్యముకాదు. అధికమాలి కల్పించుచో, హెచ్చుమందికి మాలిగల్గి వారి ఖర్చు ద్వారా యితరుల కధికయుద్యోగము కల్గి తద్వారా నిరుద్యోగము తగ్గుట సాధ్యమగును. కనుక, అధికపని కల్పించుట ఉత్తమోత్తమము. అటులజేయుట సాధ్యము కానిచో, అంతతక్కువ కాలపు మాలి పద్ధతి ననుకరింపదగు.

అధికమాలి నేర్పరచుట

ఉన్న యుద్యోగము నంతవెడలి మాలిదాతాములద్వారా పనివారందరి కాయుద్యోగ మిచ్చిన పిమ్మటనే మిగిలిన నిరుద్యోగులకు అధికమాలి నేర్పరచువ మనుట, చేయవలసినపని యిక లేదోయని మొత్తుకొనుచు ఇంతమంది కేవిధముగ గూడ యుద్యోగము దొరకుటలేదో యని గోలపెట్టుచుండుట చాల హాస్యాస్పదముగ నుండుటలేదా? దేశములోనున్న వ్యాపారము లన్నిటియందు పనివారున్నారు. అన్నిదాతాములు ఖాళీకీలు, గవలు, గొయ్యలు, పాలుములు, దొడ్లు, రోడ్లు అన్నిటిపై, నదులపై, కాల్వలపై, రేవులందు, చెరువులందు పనివారున్నారు. వానిపైనున్న యజమానులక యధికమాలివారవారము లేదనుచున్నారు. అట్టిసమయముననే అధికకాస్త్రుతేర్లల అధికపని గల్పించి నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగము గల్పింపగలమని డబ్బము గొట్టుపెట్టి విషయము? వారు పిచ్చవారా? లేక మనకు వాటిగూఢనూత్రములు తెలియవా? ఈప్రశ్నలు మికందరకు తట్టవచ్చు. ఇంగ్లండులోనుండగా ప్రథమవత్సరమునందు ప్రతికలందరికి విషయములు జరుపుకొనుచు వ్రాయువారి తలంచి నవ్యుకొనుచుండివాడను. అధికకాస్త్రుము

జరుపువారంబించి కొంత నేర్పినపిమ్మట వెనుకటి నాబుద్ధి బాల్యతను తలంచిన యిప్పుడు వాకు నవ్యువచ్చుచున్నది.

మాపనులన్నిటియందు తగినంతమంది పనివారున్నారు. ఇంక హెచ్చుమందివద్దు; అని పలుకు యజమానులొక విషయము మరచుచున్నారు. అన్ని పనులం దిక ఖాళీలేదు, కనుకనే ఇన్ని వేలమంది పనివారు నిరుద్యోగులైయున్నారను రాచకీయజ్ఞులొక విషయము మరచుచున్నారు. ఆ విషయమేమన, ఏ సమయమున దీసికొన్నను, అప్పుడు యజమానుల క్రిందనున్న పనులగుర్చియే యాలోచించుచున్నారు గాని, కొంతపనుల నెన్నిటి సాగించమనో, ఎన్నిపనుల ప్రారంభింపవచ్చునో గమనించుటలేదు. ప్రస్తుతపు స్థితిగతుల దీసికొందము. క్రిందటి వత్సరము స్థానిక ప్రభుత్వముగూర్చి రైతుల గూర్చి యాంధ్ర ప్రతికయందు వ్రాసిన వ్యాసములం దెన్ని పనులను ప్రభుత్వము చేయవలసినో, చేయవలయునో, కొంతవరకు తెలియి. గ్రామ గ్రామమునకు రోడ్లులేవు. కాలువలపై హెచ్చుదారులకు వంతెనలేవు. గొప్పగొప్ప ఫలవంతములగు తాలూకాలమధ్య, జిల్లాలమధ్య, పరస్పరముగా రైళ్లులేవు. కృష్ణనుండి, 'నావికవాణిజ్యము' వృద్ధియగుటకు పడవకాలువలు లేవు. కాలువ కట్టుట, పెద్దవిగ, గట్టివిగ లేమిచే, కృష్ణగోదావరి వరదుల వచ్చినప్పుడు మాగానిభూములందు, ఆకట్టులు తెగుట, పైరుపాడగుట జరుగుచునేయున్నది. మెట్టగ్రామములందు, వర్షాకాలమునందుండు జలము నేకరించి, ఎండకాలమున, వ్యవసాయము కై, దాహము తీర్చుకొనుటకై యుపయోగించుటకు కోనేరులు, 'తలకాములు' లేవు. బీడులు, అనాధలు తలదాచుకొనుటకు 'ఆశ్రమములు' లేవు. దొరలకు మాత్రము రహదారి బంగాళాలచ్చులచ్చులేగలవు. ఇప్పుడున్నరోడ్లు, గుంటలతో, రాళ్ళతో, బురదజీడుతో నుండుటయేగాక, పెడల్పుగ, వికాలముగ లేవు. ఎండకాలమునందు తలదాచుకొనుటకు, ఇరుప్రక్కల చెట్లనలేవు. దాహము తీర్చుకొనుట కీరోడ్లవెంట మంచినీటి పంపులు లేకపోగా, బావులు, బాక్కెనలైన లేవు. పనివారి యిండ్లు ప్రతివత్సరము యగ్నిపరమగుచుండ, ప్రభుత్వమే పెంకుటిండగట్టించి, అడ్డెచ్చు వసతుల కలలోనైన మనవారు తలంచుటలేదు. టౌనులందు, గ్రామములందు స్థానిక ప్రభుత్వము కట్టించువడిన గ్రంథాలయముల, విశేషములభవనములేవు. ప్రతి గ్రామమునందు, రోడ్లు, లాండర్లులేవు సరిగవా, గ్రామగ్రామముమధ్య దొంగలభయముతీర్చుటకైనలాండర్లు లేవు. ప్రజలు, ఒక గ్రామమునుండి మరొక గ్రామమునకు త్వరితముగ బోవుటకు, అధికప్రజలు పోగల్గునసతి కల్లుటకు, ట్రాంబుండ్లులేవు సరిగదా, బస్సుబండ్లనలేవు. గ్రామములందు ఎత్తెక్కివులెటులులేవుగదా, గాను రైల్వేలేవు. ప్రజలకు, దాహము తీర్చుకొనుటకు, పురుగులులేకుండునటుల శుభ్రపరచిన పంపునీరు లేదు సరిగదా, ఆఖరుకు మంచినీటి బావులైన నన్నిచోటులందు తగినట్లు లేవు. ఈవిధముగ మనకు, లేనివస్తువులు, సుఖములు, కావలసినవస్తువులు, సుఖములనెన్నిటికో రెక్కింపవచ్చు, వీనిలోనే కొన్ని పనులు చేయింప ప్రారంభించి నను; లక్షలలోపది ప్రజకు జీవనోపాధి కల్లును. నిరుద్యోగ మనునది కొన్నివత్సరములవరకు మటుమాయమగును. కాని మన మాపనులనేలేయుటలేదు? ఎందుల కాసుఖముల మనము పొందుటలేదు? శుభ్రమగు, స్థానిక ప్రభుత్వముచే స్థాపింపబడిన పబ్లిక్ పాకీహౌస్ల నుపయోగించుటకంటె, పండుల ఘోరకారములు, బురదల లసనలు, నీటిగడ్డబిడల మధ్య బహిర్భూమికి పోయి, పశువులవలె గుడ్డలెగబట్టుకొని, దుర్గంధము బిల్లుల మనవారి కిష్టమని నేనమ్ముకాల! మోకాటి లోతునీళ్ళలో, బురదలో, మురుగుచున్న రొచ్చులో, గుడ్డలన్ని చెడగొట్టు నీటి కప్పగంతులలో నున్న మనగ్రామముల విధులందు తిరుగుట, 'మరద కలవాటుపడిన పంది పన్నీరు మెచ్చునా? ' యనునటుల మనవారికిష్టమని నమ్మరాదు. చీకటిలో, అమావాస్యదగ్గరదినములలో, పాములు, కప్పలు, రేళ్ళభయముచే మాత్రముగాక, దొంగలు, దయ్యములభయముచే పీడింపబడుచుండుట, మన బాలబాలికలకు మంచిది కాదనియు, తమ కాకష్టములన్నిటి మధ్యకాలములు పెట్టుట మంచిది కాదనియు ప్రతిరైతు తలంచునని నానుభిప్రాయము. కలరాపురుగులుగల నీరు, బురదగల నీరు, రొచ్చు మ్రింగుచున్న నీరు త్రాగుట మనవారికి ప్రేమమునిగాని, ఖర్చుపెట్టగా మిగిలిననీరు, స్నానముచేయ మిగిలిన నీరు, గొట్టములద్వారా భద్రముగా మరొకచోటికి పోకుండా, ఇప్పటివలె నింటి వెనుక, బజారుమధ్య నా నీరంత రాగా, మురుగు బయలుదేరగా, దోమలు, 'జం' మృని రొదచేయగా,

భ్రమరగీతముల నానందించుట మనవారి కిష్టమనిగాని నమ్ముకాలము. మనప్రజలు పైసుఖముల గోరుచున్నారు, గోరుదురు. పైన పేర్కొనబడిన కష్టములన్నిటి కోరుదురు. కాని యెందులకు మన మా కష్టముల భరించుచున్నారము? ఎందులకు మనమా సుఖములకు దూరమై యున్నాము?

అబ్బ ఎందులకయ్యా యింత చెప్పెదవు. నీ కేమైనా పిచ్చియా? మనదేశము ఇంగ్లండువంటిది కాదు. మనకు ధనము లేదని మరచితివా? యని మన విద్యార్థికులు గొణగవచ్చు. మన మిప్పుడు బీదవారమని యంద రెచుండుదురు. మనదేశము యింగ్లండువంటిది కాదని నాకు తెలియును. మన దేశమునందు, ధనమున్న సుబ్బుమ్ములు, తనధనము భద్రముగ మంతలలో పెట్టి పాతిపెట్టుదురనియు, ధనవంతుడైన సోమయ్య, తనధనము ఇతరుల కొంపలదీసి, గొప్పయ్యాసుల సంపాదించుటకై ఇతరులకు, వందకు నెల ఒకటింటికి రూపాయదగ్గరనుండి రెండురూపాయలవరకుండు పెట్టిచొప్పున నప్పలకిచ్చుననియు నాకు విదితము. మనవారికి, పరస్పరనమ్మకము లేదనియు, ఎప్పుడు పరస్పర యనుమానముతో చచ్చుచు, ఆ దుర్గంధము పీల్చుచు తాము దుర్గంధభూయిష్టులై, నమ్మదగినవారుగాక, ధనదేవతను పూజింప గోరి, తమ యున్యాయబుద్ధిఫలితముగ, శ్రీ పోతనమహాశయునిచే ప్రేమింపబడిన, అమ్మ పెద్దమ్మ యను దరిద్రదేవత కామాలియగుచున్నార మనియు తెలియును. కాని, మనవారు బాగుపడి పద్ధతి వారికి జూపెట్టినవారు బాగుపడగలరను నమ్మకముచే ఈ ప్రశ్నల నిచ్చుట నింత శ్రమపడి పెట్టుచున్నాడు.

మన దేశమునం దిట్టి హెచ్చువడ్డీలేలుటకై ధనము నప్పుగొని, ఏవ్యాపారము చేయుటకు వలనుపడవనియు, చేసిన లాభము కలుగజాల దనియు స్వానుభవముచే చెప్పుచున్నాడని కనుక, పైన పేర్కొనబడిన యనేక చేయవలసినపనులలోనే పనిని చేయ బ్రయత్నించినను, లక్షలలోపది ధనము ప్రతిజిల్లా యందు ప్రతివత్సరము ఖర్చుపెట్టవలసియుండును కాన, మన దేశమునం దధికవడ్డీలే ట్లున్నవిగాన, ఇతరదేశములందు కొన్ని చోట్ల ధనము ప్రతివత్సరము అప్పుపట్టవలయును. ఏ దేశములం దెంతసామ్య యప్పు పట్టి నేరికీసాధ్యమగునను ప్రశ్నలకు సమాధాన మిచ్చుటకు ముందీ యప్పుపట్టిన సామ్య నెటుల కల్పిడి, నిరుద్యోగము తగ్గించి, దేశమును సాభాగ్యవంతముగ చేయ నగునో విచారించెము.

ఆంధ్రదేశమునకంతకు, పదునైదులక్షలధనము సంవత్సరమును, అప్పుతెచ్చితి మనుకొనుడు. అంత, మన ప్రతిజిల్లా భోగ్యవారు, తమతమ ప్రత్యేకజిల్లాలయందు, వంతెనలు, రోడ్లు నిర్మింపమొదలిడి రనుకొనుడు. అంత పదునైదులక్షల ధనము, ఒక్క సంవత్సరమున దేశమున ఖర్చిపడును. కంసాల బట్టలు, వడ్డీ వుప్పులు, కమ్మతెలుగాలు, రెడ్డివెలములు, రోడ్లపై, వంతెనలపై పనిచేయుటవలన, రాళ్లుచేసిన మాలవారు, కొయ్యకొసినవారు, ఈ పయ్యెత్తినవారు, సున్నము చేయువారు, సున్నము, కలప, రాయి, యినుక బండ్లపై హెచ్చువారు, ఇటుల యకస్మాత్తుగా యనేకవిధములగు ప్రజలివరకు తన్నుపనులకు మించి కొంతపనులందు పనిచేసి, పదునేను లక్షలధనము సంపాదించుకొనిరి. వీరందరిధనము ఖర్చుపెట్టెదరని చెప్పుటతప్పు. ఇదివరకే బాడుగలు తోలురైతులకు కొంత యధికపని. ఇదివరకే కంట్రాక్టుపని చేయువారు కొంత పని, ఇదివరకే కొంతవరకు ధనవంతులైన యితరపనివారి రధిక యాదాయము నీ విధముగా బొందియుండురు. తరువాత, ఏదిన మన కాదినమున సంపాదించుకొనువారు, సంపాదించినదంతయు ఖర్చిచుదురు. కాన, పైవారికి విరులక్షలు, పనివారికి పనిలక్షలు వచ్చుననుకొనుచో, మొదటివారి యైదులక్షలు, వడ్డీలపై, తిరిగి, ఇతరు లిచ్చుచున్న వడ్డీరేట్లతో పోటీపడి, వడ్డీరేటుల తగ్గించుటకు సాయపడును. కంట్రాక్టుదారులు చేతిలో కొల్లగాధన మున్నప్పుడు, అప్పులుపట్టుట తగ్గింతురు. చేతిలో యధికధనమున్న యాసాములు, ఇనుపపెట్టెలో దాచుటకంటె వడ్డీతెచ్చుట నాన్యమని తలంచి, తక్కువవడ్డీలకు బాకీలిత్తురు. పనివారు ఖర్చిడినధనము, దుకాణదారులద్వారా యితరులకు జేరుటయు, ఆదారినే మరి యనేకవేలప్రజలకు పని గల్పించుటయు, ఇటుల యనేకమార్లు సంవత్సరమునందీ పనులను లక్షలధనము చేతులుమాటులయు, అందరు ధనవంతులగుచుండుటయు, తుదకు దేశమునకు పదునేనులక్షలధనపుపని జరుగుటకు మారు, ఇంతమంది పనివారి పనియంతయు చేయారి ఘూఘూ 50 లక్షలధనము దొరకినట్లుండుటయు తలపించునని, ధనము నమ్మకము, అను యాధికకాస్త్రుభాగము జదివినవారికి వినితమగును. (సతేషము)

లికవిషనునివేదికము

విదేశపత్రికలవ్యాఖ్యలు

(నేషన్ అండ్ అధినయం)

ఇండియన్ పబ్లిక్ సర్వీసులగుర్తి విచారించుటకై గత వత్సరము లీ ప్రభుత్వ అధ్యక్షతన నియమింపబడిన రాయలు కమిషన్ సభ్యులు, చాలముఖ్యములగు నూతన లనేకమును గా విందు, భిన్నాభిప్రాయములు లేకుండ అందఱును ఏకీభవించును ఒకేనిశ్చయము ప్రకటించిరి. ఈకమిషన్ సభ్యులు ఆంగ్లసభ్యులును నలుగు భారతీయసభ్యులును గలరు. తొమ్మిది సుసీరియర్ సర్వీసులలోను, నిర్వాహమును గూర్చి. క్రొత్త వారలను కేర్చుకొనుట గూర్చియు, వారిజీతములగూర్చియు, పింఛనులగూర్చియు నీకమిషన్ వారు విచారించవలసియుండెను. వారు విచారించవలసిన విషయములలో 1918 సంవత్సరమునా జానమునకు సంబంధించియును లేదు. కాని వీరుచేయువిచారణ నూతనప్రభుత్వపుధానమును ప్రవేశపెట్టుటవలన గల్గిన పరిస్థితులకై ప్రత్యేకముగ నిర్దించునట్లే, స్వపరిపాలనాభివృద్ధికై సర్వీసులందు భారతీయుల నెక్కువజేయువిధానమునకు సంబంధించి యున్నది. ఈ విధానమును దీనితోడ రూపొందించుట వచ్చుచున్న ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోను జీవనము జేయుటకుభిన్నతెక్కువైనసర్వీసు ఉద్యోగులసంఖ్యకంటెక్కువైనదగుటవలన, సర్వీసులన్నిటియందును సామాన్యముగనంతృప్తి భయము బయలుదేరి, యియ్యది సామాజ్యమున కంతకును ముప్పుగలుగజేయు అతిప్రాముఖ్యవిషయ మని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు భారతప్రభుత్వమువారు తలంపక తప్పదయ్యెను. అసంతృప్తి మూలము ముఖ్యముగ ఆర్థికమైయుండెను. కాని యీ ఆర్థికసమస్యతో బాటు మరియొకటిగూడ కలదని కమిషన్ రుకనుగొనిరి. ఇండియాలో యూరోపియన్ ఉద్యోగియొక్క ప్రభుత్వహోదాయము మార్పుగలిగెను. ఇండియాగక ఒకసభ్యుడు దొంగిలించుటవలన వారిదేశమును నిర్వర్తించవలసినవిధియుం దు విశ్వాసమే కొంతతగ్గిపోయెను. సర్వీసులకును యెక్కువ కష్టములన్నియును పూర్తిగ యూరోపియన్ ఆఫీసరులకే నష్టముగనున్నవి. డి. బాసుగారు ఏదో ఒకవిషయమును గూర్చి ప్రత్యేకాభిప్రాయమును చెప్పినను భారతసభ్యులందఱును ఏకగ్రీవముగ నివేదికమునందు సంతకముజేయుట చాలముఖ్యమైన విషయమై యున్నది.

అందఱును పరీక్షకు పోటీజేసినవిషయ సర్వీసులలోనికి జేర్చుకొను పద్ధతి నేయుంచవలసినయొ ఉద్యోగులందఱు నియోగించు నధికార మెప్పటివలెనే భారతమంత్రికే యుంచవలసినయొ, కమిషన్ వారు సలహానిచ్చుచున్నారు. కాని రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమభివృద్ధి కేంద్రులదియు, సర్వీసులు అఖిలభారత పు స ర్వీ సు గ నుం డ క ప రి పాలనము నందు ప్రజా యత్ర శాఖలకు సంబంధించినవై ముఖ్యముగ రాష్ట్రీయములగునని కమిషన్ వారు గుర్తించుచున్నారు. కావున ఈసర్వీసులకు రక్షణముగనుండుటకై నూతనవిధానమును నూచించు భారతప్రభుత్వశాసనమును చెల్లపబడిన విధానమునే పట్టిక సర్వీసు కమిషన్ నియోజనమును నూచించుచు ఈదేశములో పట్టికసర్వీసులలో నియోగింపబడినవారందఱు విషయమునుగూర్చియు ఈకమిషన్ వారే చూచుచుండెదనని తెల్పిరి. కవెనెంటుడు సర్వీసులజీతముల అభివృద్ధిగూడ యేమియును చెల్లపలేదుగాని ఓవరుసీరితము ఆలవెన్నుల విషయమునుమాత్రము కొంత అభివృద్ధిజేయుడెను. పోలీసు, యితరసర్వీసుల విషయమున జీతమునందభివృద్ధిజేయవలసినయొ, పింఛనులు ఆలవెన్నులవిషయమున ఉదారముగ నేర్పాటుజేయవలసినయొ నూచనల గావించిరి. ఇండియన్ సర్వీసులు ఆంగ్లయువకులలో అధికులైనవారి కాకర్షకములుగ నుండునటుల వెనుకటివలె జేయుటయు భారతదేశపాలనా విధానమునందు మార్పుగలుగుటవలన గల్గు కష్టములన్నివచ్చినను సర్వీసులు నిరంతరముగ పనిజేయునని వాగ్దానమునగునని రాజ్యావిధానమును అయ్యగజేయుటయు కమిషన్ ముఖ్య ఉద్దేశములు చెందెయుండెను. నివేదికములయొక్క ప్రశంస నీయముగ నున్నది. దానిని వెంటనే ఆచరణలో పెట్టవలసిన లీ ప్రభుత్వగారును వారిసహాధ్యాయులును గోరుచున్నారు. వీరితో రిన దానిని ఆచరణలో పెట్టవలసిన అవసరముగలదని తెల్పుటకు సాక్ష్య మెంతేగలదు. కాని భారతదేశపరిస్థితు లిప్పుడున్న ప్రకారము చూచినయెడల సర్వాంగికారముగ సర్వీసు విధానము ఏర్పడగలదను ఆశ బహుస్వల్పముగ నున్నదని మే మొప్పుకొనుచున్నాము.

(నూంచెస్టర్ గార్డియన్)

లీ ప్రభుత్వ అధ్యక్షతన నియమింపబడిన రాయలు కమిషన్ నివేదిక మిప్పుడే ప్రకటించబడినది. ఈకమిషన్ వారు అఖిలభారతపు సర్వీసులగుర్తి మాత్రమే విచారించవలసియుండెను. ఈసర్వీసులందు కవెనెంటుడు సర్వీసులు అగ్రస్థానము వహించుచున్నవి. ఇందు 1290 నుండి వీరు న్యాయకార్యనిర్వాహకాభినిర్వహణభారము వహించెదరు. ఈ ఒక్కసర్వీసేగాక సుసీరియర్ సర్వీసులకైంద జేర్చబడిన మిగిలిన ఎనిమిది సర్వీసులును, యుద్ధము వాటినుండియు సంపూర్ణప్రభుత్వము వచ్చిననాటనుండియును అసంతృప్తితో భయముగనుండెను. లీకమిషన్ విచారణచాల అవసరమని తలంపి క్రిందటి శీరశులో నెడలెను. ఈవచ్చిన అవసరమేమి? ప్రతిమూల పరిస్థితులలో ఒత్తిడి చేత నీనియర్ ఉద్యోగులు భయముతో త్వరత్వరగా పింఛనువుచ్చుకొనుచుండిరి. ఇంతేగాక ఇంగ్లాండులో విశ్వవిద్యాలయముల నుండియు శాస్త్రముల నేర్చుపాఠశాలల నుండియు వచ్చుయువకులకు ఇదివరలోవలె భారతదేశముల సివిలు; వైద్య, పోలీసు శాఖలు మున్నగునవి ఆకర్షకవంతములుగ లేకపోయెను. కమిషన్ రుకనులందఱును అంగీకరించుచు సంతకములు చేసిన నివేదికము జూడ వారు విచారించినసాక్షుల యుద్ధంతములు జూడ సిద్ధులను లండన్లోను భయపడిన దానిని ప్రకటించుచుండెను. ఇండియన్ సర్వీసులో ప్రతిదానిలోనున్న బ్రిటిషుఆఫీసరులు నూతన పరిస్థితుల నంగీకరించినటుల వారు చెల్లుచున్నారు. అనగా భార్యతాయంత స్వపరిపాలనమునకు ముందుగ పాలనావిధానమునందు భారతీయులను ఎక్కువగ జేర్చుకొనుటయే నూతనవిధాన మని మేము తలంచెదము. ఇట్టి పరిస్థితుల నంగీకరించిన వానికి లొంగినను, ఆర్థికపరిస్థితులు యుద్ధమునాటినుండియు మరియూపొయ్యిలవలె తగ్గిపోవుటవలన కష్టములు మాత్రము తగ్గిపోజాలవు. ఇండియాలో ఉద్యోగుల హోదాకు అగుభివృద్ధి అత్యధికమైనది. ఇంగ్లాండులో ఆఉద్యోగికిటులుబడినవమునకు ను విద్యకును ఖర్చులు చాల పెరిగిపోయినవి. వెనుకటిరోజులలో సులభముగ ప్రయాణము జేయుటకు వీలైనటుల యిప్పుడుతరుచుగ ఇంగ్లాండుకు జోవుటకు వీలుగాదు. ఇంతేగాక రోజుకురోజు ఆ ఉద్యోగి పనిజేయు ప్రజల మధ్యనుండు సంబంధమునందు మార్పు గలుగుచున్నది. ఇంతేగాక లండన్లోనున్న అధికారులు తమ విషయమై శ్రద్ధవహించుట లేదనియు, ఢిల్లీలోను పిమ్మలోనున్న వానిదేశస్థులైన ఉద్యోగులనుండి గూడ నేమియు ఆశలేదని వారు విశ్వసించియుండిరి.

రాయలు కమిషన్ వారు చాలముఖ్యమైన క్లిష్టములగు విషయము లనేకములను విశాలబుద్ధితో బాసుగ నాలోచించి పరిశీలించిన మాకు దోచుచున్నది లీ ప్రభుత్వము ఆయనసహాధ్యాయులును చెందుఉద్దేశముల గల్గియుండి పనిజేసిరి. స్వపరిపాలనము భారతదేశమునకు సిద్ధించునటుల జేయవలసని యొకటి. మరియొకటి సర్వీసులందు భారతీయుల నెక్కువజేయు విధానము నేమాత్రము విచ్చిన్నము జేయవలసినదని మరియొకటి. ఈ భారతీయుల నెక్కువజేయుటలో మాత్రము భారత ప్రభుత్వమునకును, పార్లమెంటువారు నిర్ణయించిన విధానమునకును సార్వభౌమమునకుల భాగ్యతకు పరిపాలన పరిపాలనము ఎంతయవసరమో అంతవరకుండునటుల జూడవలయును. యూరోపియన్ ఉద్యోగుల, జీతము, ఆలవెన్నులు, పెన్షనులగుర్తి వారు మంచి చూచనల గావించిరి. నిర్వాహ సహస్యగుర్తి వారు చక్కగ పరిశీలించి, పట్టిక సర్వీసు కమిషన్ నియోగింపవలె నని నూచించుచు భారతదేశములో రెక్రూటులు మెంటు అధికారములవిషయములో వారికే సర్వాధికారముండవలసినయొ, రాజకీయసంఘములతో నెట్టిసంబంధములేక యుండవచ్చుననియు చెల్పిరి. ఇంగ్లాండులో రెక్రూటులు మెంటుకున్న కష్టముల నివృత్తిజేయుటకును, భారతదేశముందు రాజకీయముగ మార్పులుగలిగి అభివృద్ధి గల్గునెడల వారి భవిష్యత్తున కెట్టి ముప్పుగలుగునో యని భయపడు ఉద్యోగుల భయము పోవుటకును వారు జాగ్రత్త నాలోచించి ఒక విధానమును జెల్పుచున్నారు. వారు గావించిన నూతన లన్నిటిని ఒకటిగ విచారించి, ఆలస్యములేకుండ ఆచరణలో పెట్టవలసిన కోరుచున్నారు. ఈ నూతన లు సభ్యులందఱు అంగీకారమును బడసె నను విషయమును విశేషముగ జెల్పుచున్నారు. భారతీయులును ఆంగ్లేయులును కలిసిన కమిషన్ నందు భిన్నాభిప్రాయములు లేకుండ నేకాభిప్రాయము ఏర్పడునని మేము తలంచుచుండలేము. ఇప్పుడు భారత కార్యాలయము భారతప్రభుత్వముతో గలసి పని జేయ నీ యవకాశమును పోగొట్టుకొనునెడల మరల నింకొక సారి యీ యోజనము గుఱురూపదనియు మాఅభిప్రాయము. ఈ

అవకాశమును వదులని మేము నమ్మెదము. భారతభవిష్యత్తు ఎట్లుండునో ఉపాించుట కష్టము. కాని అపారముగ సంజ్ఞామున్న పుడు ఒకటిమాత్రము నిశ్చయముగ దలంపవచ్చును. భాగ్యతాయంత స్వపరిపాలనపు మార్పు వచ్చినను, ఉద్యోగులు భారతదేశములో రాజకీయవిజ్ఞానము గల వారియెడల సంకృతికరముగ నుండిననే అది తుదకు జయప్రథము గాగలదు.

‘లండన్ టైమ్స్’కు లేఖలు

హెచ్. ఏ. యల్ ఫిషరుగారు మే 29 వ తేదీని లండన్ టైమ్స్ కిట్లు వ్రాసిరి:—

లీనివేదికము బ్రిటిషు, భారత శాసన సభల అంగీకారము బొందుట యవసరమనీ, సర్వత్ర భావించుచున్నటుల నేను గనుగొనుచున్నాను. ఇట్లు కాకరదు. ఈ నివేదికలో భారతమంత్రి లేపు మరియొకవిధముగ మార్పుజేయ వీలు గానటువంటి నూచనయే లేదు.

నేను విలింగుటను కమిషన్ నందు సభ్యుడనై లీప్రభుత్వము ఆయన సహాధ్యాయులును చేర్చించిన విషయములతో కొంతపరిచయముండి అనుభవమున్నవాడ నగుటవలన భారతమంత్రి యీ నివేదికమునంతను ఒక్కటిగ దీసికొని యేమాత్రమును ఆలసింపక చక్కసలిపెదనని నేను తలచుచున్నాను.

జే. యి ఫూలకాటుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

లీనివేదికముపై మీరు వ్రాసిన ప్రధానవ్యాసమునందు చెప్పిన సంగతులపై సర్ కామెలరోడ్డుగారు చెప్పిన భావములతో నేను యోగింపబడినది. భారతదేశముతో సంబంధము సర్ కామెలగారి కెంతకాలమునాటిదో నాకును అంతకాలము చేయవలసిందియు సర్వీసులలోని బ్రిటిషు ఉద్యోగుల యెడ జాతివిద్వేష మంతరించుచున్నదని నమ్ముటకు నా కెట్టి కారణమును గాన్పించుటలేదు. లీకమిషన్ కార్యవిధానము నలన బ్రిటిషు ఆఫీసరులపై నెన్నెన్నియో మామణులు బయలుదేరె. ఆకమిషన్ నే “చుప్ప మెనది” అనివర్ణించిరి. సివిలసర్వీసులో అనుభవముగల పెద్దలు భారతీయుల జేమము. వారనెద రను భావమును వారు పరిహసించుచుండిరి.

భారత ప్రజావ్యవహారములందు మా కెట్టిప్రమేయము నుండరాదని భారతదేశములో చాలమందివిజ్ఞులభావమై యున్నది. పత్రికలలోను ఉపన్యాసములలోను బ్రిటిషు ఆఫీసరుల సొకేతరుల మాషించుచున్నంతకాలము ఈదేశమునుండి భారతదేశమునకు పోయి పనిజేయుటకు నెక్కువైనవారు పోజాలరు. ఈ ముఖ్యవిషయమును భారతరాజకీయవేత్త లగు మితవాదులుపైతము ఏమాత్రమును గుర్తించుటలేదు. ఇక నీమధ్య నొక అతివాదనాయకుడు బ్రిటిషు సివిలుఉద్యోగులు దేశము నుండివెడలిపోయినయెడల బ్రిటిషుమిలిటరీ ఉద్యోగులు నుండుకు వచ్చి భారతపరిపాలనములో సహాయముజేసి రక్షించునని ప్రకటించెను.

సర్ కామెలరోడ్డుగారి లేఖలో ఒక వాక్యముమాత్రము అపార్థమును గలుగజేయవచ్చును. ఆయన యిట్లు వ్రాసెను: “చచ్చేసంతతి బ్రిటిషుఉద్యోగులు వెనుకటి అధికారులవలెగా క యిప్పుడు ఇంగ్లాండులో వెనుకటి రాజకీయక్షీదారుల విభేదముల పోగొట్టుచున్న విశ్వస్వాతంత్ర్యభావముతో నుండెదగు” దీనిని జదివినయెడల నిదివరలో బ్రిటిషుఉద్యోగులు భారతీయులయెడల ఘర్షణభావముతో నుండిరిని అర్థము గావచును. సత్య మేమనగా బ్రిటిషుసర్వీసులే యిప్పటి భారతదేశమును నిర్మించిరి. వారు ప్రజాసామాన్యమునకు జేసినమేలును జూచుకొని వారిదేశములు గర్వపడవచ్చును. భారతదేశములో చాలమంది యీపనిని ప్రస్తుతింపవచ్చును. కాని రాజకీయవేత్తలగువారు మాత్రము తరుచు దీనిని గుర్తించరు.

విషయపరిజ్ఞానమును సత్యము చెలిసికొనకపోవుట వలన ప్రయోజనము లేదు. దురదృష్టవశాత్తు చాలసంవత్సరముల నుండి భారతసమస్యలను చర్చించుటలో బూటక మేమాత్రము నున్నదని చెప్పజాలరు. భారతదేశము బ్రిటిషు సామాజ్యముతో సంబంధము గల్గియుండుటవలన మనకు భారతదేశమే యెక్కువ లాభముపొందవలసియున్న దని జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను.

భారతసామాజ్య శాసనసభ్యులగు జార్జిపిల్చెరుగారు మే 31 వ తేదీని ఇట్లువ్రాయుచున్నారు:—

నేటి టైమ్స్ పత్రికలలో హెర్బర్ట్ ఫిషరుగారు వ్రాయు భారతమంత్రి లీ ప్రభుత్వ కమిషన్ సలహాపై వెంటనే చర్చదీసికొనవచ్చు పనియు ఆ నూచనలవలన భారతశాసన

సభ్యులను అప్పుడే గలుగుచున్నట్లు తలచి వార్తలు దిల్చుచున్నట్లు దృఢమును తెక్కజేయునక్కరలేదనియు తెల్పినట్లు కనుగొంటిని.

తెక్కికలుగా పివరుగారు చెప్పినది సత్యమే. లీ కమిషను సభ్యులును, పార్లమెంటు సభ్యులు చాలమందియుగూడ నిట్టి యభిప్రాయమునే గల్గియుండిరి. సర్టిఫికేషనుపద్ధతిపై వారాధారపడితి గాబోలును. క్రమపద్ధతిని భారతమంత్రి ఇండియన్ సర్టిఫికేషనులకు శాసనము ప్రకారము గాడ్డయినై యుండి, యిప్పుడు సర్టిఫికేషన్ల తిని చక్కబరుచుచు గావించిన నూచనలు చాల అవసరములని రీడింగ్ ప్రభువుతో జెప్పి భారత శాసనసభ యంగీకరించినను లేకున్నను అవసరమైనవరకును జేయవలసి నది గల ర వచ్చును. వి తే ఫి మ రు గారి కొకటి మాత్రము జ్ఞాపకముజేసెదను. రాజప్రతినిధి సర్టిఫికేషను విధానము నుపయోగింపవచ్చును. కాని యిప్పుడు నూచింపజడిన ఇండియన్ సర్టిఫికేషనుల కమిషనులు చేర్చునెడల సంవత్సరమునకు సుమారు కొటిగూడవులు గావలయుండును. ఈ యెత్తును సహనూరుటకు క్రొత్తపన్ను లేచిన విధింపక రాజప్రతినిధి తప్పించున జాలదు. క్రొత్తపన్ను జేర్చి ఆర్థిక టెల్లును సవరణజేయుచు భారత శాసనసభకు పంపకను తప్పదు. క్రిందటి మార్చిలోనే ఆర్థిక టెల్లు సర్టిఫై జేయవలసివచ్చెను. ఇప్పుడు భారత ప్రభుత్వమువారు ఆయవ్యయము లెట్లో సరిపావునటుల పనిజేయుచున్నారు. వచ్చే మార్చి నాటికి బహుశః లోటు వచ్చునట్లేయున్నది. ఇట్టి సర్టిఫికేషన్లలో ఆర్థిక సభ్యు డగు నదో. జేసిలు బ్లా క్టులు గారు తాను సభ్యుడగునన్న ప్రభుత్వము చేసిన పనికి గాక, భారతమంత్రి చేసిన పనికి సరితూగుట కష్టమేయగును. ఇప్పుడు భారతదేశములో క్రొత్తపన్నులు విధించుట కెట్లు జేసిపై సాధ్యమగు నో కాని యిం చుటలేదు ఉపప్రస్తుత నెక్కువజేయుటయు అపనియంతయు ముగిసెను. ఇప్పుడు మరల రాజకీయపక్షమువారందరును సభ్యులమగు క్రొత్తపన్నును కనుగొనుట కష్టమేయగును.

ఇప్పుడీ క్రొత్తపన్నును విధించినయెడల లాభము జొందురు లేదుగాని సర్టిఫికేషన్లలో యూరోపియనులపై భారత శాసనసభ ప్రాతిపదికలము వహించుట మాత్రమగును. భారత దేశపు మంచికే ఇప్పుడైనను ఎప్పుడైనను ఫివరుగారు నూచించిన ధీరకార్యమును జేయవలసియే యుండును. కాని దాని విషయమై అపార్థము లేమియు నుండకుండుగాక! ఈవిధానములన రాజకీయపక్షములలో గాంధీ పక్షము వారికిని, దాసుపక్షము వారికిని, రాజకీయవేత్త లగు హిందువులకును మహా మృదీయులకును గలవిధేయతను మాపుట కుద్దేశింపబడినది. దీనివలన గాంధీగారికినను విశ్వాసముగల శాసనోల్లంఘనము రాజకీయవ్యవహారములందు ఆవరణయోగ్యము గావచ్చును. ఇంతటి దారుణకార్యమునకుగడంకుటకు ముందు ఎంత ఖిల్ఖిల్, యిప్పుడుగాని ముందుగాని యెట్టి ఫిరకములు గల్గునో జాగ్రత్తగా నాలోచింపవలెను. ఒక్కవిషయమును గూర్చి మాత్రము ఫివరుగారు నిశ్చయముగనుండవచ్చును. ఈఫలితములు ఒక పద్ధతిని సంపూర్ణముగ నుండవలెనని మాత్రము చెడింపు ప్రభుత్వ తప్పక కోరును. ఆయన టెల్లుదాని మీదనే భారతమంత్రి ఆధారపడియుండవలెను. భారతదేశములో యెప్పుడును సర్టిఫికేషను విధానమునకు గడంగి సంస్కరణములను తారు మారుజేయు భారము ఆయనపైబడును.

భారతదేశదేశ తేమనునకై అచట పట్టినసర్టిఫికేషన్లలో శాశ్వతముగ దృఢముగ యూరోపియను లుండుట అవసరమని సర్టిఫికేషన్ల డె లి యు చు న్ను ను, లీ క మి ష ను వారు గావించిన నూచన లలో అట్టి ది కా శ్వ త ము గనుండుట అవసరమని రలంచి యెట్టి గూర్తొంటిగాని చేసి నట్లు ల గానరాదు. ఒక్కవిషయములో మాత్రము రాష్ట్రములుదలి ప్రజాయత్తాకాలలో సర్టిఫికేషన్ల ఇప్పుడున్న నమ్మమును గూడ పొగొట్టిరి. సర్టిఫికేషన్ల మరల నమ్మకము గలుగునట్లుల జేసి ఇంగ్లాండులో రెప్రెంటివేటు ప్రారంభింపవలెనన్న వారల కిచ్చునీతియు అలెనన్నయు ఆర్థికముగ తృప్తికరముగనుండవలెను. ఇన్ని సంవత్సరములని మరలు జేర్పరచి వారల భీష్మమును గూర్చి యెవలెను. ఒకవేళ తొలగించునెడల కంపెన్సేషను, పెన్షను హక్కులను ఫిరకపంపవలెను. వారి సర్టిఫికేషన్ల మరలు అక్షరణిక గౌరవముగ నుండవలెను. లీ కమిషను గావించిననూచనలలో నిట్టివరకు లేమియును గానరాకపోవు దానిని స్పష్టమియును గదు. కావున భారతమంత్రి యు భారత ప్రభుత్వమును ఫివరుగారు కోరిన యీ ఘోరమునకు పాల్పడుటకు నూచు అది యెంతగొప్పవో యోచించి దానివలన భారతదేశమున తేలికాభములు గల్గునో యోచించి నిర్ణయించుట అవసరము.

మౌలానా మహమ్మదాలీగారు

మతకలహములకు కారణము

దేశద్రోహులు కొందరు ఆస్తిం గ్ల ను లో భారతీయులలో హిందువులలో మహమ్మదీయులలో ఎవరోగాని బుద్ధి తూర్వకముగా మతకలహములను వృద్ధి పొందించుటకు శక్తివంచనలేకుండు పనిచేయుచున్నారు. దేశమున కెట్టి రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునైన లేకమాత్రమైన నీయగూడవనిన స్వరాజ్యమున సతత యియ్యగూడదు. దేశీయులలో నైకమత్యములేదని చూపుటకే వారీరిగా చేయుచున్నారు. ప్రతిపక్ష పత్రికలలో నీ విషయమున ప్రాయబడుచున్న వ్యాసము లిందులకు ప్రచురించుచున్నవలెగానున్నవి. ఈకలహముల నడంచుటకు ప్రయత్నింపక స్వమతమువారి చర్యలను సమర్థించుటప్రయత్నించువారందరను అభివృద్ధికి భంగకరులే అని నేను తెలుపుచున్నాను. నాకు నామరచువారిపై కఠినమన భీమానము కలదు గాని అందులకు నేనిప్పుడు చేయదగినది మామతమువారి యిబ్బందులను గూర్చి ధీరక ఆతిశయోక్తులను ప్రవృత్తింపబడు. కాంతి కొరకు ప్రయత్నించుటయే. నేను హిందువులను నిరసింపసాగినచో శత్రువులకు సహాయముచేసినవాడనే యనదును. ఇప్పుడెట్టి మతకలహములను చాల పత్రికలు ప్రోత్సహపరచుచుండుట మిక్కిలి శోచనీయము. ఈ పత్రికల సంపాదకులు చేతులలో కలములున్నవి గదాయని నిరపాయముగ మూల గదులలో నొదిగి యిట్టి వ్రాతలను వ్రాయుట వలన వారికేమి ఘనత కలుగును. కొట్లాటలు కలిగిన యీ సంపాదకుల తలలేమియును పగులవు. వెనుక 158 ఏళ్లకు నుండెడిది. ఇప్పుడది లేనట్లున్నది. ఇప్పుడు తరుచుగా 124 ఏళ్లకి వనే కేసులు చేయుచున్నారు గాని 158 ను తలపెట్టుటయే లేదు. ఇట్టి వ్యాసములను వ్రాయు పత్రికలను మిత్రులు తరుచుగా నాకుపంపుచుండును. వానిలో అసహ్యకరములగు వ్రాతలు కనబడుచున్నవి. ఆ క్షేపణ అమలులోనున్న దొరతనమువారిపీని నడచివేసియేయుండును. అట్లు చేయవలెనని వారినికోరుట అసహాయపాదనగు నా పనికాదు. నేను చేయదగిన చిన్న పనియింకొకటికలదు. పత్రికయాన్నగాని నా అభిప్రాయములను మహమ్మదీయుల కందరికిని తెలుపుట కవకాశము లేదు గాన నేను త్వరలోనే మరల పత్రికా సంపాదకత్వమును నహించగ సి యుచునని తోచుచున్నది. ఈ రీతిగా మతకలహములను చేపి ధనార్జనము చేయుట కంటె సంపాదకులుగానుండిననే బాగుగా బేకసిన చేయగలుగుదురని నాకు తోచినది. అని మహమ్మదాలీగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

లింగపూరు హాహాదీజిత

లింగపూరు మున్సిలిపాలిటీవా రాష్ట్రవ్య మొసంగుట లాహోరు మున్సిలిపాలిటీ సంగ్రాహ్యుడగు చాదరీ మహబూద్దీను గారి ఉత్తరవుల ప్రకారము వారి కాతిభ్యమొసంగిరి. దానినిగూర్చి మున్సిలిపాలు సంఘ సభలో చర్చజరిగినది. అది అక్రమవ్యయమని సంఘస్థాయవారి తెలిపినని సంఘసభ్యులు కొందర సభలో నాడేపించిరి. "అట్లు విందుచేయుట అక్రమము అనుచితము. ప్రభుత్వమును చెదరించుట కుద్దేశింప బడినది గాన యీసభవాసు నిరసింపచున్నారు" అను తీర్మానమును శివాబా ధికోశ్చిద్దీను ఆహవాదగావపాదించిరి. "అనిషయముచర్చ నీయంశములలో లేదు. నాచర్యలు రాజకీయముల కతీతములు. హాహాదీజిత అక్రమసంఘము కాదు. అక్రమసంఘమైనచో దొరతనమువారే అసంఘమును చెదరగొట్టియుండును. 2 తీర్మానిన సగరహాసులకును యిబ్బంది కలుగకుండ చేయవలెనని భూతకమతో నేనుట చేసితిని" అని అభ్యర్థుడు తెలిపి తీర్మానమును నిరాకరించెను. కల్లులు జేవిచ్చునుగారా చర్చను విరమింప గోరుటచే నంతటితో విరమింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శిరోమణి సంఘము

అవీలు కొట్టు వేయట

శిరోమణిసంఘసభ్యు లగువారికి నలుగురికి చేరి తండ్రిడు కలవశిక్ష వేయగా వారు అవ్యుత్తపరు జిల్లాజడ్జికోర్టులో ఆపీలు చేసిరి. జడ్జిగూడాశిక్షను భాయపరచెను. (ఆ. ప్రె.)

నాతావరణస్థితి

1924 సం జూలై 24-వ తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా
సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా	సరిగ్గా అత్యధికముగా
గోపాలపురం	89.8	81.6	0.05	0.81	44.96
విశాఖపట్టణము	91.2	84.7	...	0.40	87.09
కాకినాడ	106.8	86.4	...	0.29	86.09
మచిలీపట్టణము	107.1	85.8	...	0.29	41.09
కర్నూలు	99.0	81.7	...	0.58	26.01
బళ్లారి	99.1	77.7	...	1.22	20.51
కడప	102.6	84.3	...	0.98	81.28
నెల్లూరు	105.4	86.4	...	0.68	87.98
మద్రాసు	101.3	82.4	0.01	1.40	50.74
కడపూరు	94.2	78.2	0.04	0.52	52.94
సీలము	96.4	77.0	...	1.09	89.20
కోయంబత్తూరు	82.7	73.8	...	4.82	22.29
తిరుమనూపల్లి	102.3	93.0	...	0.08	68.18
నాగపట్టణము	95.1	70.7	...	0.88	54.98
మధుర	101.2	76.2	...	2.07	88.58
పాంబర్	98.4	81.4	...	0.05	87.80
తిరునల్వేలి	0.44	29.34
తిరువేండ్రము	84.0	77.5	0.06	20.25	64.51
కొచ్చిన్	85.9	76.1	0.64	29.66	114.51
కాలికట్టు	87.8	76.4	0.25	85.25	117.16
మంగళూరు	86.1	77.8	0.01	86.72	125.88
తెంగుకూరు	89.8	68.0	0.52	3.95	25.87
మేరకార	78.6	68.8	0.08	17.45	125.48
కొడైకనూర్	64.7	52.8	0.88	4.21	62.18

సర్కారులు:— గోపాలపురంలో కొంచెము చినుకులు బడినవి. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో తక్కువ. దక్షిణమున పగటివేడిమి 10.9 నుండి 12.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 5.1 నుండి 6.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:— మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. పగటి వేడిమి 4.1 నుండి 5.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మద్రాసు కడపూరులందు చినుకులు బడినవి. ఇవట మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. నెల్లూరులో పలచగ నున్నవి. కడపూరులో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. నెల్లూరులో తక్కువ నెల్లూరులో పగటివేడిమి 5.4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 3.9 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 5.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణార్ధమున వర్ష సాతము హెచ్చవచ్చును. ఎన్. ఆర్. సామ్రాథు, వారాహజాస్రభాతు.

Siromani NARAYANACHARYA
Chaukhamba, Benares City.

మాదగర అన్నిరకముల పట్టుబట్టు, రుద్రాక్ష, విష్ణులు ఆదవగిన సామానులు మొదలయినవి కోరిన వాటిని సరిఅయిన దరలకు వి.సి. మూలముగా పంపబడును. సాగాలు 12 మారకీ రు 12 నుంచి 20, రుద్రాక్ష 108 వుంచే సరం 1.కి అణాలు 6 నుంచి రు 10, సాత్తుపంచలు 7, 8 మారకీ రు 7 నుంచి 11; పట్టుపం చలు 10-12 మారకీ రు 14 నుంచి 35, టెంగుకూరుకం చీరలు జరిపనిచేయబడినది. 12-16 మారకీ రు 46 నుంచి 150, బనారసు జరీ పట్టుచీరలు మార 1 కి 16 కి 25 నుంచి 150, యింకా కానలసిన సామానులకు మాత్రేబ లాగు వుచితము.

యన్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, కాశీ.

లోకమాన్యతిలకు

రహస్యహత్య లగ్నీకరింపలేదు

సరళాదేవి చాధురాణి అభిప్రాయములు

శ్రీ|| శే|| పంకిత రాంభుజన త్త చాదరీగారి భార్యయగు సరళాదేవి చాధురాణి గారు క్రిందటి శని ఆదివారములలో భారత ప్రేమినిద్దాలయపు సెనేటు సమావేశమునకు పూనాకు పబ్లియుండెను. ఆమెవచ్చిన ఆ సమయమునమా ప్రతినిధి ఆమెగారితో నీ క్రిందివిధముగ సంభాషించెను:—

ప్ర:—పంకితీ హతాత్మకా చనిపోవుటకు కారణమేమి?

ఉ:—ఆయన అదివరకే అతిమాత్రవాధిచే బాధపడుచుండెను. ఓడ్యయ్యగారి దౌర్జన్యమును ప్రమాణపు బడలికయు మరింత ఆరోగ్యమునకు భంగముకలుగజేసెను.

ప్ర:—మీరు ప్రజాహితే నేపథ్యములను మానివేసిన మాట నిజమేనా?

ఉ:—నాకు చాల గొప్పజబ్బుచేసినపుడు పంకితీ చనిపోకముందు నేను హృషీకేశమునకు ప్రపంచసేన నెక్కువ జేయుటకు సిద్ధముగావలెననిపించింది. ఆయన చనిపోవుటవలన నేనునొన్న దానికన్న ముందే మానవప్రపంచములోనికి మరలవచ్చితిని. ఇకమీన నేను లాహోరులో నుండబోవుటలేదు. బహుశా నే నిదివరలో ప్రకటించుచుండిన భారతమాసపత్రికకు సంపాదకత్వము వహింపవచ్చును. నేనిప్పుడు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యురాలను గాను. ఇదివరలో సభ్యురాలుగ నున్నపుడు బహిరంగముగ సుపన్యసింపుటకన్న ప్రాతయు చదువును యెక్కువ యిష్టముగనుండెడిది.

ప్ర:—మీరొప్పుడే కలకత్తానుండి తిరిగివచ్చిరి గదా, అప్పు రాజకీయనాతావరణ పెట్టుండెనో తెలుపగలరా?

ఉ:—దెంగాలులో స్వరాజ్యపక్షము సుస్థాపితమైనది. మార్క్సవద్దను వారు ప్రజాహితేలుగ లేరు. మహాత్ముని ముఖ్యమూలము అహింసయైయున్నది. కాని సిరాజిగంజి మహాసభలో తేబడిన గోపినాథ సాహెబ్ తీర్మానముపై మార్క్సవద్దను వారును స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ సమృథుల నిచ్చిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము అహమ్మదాబాదులో నే జరుపబడినయెడల దెంగాలుసభ్యుల బహిష్కార మహాత్ముని ఓడించెడివారే.

ప్ర:—దెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములోని గోపినాథసాహెబ్ తీర్మానమునందలి భావమేమి?

ఉ:—మహాత్ముడు అహింసనూత్రము యొక్క ప్రాముఖ్యము పదేపదే చెప్పగా సంఘములో అందుకు విరుద్ధముగ గర్జన తిరుగుబాటుచిహ్నముగ నిది నాకు దొరుకుచున్నది. కర్తవ్యసప్రభుత్వకోజులు నాటినుండియు దెంగాలులో ఘోరవిషవధర్యమే నిలచియున్నది. మహాత్ముడు అహింసను బోధించినందువలన అది వెనుకబట్టినా లేదు. గోపినాథసాహెబ్ జేసినహత్యవలన అది ప్రత్యేకముగ నెక్కువగానూలేదు.

ప్ర:—అట్లయిన యెడల దేశబంధు దాకుపై ప్రతికూలముగ సంభవించున మేల రావలయును?

ఉ:—ఈప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము బహుశుభమైనది. గొప్పవారల కెందరో శత్రువులుందురు. అట్లే దేశబంధునకు గూడగలరు. ఈతీర్మానమును జూచినయెడల దెంగాలుప్రజాభిప్రాయమెట్టిదయో తెలియగలదు. ఇయ్యది దేశబంధు దాకు వ్యక్తిచారిత్రమును చెల్పునని తలంచుట తప్పు. అహింసను విధిభర్తముగ నిర్వహించుట ప్రజల కర్తవ్యము. కాని కర్తవ్యము ఒక ప్రత్యేకపు తరగతికిగాని జాతికిగాని ధర్మముగావచ్చును. అహింసప్రాప్యమునకు నిశ్చయముగ బలమే. కానిదౌర్జన్యముగూడ క్షత్రియునకు జలమైయున్నది. క్షత్రియబలముగలవారు దౌర్జన్యముజేయు సుద్దేశముగలవారు సదాకర్మముగగి కట్టడిట్టుములలో నుండునట్లు జేయవలెను. ప్రాప్యములవలెనే క్షత్రియులుగూడ వారి ధర్మమునుండి చ్యుతులుగానిచ్చినందువలన సంఘమునకు నష్టముగల్గును. ఐతే మతవిరుద్ధముగ కర్మనూత్రము వారు చేయరాదు. హనుస్మృతిలో క్షత్రియుడు చేయరాని హత్యలకు నియములు లేర్పరచబడెను. కావున గోపినాథసాహెబ్ జేసిన హత్యను లక్ష్యముజేయక త్రోసివేయవలెనని స్ఫురింపరాదని నా అభిప్రాయము. 1903 నుండియునుగూడ సంఘములు వారు జేయు హత్యలు, లూటీలు యొక్కములేనా యని చర్చ జరుగుచునే యుండెను. ఏదైన ఒకపనిజేయుటకు దేశభక్తి లోకముగావచ్చును. అది నిజముగా కారణముగూడగా

వచ్చును. గాంధీమహాత్మునిమాటయేమి, లోక మాన్యతిలకు, దాసు మున్నగు నాయకులకు రహస్యహత్య లనిన జాతిగా యిష్టములేదని నాకు బాగుగ దెలియును.

ప్ర:—లోకమాన్యతిలకు అభిప్రాయములు మీకెట్లు దెలియును?

ఉ:—నాకు యెట్లు దెలియుననగా 20 యేండ్లక్రింద పూనాకు నేను స్వయముగ వానిని దెలిసికొనుటకే వచ్చితిని. దెంగాలులో కొందరు యువకులు వారు జేయుపనులు లోకమాన్యతిలకునకు అంగీకారమే యని చెప్పుచుండెడివారు. లోకమాన్యని మనస్సెట్టిదో నిజముగ దెలిసినయెడల వారు నోరు మూసుకొనెదరు. నేను పూనాకువచ్చినపుడు తాయి మహారాజు కేసు విచారణ జరుగుచుండెను. లోకమాన్యతిలకు యింటిముట్టును తైల గూఢచారులున్నను యింటిలో బంధుగులు మిత్రులెందరో యున్నను, ఇట్లంతయును పుస్తకములతోను కాగితములతోను నిండియున్నను నాతో రెండుయూదు గంటలు యభేచ్ఛగ మాటాడెను. అప్పుడు ఒక్క మిత్రుడు మాత్రముండెను. అప్పుడు లోకమాన్యతిలకు నాకు యిట్లు స్పష్టముగ చెప్పెను. “ప్రజాహితేనే జేయుటకు లూటీలును దొంగతనములను ధనము జేమార్పజాలవు. రహస్యముగ హత్యజేయుటవల్ల నైనను రాజకీయ కార్యముల కేమాత్రమును సహాయకరముగ నుండదు. అవకాశము వచ్చినపుడెల్ల నే నీవిషయములను చివ్వురపిడుగులకత్తి వంతులగు యువకులకు చెల్పుచుందును. కాని ఒక మాత్రము అందరకును రుచింపదు సరిపోదు. ప్రతివారును వారివారి చిత్తప్రకారము సంచరించుచుందురు. ఆయనను స్తుతింపకపోయినను యిబ్బందిలేదు. కాని అట్టి వానిని ఖండించుటకు మాత్రము యెవరికిని తగదు.” నేను తిరిగివచ్చిన పిదప నేను ఆయన జన సమితితో మాటాడిన విషయముల తెల్పితిని. ఎదురుగా పోరాడినయెడల జరుగు సంగతులు వేరు, యెవరును అంగీకరింపని రహస్యహత్యలవేరు. కొందరతో ఒకవిధమైన అరాజకము బుట్టును. కాని యెవరైనను దానిని స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు మార్గముగ దృఢముగ చెప్పజాలరు. దేశబంధునకు హిందూమతములో నమ్మకమునా కన్న తక్కువయున్నదని తలంపను. అట్లయిన యెడల దేశబంధుదా సుండగనే అట్టి తీర్మానమెట్లు ఆమోదింపబడెనని యెవరైన యడుగునెడల ప్రజాభిప్రాయము ఒకమార్గము బట్టిపోవునపుడు యిట్టి పెద్దపెద్ద తీర్మానములు అంగీకరింపబడుచునేయుండునని నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదను. విమర్శనబుద్ధితో భేదించినను యెక్కువలాభములేదు. సిరాజిగంజి తీర్మానమును విశ్వావృష్టితో చూడవలయును. ఇదివరలో నింతకు ముందు దేశబంధుదాసుగారు యిట్టితుపాను రెన్నింటిలోనో చిక్కుకొనెనుగాని వానియన్నింటినుండియు విజయవంతముగ బైటబడెను. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించువా రందరును అట్టికష్టముల నెదుర్కొనకవలసియుండును. కానివారి నిజాభిప్రాయములకు అపార్థములు గల్పించి చెప్పవలసినయవసరమేమియును లేదు.

—మహారథా.

క్లాన్ మాక్సిల్లన్

ప్రివేరీన్ ద్వీపము ప్రాంతమున బ్రద్దలైపోయినది
87 గ్రేలో 80 మంది రక్షింపబడిరి

కలకత్తా, జూన్ 28:—“మాక్సిల్లన్” స్టీమరు ప్రివేరీన్ ద్వీపము ప్రాంతమున బ్రద్దలైపోయినట్లును 87 గ్రేలో 80 మంది రక్షింపబడినట్లును తెలియుచున్నది. (అ|| ప్రె||)

“లీ సెప్టరు మైరు” కెప్టెను చెప్పిన విషయములు
రంగూను, జూన్ 28:—“లీ సెప్టరు మైరు” కెప్టెను నకుగగా ఆడ డిట్లు చెప్పెను:—జూన్ 20 వ తేదీన రాత్రి 10 గంటలకు మొట్టమొదటి యన్. ఓ. యన్. వివరణ. 10.17 నిమిషములకు యన్. ఓ. యన్. తిరిగి వివరణ. 10.42 నిమిషములకు “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” ఎచ్చట నుండెనో తెలియజేయబడెను. కాని అది స్పష్టముగావివరణలేదు. 10.46 నిమిషములకు యన్. ఓ. యన్. తిరిగి వివరణ. ఆసమయముననే రంగూను రేడియోగూడ పనిచేయుచుండెను. 11.29 నిమిషములకు యన్. ఓ. యన్. మరలవచ్చెను. తక్కిన స్టీమరులకు యాసమాచారములను పంపవద్దనిరి. మరల వివరణ యన్. ఓ. యన్.లో “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” 1848 డిగ్రీల మన ను 9887 తూర్పునను ఉన్నట్లుగా నుండెను.

“క్లాన్ మాక్సిల్లన్” మునిగిపోవుచున్నట్లు గూడ అందులో నుండెను. 11.40 నిమిషములకు “లీ సెప్టరు మైరు” 21 డిగ్రీ యువ యను 4.30 నిమిషములకు అచ్చటికివచ్చుచున్నానని “క్లాన్ మాక్సిల్లన్”కు చెబుటకు పంపెను. త్వరలోవచ్చు అపాయమేమియు లేదని “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” 11.50 నిమిషములకు చెప్పెను. 21 డిగ్రీ రాత్రి 12.5 నిమిషములకు “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” తా సెచ్చటనున్నది. తెలియజేసెను. ఈసంగతి మదరాసు రేడియోవారికి గూడ తెలిసెను. 21 డిగ్రీ రాత్రి 12.26 నిమిషములకు ఓడవాండ్లు చిన్న పడవలలో నెక్కిపోవుచున్నారని “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” వర్తమాన మంపెను. ఇది నిజమో అబద్ధమో స్పష్టముగా తెలియదు. 21 డిగ్రీ ఉదయం 9.5 నిమిషములకు “లీ సెప్టరు మైరు” “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” సంగతి ఏమైనదో తెలియదు. అప్పుడు ఓడ ఆప్రదేశముననేయున్నదనియు, భూమి కనుచూపుమేరలో నున్నదనియు, ఏక్షణమైనను యెడల మనుగులకు సిగ్గుగా నున్నదనియును “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” చెప్పెను. చిన్నబోటులనన్నింటినిచేరువలోనే యుంచమని చెప్పి “లీ సెప్టరు మైరు” బయలుదేరి ఆనోటికి వెళ్లెను. కాని అచ్చట యేమియు కనబడలేదు. 21 డిగ్రీ ఉదయము 9.5 నిమిషములకు వివరణ సమాచారము తప్ప “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” గురించి యింకేమియు తెలియదు. లీ సెప్టరు మైరు “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” బోటులకొరకు 24 గంటలవేపు వెదకుచు చేయవలసినదంతయు చెప్పెను. (అ|| ప్రె||)

యన్. యన్. ‘జలవిహార’

ప్రివేరీన్ ద్వీపమునకు 25 మైళ్ల దూరమున బ్రద్దలైపోయిన యెడముక్కలు కనబడినవని చెప్పుచున్నది

రంగూను, 28 జూన్:—ఈ యుదయం 6.50 నిమిషములకు యన్. యన్. ‘జలవిహార’ ప్రివేరీన్ ద్వీపమునకు 25 మైళ్లదూరమున బ్రద్దలైపోయిన యెడముక్కలగుండా తాను పోయియుంటిని తెలియజేసెను. ఆమాట వినినతోడనే ప్రిన్సిపలు పోర్టుఆఫీసరు, ఈశాన్యముగా ఆలాగే వెదకుచుండుమని “జలవిహార” మాస్టరుకు చెబుటకు పంపెను. 11.35 నిమిషములకు వర్తమానమందినట్లును ఈశాన్యముగా వెదకుచున్నట్లును జవాబువచ్చెను. బ్రద్దలైపోయిన సమాచారము తెలియగానే ప్రిన్సిపలు పోర్టుఆఫీసరు ఆయాస్థలములలో వెదకుమని 4 నౌకలను పంపెను. ఆర్. వి. యం. యన్. “కెప్టె” మీదనున్న ఆఫీసరునుండి వాతావరణము నిర్మలముగాను చక్కగాను ఉన్నట్లు ప్రిన్సిపలు పోర్టు ఆఫీసరుకు నేటియుదయమున వర్తమానము వచ్చెను. (అ|| ప్రె||)

ఆల్ఫ్రాడాకు దక్షిణమున ‘మాక్సిల్లన్’
మీద నున్న గాలిలో 60 మంది యన్. యన్. “మిన్ హేలా” వలన రక్షింపబడిరి

రంగూను, జూన్ 28:—బర్మా ఆయులు కంపెనీ! చెందిన యన్. యన్. “మిన్ హేలా” ఆల్ఫ్రాడాకు దక్షిణమున “మాక్సిల్లన్” మనుష్యులను 60 మంది తీసినట్లును, వారిప్పుడు రంగూను నదిపై నున్నట్లును ప్రిన్సిపలు పోర్టుఆఫీసరుకు యిప్పుడే ఒకచెబుట వచ్చెను. (అ|| ప్రె||)

రంగూను, జూన్ 28:—బర్మా ఆయులు కంపెనీ! చెందిన యన్. యన్. “మిన్ హేలా” ఆల్ఫ్రాడాకు దక్షిణమున 60 మందిమనుష్యులను ఒకబోటును తానుతీసికొంటినినియు, కెప్టెనుబోటుయొక్క కనబడలేదనియు “క్లాన్ మాక్సిల్లన్” ప్రివేరీన్ ద్వీపమున పరిగిపోయినదనియు ఇండియా బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీకి చెందిన యన్. యన్. “హ్యుడగాను”కు చెప్పెను. “హ్యుడగాను” ఈసమాచారమంతయు చెబుటకు ద్వారా రంగూను పంపెను. కడవటిసమాచారము క్లాన్ మాక్సిల్లన్ కు చెందియున్న నెం 4 ట్రెప్సుబోటును రక్షించితిని జలవిహారనుండి వచ్చెను. ప్రివేరీన్ ద్వీపమున వద్ద వెదకుటకై ఆర్. వి. యం. యన్. “మింట్లా” పంపబడినది పిన్సిపలు పోర్టుఆఫీసరుచెప్పుచున్నాడు. ఆర్. వి. యం. యన్. “కెప్టె” పశ్చిమున ఆల్ఫ్రాడా వరకు పంపబడినది. బారాగువాకు తూర్పున 95,96 మైడియంలో పనిచేయుటకు “ఎలిఫెంటా” పంపబడినది. ఆల్ఫ్రాడానుండి బెస్సెన్ కెనెడగును బారాగువావరకును చూచుటకు యన్. యన్. “నాజీనా” పంపబడినది. కెప్టెను లైటు ఆల్ఫ్రాడా ల నుండి గాని పశ్చిమున 100 మైళ్లనుండి ఎచ్చటనుండిగాని యేదైన యెడగాని, ఓడ తాలాకు మనుష్యులుగాని పరిగిపోయిన యెడముక్కలుగాని వచ్చునేమో చూచుచుండుమని గ్రామస్థులలో ఒకప్రకటన గా వింపవలెనని డిప్యూటీ కమిషనరుకు తెలియజేయబడినది. (అ|| ప్రె||)

“మాక్సిల్లన్” కెప్టెను కనబడలేదు

రంగూను, జూన్ 28:—తెలిసినంతవరకు, ఆల్ఫ్రాడా కుదక్షిణమున యన్. యన్. “మిన్ హేలా” రక్షింపబడినవారిలో “మాక్సిల్లన్” కెప్టెను లేడు. (అ|| ప్రె||)

రంగూను జూన్ 28:—యన్. యన్. “మిన్ హేలా” సాయంకాలము 4.20 నిమిషములకు సిరియంకు వచ్చెను. “క్లాన్ మాక్సిల్లన్”కు సంబంధిన మనుష్యులలో రక్షింపబడినవారిలో

4 గురు యోగము ను లు. పి 8 రో ర కు 4 ము •
చములు త యా రు జే య వ ల ని న ద ని 'సీ' మె
న్పుయిన్ బిట్టాల్లు"కు కబురంబుడెను. కానిరాత్రి 10-30
నిమిషములవరకు వారు రాలేదు. (అ|| ప్రె||)

కెటెనుతో సహా అందరును రక్షింపబడిరి
ఓడలన్నియు వెదకుట మానివేసి వానివనిమిద
అవిపోవుచున్నవి

రంగూను జూన్ 24:— కృష్ణాల్లు బారాగువాలకు
ధ్య కృష్ణుడు, ఆఫీసర్లు, మిగతా ఓడవాండ్లును ఉన్నటువంటి
కెటెనుమొక్క బోటునకు కనబడిట్లు హృదగాను ఒక్కొక్కరు
లెను సందేశమును పంపెను. అనగాకెటెను, ఆఫీసర్లు మిగతా
ఓడవాండ్లు అందరును రక్షింపబడినారు. కెటెనుతో సహాఓడ
వాండ్లందరును నిన్నటిదినమున సురక్షితముగా శేవుల్లో చేరి
గారు. వెదకుచున్నటువంటి ఓడలన్నియును ఆపనిమానివేసి
వానిమిద అవి పోవుచున్నవి. (అ|| ప్రె||)

యస్ యస్. "హృదగాను" చేత రక్షింప
బడిన కెటెను, తక్కినయోడవాండ్లును చిట్టగాం
గుకు తీసికొనిపోబడిరి.

రంగూను జూన్ 24 — యస్. యస్. "హృద
గాను"చేత రక్షింపబడిన యస్. యస్. కాన్ మాక్సిల్లన్ కెటె
ను, తక్కినయోడ వాండ్లును "హృదగాను చిట్టగాం"కు
పోవుచున్నందున అచ్చటికే గొంపోబడిరి. వారిచ్చటికి రాలేదు
అని ప్రిన్సిపలుపోస్ట్ ఆఫీసరు చెప్పుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

అమృతసరుజిల్లా సిక్కు ప్రచారక సంఘము
గవర్నరునకు స్వాగతము

అమృతసరు, జూన్ 23:— పంజాబుగవర్నరు సర్
మల్ కాం హైలీగారు వచ్చినపుడు వారికి స్వాగతప్రతిమాయ
వలెనని అమృతసరుజిల్లా సిక్కు ప్రచారక సంఘమువారు ఒక
సభలో తీర్మానించిరి. అ|| ప్రె.

బాసుగారి రుగ్గత
ఆతురత కలిగించుచున్నది

కలకత్తా జూన్ 23:— ఆనరబులు బి. యస్. బాసు
గారికింకను రుగ్గత యెక్కువగానే యున్నది. వారిస్థితి ఆతు
రతకలిగించుచున్నది. అ|| ప్రె.

మెయిలు స్టీమర్లు

బొంబాయి, జూన్ 23:— 12 లేదీన లండనునుండి
తపాలతో జయలుదేరిన పి ఆండు ఓ. మెయిలుస్టీమరు బొం
గోలా 22 వ లేదీన ఏడెనువదివెట్టెను. 27 వ లేదీ శుక్రవా
రమునా దుదయమున 9 గంటలకది బొంబాయి రావలసియు
న్నది. 19.వ లేదీని లండను తపాలతో బయలుదేరిన పి ఆండు
ఓ. మెయిలుస్టీమరు "వైకా", 21 వ లేదీన మార్షెయిల్ను వది
లివెట్టెను. అ|| ప్రె||

"న్యూబర్యా" అప్పీలుదావా

టూబాయి, జూన్ 23:— ఇనస్పెక్టరు హట్టును తెచ్చిన
కానవచ్చుదావాలో జిల్లామేజిస్ట్రేటుచే నిందితులుగా చేయ
బడిన "న్యూబర్యా" పత్రికాసంపాదకులును ముద్రాపకులును
తెచ్చిన అప్పీల్లను సెషన్సుజడ్జి అంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

అమెరికను విమానములు

రంగూను జూన్ 23:— అమెరిక క ను వైమానిక
నాయకుడగు లెఫ్టినెంటు అవెలుస్టిక్సుగారికి రంగూనుదేవిజను
కమిషనరు యిక్రిందిసందేశమును పంపెను:— "బర్యా గవ
ర్నరుగారు కోరినట్లు మీరును మీసహచరులును ఆకాశము
లోనే ప్రపంచమాత్ర సేయుచు నిచ్చటికి సురక్షితముగా వచ్చి
నందుకు వారియభినందనములను మీకు పంపుచున్నాను. మీరు
ముందు చేయవలసిన ప్రయోగములో మేలను అవ్యర్థమును
కలుగుకొనకయి కోరుచున్నాను." (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూన్ 23:— అమెరికను విమానము రంగూను
నుండి మంగళవారమునాడు బయలుదేరి ఆక్లాబుగుండా చిట్ట
గాంగు వచ్చునని ఒక అమెరికను కాన్సులు ప్రెస్టుకు తెలియ
జేసెను. త్వరితగా వచ్చినట్లయిన బుధవారమునాటికి కలకత్తాకు
వచ్చును. (అ. ప్రె||)

రాజు పరినిధి కార్యనిర్వహక సంఘము

హైదరాబాద్, జూన్ 23:— ఈయందయమున రాజుపరిని
ధి కార్యనిర్వహక సంఘసభ యొకటి జరిగెను. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు గవర్నరు

తిరిగి యేర్పాటుచేయబడిన అనంతపురం
బళ్లారి, కర్నూలు పర్యటన కార్యక్రమము

ఉదక మండలము, జూన్ 24:— జూన్ 26వ లేదీ
సాయంకాలము 4-15 నిమిషములకు గవర్నరు పరివారముతో
ఉదక మండలమునుండి మెట్టుపాలయమునకు బయలుదేరును. అ
చ్చటినుండి సాయంకాలము 6. 45 నిమిషములకు ప్రత్యేకపు
రైలు బండిలో బెంగుళూరు గుండా అనంతపురము వెళ్లుదురు
27 లేదీ శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 3-30 నిమిషములకు అ
నంతపురముచేరుదురు. 27 అచ్చటపనియైన తరువాత 28 లేదీ
రాత్రి 10- 30 గంటలకు గుట్టడ్డకల్లుకు ప్రత్యేకబండిలో బ
యలుదేరిపోయి, 20 లేదీ ఉదయమున మోటారులో గుల్లివె
లితరువాత పాతాళ త్ర చెరువు కరవు కాంపుకు వెళ్లుదురు. ఇ.
వి చూచినతరువాత తిరిగి గుంటకల్లు వెళ్లి అచ్చ
టినుండి ఆదివము మధ్యాహ్నముననే 1-30 నిమిషములకు బ
ళ్లారివెళ్లుదురు. బళ్లారికి 3-30 కి చేరుదురు. అచ్చట పనిచేసి
కొని 4 గంటలకే నేమనునుండి తిరిగి బయలుదేరి రాత్రి 7 అగు
సరికి హోసుపేట చేరుదురు. హోసుపేటనుండి జూలై 1 వ
లేదీ మధ్యాహ్నమున మోటారులో మాంగనీజ గనులను చూ
చుటకై రామద్వర్మునకు పోవుదురు. అచ్చటినుండి రాత్రి 10
గంటలకు బయలుదేరి మరునాడుదయము 7 గంటలకు కర్నూ
లుచేరుదురు. ఇచ్చట గవర్నరు పలువిధముల సంస్థలను చూచి
తక్కిన పనులుగూడయినతరువాత సాయంకాలము 4 గంటలకు
పాణ్యమునక్కోయిఅచ్చటినుండి 7 గంటలకు బయలుదేరుదురు.
వీరందరను జూలై 3. వలేదీ ఉదయము 10- 20 నిమిషము
లకు బెంగుళూరుకై త్వస్టే పనుచేరుదురు. ఆరాత్రి 10-30 నిమి
షములకే అచ్చటినుండి బయలుదేరి ప్రత్యేకరైలుబండిలో 4
వలేదీ ఉదయం 10.5 నిమిషములకు మెట్టుపాలయంచేరుదు
రు. ఆ ది న ము న నే మధ్యా హ్న ము 1 గం ట
కు మోటారు లో పి రు ఉ ద క మం డ ల
ముచేరుదురు.

వైకాంటుగోస్సును, కాన్ రన్ స్పిత్తు, ప్రయివేటు సెక్ర
టరీ జూన్ 30 వ లేదీనుండి ప్రయివేటు సెక్రటరీగా పనిచేయ
ఇ. సి. ఉడ్డు, మిలిటరీ సెక్రటరీలెఫ్ టెనెంటు కలవల్ బాల్
ఫోరు, మేజరు జాన్ స్ట్రును, సర్జను, మేజరునాట్సును, కెప్టెను
పోల్ట్ ఎ. డి. సి గార్లు గవర్నరుగారితో ప్రయాణ
మొనర్తురు.

గవర్నరుగారి రాకపోక లెప్పుడును బహిరంగముగా
జరుగవు. నిన్న భోజనానంతరము గవర్నరు భార్యతోను,
స్వపరివారముతోను ఆనరబల్ రావస్వామి అయ్యరు, ప్ర
ధానయిత్రిగేమ్స్ యింజనీరు హార్విస్సుగార్లతోను కలిసి హై
డ్రోఎలెక్ట్రిక్ స్పీమును చూచుటకు వైకారాజులపాతము
దగ్గరకుమోటారులో పోయిరి. వాతావరణము చక్కగానుండె
ను. వీరందరును సాయంకాల మూడుగంటలకు తిరిగి ఉదకమం
డలమునకు వచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

పానగల్లురాజుగారి పర్యటనము

ఏలూరు జూన్ 24:— నిన్నయందుం మెయిలుబం
డిలో పానగల్లు రాజుగారిగా రీపట్టణమునకు వచ్చిరి. స్టేషను
వద్ద ఉత్సాహపూరితమునస్వాగత మొసగబడెను. వేర్వేరుసంఘ
ములవారు మంత్రిగారిని పుష్పమాలాలంకృతుల నొనర్చిరి.
మంత్రిగారు మొదట వైద్యశాలను దర్శించిరి. తరువాత మా.
ర్సెట్టు బిల్డింగులకు పునాదిరాయిని వేసిరి. పురప్రముఖు లంద
రును ఆ యుత్సవమున హాజరైరి. ఆది ఆంధ్రులు రాజుగారికి
స్వాగతప్రత్యము సర్పించిరి. బాలికాపాఠశాలను దర్శించిన
తరువాత పురపాలక సంఘ భవనమున పురపాలక సంఘము
వారు స్వాగతప్రత్యము సర్పించిరి. హైస్కూలును దర్శించిన
తరువాత, మంత్రిగారికి గుండరమును వనమందు నిందుజేయ
బడెను. ఆంగ్ల భారతీయపత్తులపై నల్పాహార మమర్చబడెను.
ప్రాశెసరు శేఖరుగారు మాజీకు ప్రవర్తన మొనర్చిరి. తరువాత
వైయవర్క్సు జరిగెను. తరువాత స్టేషనువద్ద హృదయపూర్వక
మున వీడ్కోలాసగబడెను. గోదావరి గుంటూరు జిల్లాలనుండి
శాలమందివచ్చిరి. పోలీసు ఏర్పాటులు చాల బాగుగ నుండెను.
(తంఠివార్త)

నల్లమందు దొంగతనము— "మహారాజా"

యను నావపై మువ్వరు మునుష్యులు నల్లమందు దొంగిలించు
యండగా నానాపోలీసుఇన్ స్పెక్టరు పట్టుకొనెను. ఒకడుపట్టు
బడెను. తక్కిన యిరువురు తప్పించుకొని ఒడ్డునకుపోయి దొం
గిలించిన మందు సమద్రములో పారవై నమచించిరి. వారిని వెం
బడించి నందుబాటుండకపూర్వమే ఇనస్పెక్టరు పట్టుకొనెను.
వారివద్ద రి సేరులు నల్లమందు రిక్త శేరులు గంజాయి దొరికినది.
మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద విచారింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

ఓడ్వయరు యభియోగము

న్యాయమూర్తి మృక్కాద్విని తొలగించుట
ల్యాన్సుబరీగారి తీర్మానము

ప్రభుత్వమువారు జ్యోక్యము కలుగజేసికొన మనుట

మన్మోహన్ గారి ప్రత్యుత్తరము
లండన్, జూన్ 24:— న్యాయమూర్తి మక్కాద్వి గారిని
తొలగించుటకు ల్యాన్సుబరీగారి తీర్మానమును చర్చించుటకు
ప్రభుత్వమువారంగీకరించెదరా యని ల్యాన్సుబరీగారడుగ, ఇది
వరకే మృక్కాద్వి గారిమాటలవలన ఇండియాకు హాని గల్గెనన్న
దానికంటె ఈతీర్మానమునుచర్చించుటచే మరింత యెక్కువహాని
వాటిల్లునని మన్మోహన్ గారనిరి. మృక్కాద్వి గారిమాటలు కష్ట
ముగనున్నను ప్రభుత్వమువారు శాస్త్రసమ్మతముగ చర్యను తీసు
కొనునంత నీతిబాహ్యులను నూచించుటలేదు. న్యాయమూర్తి
లకు నుచితమని తోచినచో కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వ
చర్యమవారి చర్యలనుగూడ విమర్శించి తమయభిప్రాయమును
తెలుపుటకు న్యాయమూర్తిలకధికారముండవలెననియే ప్రభుత్వ
మువారి యభిప్రాయము.నదా ఈస్వస్వములను ప్రభుత్వమువారు
కాపాడెదరు. ఇప్పుడు అతేషించుచున్న వాక్యములు వ్రాత
ములముగ తీర్చునందులేదు. దీనిని హనము న్యాయబుద్ధితో
జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. అంత దీర్ఘముగ విచారణ
సల్పిన పిదప ముఖ్యముగ జ్యూరీలకు జెప్పిన మాటలందు
మాత్రము కన్పించుచున్నది. దీనినిజూడ, ఈమాటలను జూడ
మృక్కాద్వి గారికి అసలేమి జరిగెనో తెలియలేదని తేలుచున్నది.
అప్పుడు ఇండియామంత్రిగ నున్నవారి తీర్మానమునేగాక ఆ
ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును గూడ మాప్రభుత్వము అంగీక
రించుచున్నది.

మృక్కాద్వి గారి వ్రాతములముగ తీర్పును ఇండియా ప్రభుత్వము
వారికంపునటుల జేయించెదమనియు దానివిషయమై ఏమైన
చర్యను దీసుకొను అవసరమున్న ఇండియా ప్రభుత్వమునాకే ఆ
లోచించెదరనియు ల్యాన్సుబరీగారి తీర్ ప్రశ్నకు రిసన్సుగాను
ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

* నుబ్బరావుగారి సేరము

అసహాయోద్యమ న్యాయపటలపట్ల సానుభూతిని జూపిన
ఉద్యోగులను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు పనిలోనుండి తీసి
వేయుచున్నారని థామస్ జాక్సన్ గారడిగిన ప్రశ్నకు
కామస్సు సభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు
అట్టి ఉద్యోగులను పనిలోనుండి తొలగించిన ఉత్తరు
వులు తనకు తెలియవనియు రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము
నిచ్చిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు రాచకీయోద్యమమునకు తోడ్పడ
గూడదు. అయ్యది నిషేధము.

సిరాజుగంజి తీర్మానము

సుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచు ప్రభు
త్వమువారి చేసిన చర్యను న్యాయస్థానమున దీసుకొనవలవిరా
యని బ్యూరీగారడిగిరి. ఈ విషయమై న్యాయస్థానమున
చర్యను దీసికొనవలచినని తనకు తెలియదని రిచర్డ్సుగారు బహు
తిడిరి.

సంరక్షకపదధి

గావతనని అనేకకమల పాఠశాలములు గోరుచుండుటచే
వీరి కోర్కెలను అంగీకరించిన బ్రిటిషు ఎనుమతి వర్తకమునకు
ఇండియాలో భంగమురాదాయని హామీనగా రడిగిరి. ఈ
ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఏర్పాటుచేసికొన
నుద్దేశించిరి. టారిఫ్ బోర్డువారు తమ నివేదికమును తెలుపక
పూర్వమే ఏవిధమైన సంగతులను తెలియజేసినప్రయోజనముం
డనని ఆడివియరు ప్రభునియభిప్రాయమనిచర్చనగాను ప్రత్యు
త్తరము నిచ్చిరి.

రాకపోకలు.— స్వరాజ్య పత్రిక సంపాదకులు

టి. పృథ్వికాశంగారు నిన్న రాత్రి బెంగుళూరుమీదుగా అహమ్మ
దాబాదునకు పయనమైరి. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు
నేడు ఉదయం ఉదకమండలమునుండి చెన్న పురివచ్చిరి.

వి. వెంకటేశయ్యన్న పంతులుగారిని కడపప్రెజిడెంట్ డిప్టీ
కలెక్టరుగా నియమించిరి.

పోగొట్టుకొన్న రాజ్యము 'అను గ్రంథమును తాను
వ్రాయలేవనియు అది ఎవరచించినచో తనకు తెలియదనియు
ఇండియాను గూర్చి ఆగ్రంథకర్త అనుభవము లేన అన్యభవము
కంటె చాల తక్కువసాఖ్యముగ నుండుననియు, అనగా విచార
కరముగ నుండుననియు సర్ కాంప్టిల్లెట్టుగారునున్నాడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 సం. జూలై 24-వ తేది

మంగళవారము

సమీక్షా వ్యాపారము

—:::—

1923-24 సంవత్సరపు నిపుణుల ప్రచురించబడినది. చెన్నరాజధానియందు వాణిజ్యవివృద్ధి విశేషముగా గలుగునని యూహించబడెను గాని, ఆ యూహ సఫలముగాక బోయెను. దిగుమతుల సంఖ్య తగ్గెను. ఎగుమతుల సంఖ్య వృద్ధిగా జూచెను. కొన్ని మాసములవరకు రూపాయి మార్కెట్టు 1 పిల్లింగు 4 పెన్సిలయ్యన నిలువడినను చివర మాసములలో పైకి బోజూచెను. 1922-23 సంవత్సరము నకన్న 1923-24 సంవత్సరమున మొత్తపు వ్యాపారము 100-కి 10 వంతున హెచ్చుదల జూపెను. ఎగుమతులు హెచ్చుటవలనగాని, దిగుమతులు తగ్గుటవలనగాని, దేశమునకు ఎక్కువ లాభము గలిగెనని తెలియజూడదు. ప్రజల కివసరముగు ముడివస్తువుల ఎగుమతులు దేశాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ నున్నవి. దేశీయ కృషిమలభివృద్ధి కెందుటలేదని బయల్పడుచున్నది. దిగుమతుల తగ్గుదలకు వైద్యేవ మానాలు, యంత్రసామగ్రి, కంచదార, మోటారుబండ్ల తగ్గుదల కారణము. కాని, దేశమున కవసరమగు యంత్రవస్తువుల దిగుమతులు హెచ్చుదల జూపినవి. వీనివివరములనించుక పరికించినగాని, దేశీయ స్థితి వెల్లడి గాజాలదు. అన్నిటికన్నను ముఖ్యమయినవి వస్త్రముల దిగుమతులు. 1922 - 23 సంవత్సరము నందు రు 325,65,327 ల ఖరీదుగల వస్త్రములు విదేశములనుండి వచ్చియుండగా, 1923-24 సంవత్సరమునందు 332,79,680 రూపాయల ఖరీదుగల బట్టలు దిగుమతి యయ్యెను.

బట్టల దిగుమతి యధికమగుట, శోచనీయము. చెన్నరాష్ట్రపు విదేశ వ్యాపారమునందు వస్త్రముల వ్యాపారము ముఖ్యస్థానము నాక్రమించుచున్నది. వస్త్రముల దిగుమతి నరికిట్టినచో, దేశమునకు ఆరకముగ నేమి, రాజకీయముగా నేమి నెంతటి లాభముగలదో దెలుప నక్కరలేదు. గాఢమహాత్ముడు నెత్తిన నోరు బెట్టుకొని, ప్రజలకు దెలిపెడి న బ్రతిమిదియే. ఆ సందేశము నుల్లేకిరించి, ఇతర మార్గముల బట్టుటచే, ప్రస్తుత దుస్థితి ఏర్పడు చున్నది. సేవేదిక ప్రకారము, విదేశ వస్త్రములుగ జముల ప్రకారము 100 కి 8 వంతునను, ఖరీదు ప్రకారము 100 కి 1 వంతునను వృద్ధి జూపినటుల దెలియుచున్నది. నూలు దిగుమతులు మాత్రము తగ్గుదల జూపినవి. తక్కువ సంవత్సరములలో దిగుమతులు తగ్గుటకు, హిందూ దేశపు పిల్లులు వీని నెక్కుడుగ తయారు చేయుటయే కారణమని చెప్పబడినది. కాని రాటపునూలు హెచ్చుగ దీయుట కూడ కారణమై యుండు ననుటకు సందియము లేదు. 50 సంవత్సరము పైగ అ నూలు దిగుమతులు హెచ్చుటకు, సన్నని వస్త్రములను ధరించవలయునను కుతూహలమే కారణమనియు, అసహాయోద్యమ ఖీణత గూడ యందుకు తోడ్పడెననియు, నివేదిక దెలుపుచున్నది.

ప్రజాసామాన్యమునకు చావినవస్త్ర మిదేశమునందే తయారుగువరకు, ధనవంతులు నాజూకు వస్త్రములపై మోహమును విడనాడుట ముఖ్యము. ధనవంతులు దేశముకొరకై యామాత్రమయినను త్యాగము నలుపలేనియడల, యితరులనుగూడ వారు పెడమార్గము ద్రోక్కితురు. హిందూ దేశము నాజూకువస్త్రములను తయారు చేయలేక బోదు. డక్కా మస్తినులను తయారు చేసి లోకమును విభ్రమింప జేయగలిగిన దేశమునకు నన్నని బట్టలను తయారు చేయుట యొక కష్టమా? నేటికిని హెచ్చునంబడునూలును తయారు చేయగల నిపుణులు ఆంధ్ర దేశమునందేమి, యితర ప్రాంతములందేమి గలరనట నిశ్చయము. కాని, దేశము వస్త్ర సామగ్రియను సంపాదించి, విదేశములపై నాధారపడుట మానుకొనిన పిమ్మట, నాజూకు వస్త్రములను తీరికగ తయారు చేయవచ్చును. అంతవరకును ధనవంతుల పాపట్టి, సామాన్యజనులతో బాటు ముతకవస్త్రములను ధరించుటకు సంసిద్ధులు గావలయును. లేనియెడల, విదేశపు నూలు దిగుమతి వృద్ధియగుట తలస్థించును. రంగునూలు 100 కి 15 వంతున హెచ్చుగ దిగుమతియగుటకు, రంగుబట్టలపై ప్రజలకు గల మోహమే కారణము. దేశము నందలి రంగుల వ్యాపారము చక్కబడువరకు, తెల్ల చీరలతోను తెల్ల ధోవతులతోను దేశము తృప్తిపడి యుండుట ఎంత యవసరమో దెలుపనక్కరలేదు.

విదేశపు నూలు ధరలు చోళయమునటుల గూడ దెలియుచున్నది. ఇట్టి యాకరణమునకు లోబడక, ప్రజలు రాటములతో నూలు దీసి, హెచ్చునెంబడు నూలుకొరకు గాని, రంగునూలు కొరకుగాని అశవడకుండుట శ్రేయస్కరము. విదేశ వస్త్రబహిష్కారము పూర్తిగ కొనసాగిన గాని, ప్రజాసామాన్యము తమపై తా మాధారపడి యుండుటకు కిక్కిమంతులు గాజాలరు. అన్ని పక్షములవారును, రాటపు మగ్గు పునరుద్ధరణమునకు తమ కిక్కి నంతను వినియోగించుట ఎంతయవసరమో యూహించవచ్చును. విదేశ వస్త్రములలో, తెల్లబట్టలు రంగుబట్టల దిగుమతులు వృద్ధిజూపెను. కొరబట్టల దిగుమతులు తగ్గిపోయెను. ఇందును బట్టి నాజూకుబట్టలపై గల వ్యామోహము స్వదేశ వస్త్రనిర్మాణమునకు ప్రతిబంధక మగుచున్నటుల గనుపట్టును. లాంగుక్లాత్తు, పర్టుగుడ్డల దిగుమతులు తగ్గినటుల దెలియుచున్నది. మల్లులు కేంద్రకులా, ధోవతులు, చీరల దిగుమతులు వృద్ధి జూపుటకు పైన దెలిపిన కారణము మూల మగుచున్నది. వస్త్రపుదిగుమతులు 100 కి 98 వంతున ఇంగ్లండు నుండియే వచ్చుచున్నవి. ఇప్పటికియినను తగినంత కృషి జరుగుచో, హిందూ దేశము తనకు జాలిన వస్త్రములను తాను నేసికొనగలదు. చెన్నరాజధాని ప్రజలు ఇకనయినను మేల్కొని, కద్దరు నిర్మాణమునకై తదేకదీక్షతో బనిచేసినగాని, తలయెత్తి తిరుగజాలరు.

విదేశపు సారాయిదిగుమతియందు గ్యాలనుల మొత్తము చాల హెచ్చయ్యెను. ఖరీదుమాత్రము స్వల్పముగ హెచ్చెను. ఇయ్యది, బ్రిటిషువారి పాలకు కారవృద్ధము గానరదు. చెన్నరాష్ట్రమున మద్యపాన నిషేధమును వెంటనే ప్రవేశపెట్టవలసిన యవసర మెంత గలదో యూహించవచ్చును. ఇంగ్లండునుండియే గాక, ఇతర దేశములనుండియు మద్యము దిగుమతి యగుచున్నది. పేటంటు ఆహారముల దిగుమతి వృద్ధి జూపెను. కంచదారదిగుమతి యధిక మయ్యెను. శావాకంచదార ధరగూడ పెరిగెను. దక్షిణ హిందూ దేశమున సిగరెట్లు విశేషముగ తయారుగుచున్నను,

విదేశపు సిగరెట్లు దిగుమతి తగ్గుటకు మారుగ హెచ్చగుట చిర్రము. బాగుదిగుమతి కొంచెముగ వృద్ధియయ్యెను. రంగులదిగుమతి యతిశయించెను. రంగుల విషయమున జర్మనీ మరల తన తొంటి స్థానము నాక్రమించుకొన బ్రయత్నించుచున్నది. బ్రిటిషు దిగుమతులు వెనుకటికన్న తగ్గిపోయెను. గ్లాసుపామానుల దిగుమతి హెచ్చెను. మిల్లులకు యంత్రసామగ్రిల దిగుమతి తగ్గిపోయెను. కాటను జాటు మిల్లులను నెలకొల్పుట కిప్పుడు వెనుకటి ప్రోత్సాహము గనుపించుటలేదు. చేతిపరిశ్రమలపై నేర్పడిన యభిమానమే ఇందుకు కారణమని యూహించుట కవకాశము గలదు. ఇనుము ఉక్కుదిగుమతులు తగ్గిపోయెను.

దిగుమతులు కొంతవడి తగ్గుదలజూపినను సంతసించుట కంతగ కారణము గానరాదు. విదేశ వస్త్రములు, నూలు, మద్యములదిగుమతి పూర్తిగ నాగి పోయినపుడే, సంతృప్తికెందుట కవకాశముండును. ప్రజలు తృప్తసంకల్పముతో బని చేయునెడల, ఇయ్యది సాధ్యముగాకబోదు. ఎగుమతులు వృద్ధి యయినందుల కయినను సంతసింపబులేదు. వలయన దేశమునకు ముఖ్యవసరమగువస్తువులు వెలుపలకు బోవుట లాభకరము గాజాలదు. బియ్యము, పప్పుల ఎగుమతులు వృద్ధి యయ్యెను. చెన్నరాజధానిలో వేరుశెవగయెగువారి హెచ్చుగ గలదు. చదువరులు ముఖ్యముగ గమనింపగలిగినది, దూదియెగుమతి. గతవత్సరమున కన్న నివేదిక సంవత్సరమున 194.2 టన్నుల ఎగుమతి అధిక మయ్యెను. దీని విలువయందు 336 లక్షలు పెరిగెను. దూదిని దేశమునందే నిలువ జేయవలసిన యవసర మెంతయో గలదు. దూది లేదను ఘోష అన్ని మూలల నుండియు వినబడుచున్నది. అట్టితరి విదేశముల కెగుమతి జేయుటవలన కద్దరు నిర్మాణమునకు తీరనియాటంకము గలుగుచున్నది. ప్రతి పండ్లకి ప్రదేశము 100-కి 28 వంతున హెచ్చెను. పంటయు హెచ్చెను. అమెరికాలో దూదిచాలినంతగ లభింపకబోవుటచే, హిందూ దేశపు ప్రతికిడిమాండు అధికముగ గలదు. చెన్నరాజధానిదూది ఇంగ్లండు, జపాను, బెల్జియం, చైనా, జర్మనీ మొదలగు దేశముల కధికముగ బోవుచున్నది. ఇయ్యది తాత్కాలిక లాభమును పంటదారులకు సమకూర్చినను, దేశీయ పరిశ్రమకు నష్టము గలిగించును. రాజాపు కద్దరుబోర్డుసభయందీ విషయము గూర్చి బాగుగ నాలొచించి, తగిన యేర్పాటుల జేయుట ముఖ్యము. చెన్నరాజధాని నుండి లుంగీలు ముచ్చగు బట్టలు ఎగుమతి యగుచున్నవి. మద్రాసు చేతిరుమాళ్లు ఇంగ్లండునందు గూడ విశేషముగ ఖర్చుగుచున్నటుల దెలియుచున్నది. 11608 పశువులును, 65414 గొట్టెలు మేకలును చెన్నరాజధానినుండి ఎగుమతి యగుట శోచనీయము. పశుగణము ఖీణించిన కొలదియు, పాడిపంటలు ఖీణించుట సహజము. చెన్నరాజధానియందెల్ల వర్తకమునందు చెన్నపురి యగ్రస్థాన మాక్రమించుచున్నది. తుత్తుకుడి రెండవస్థానమును, కొచ్చిను మూడవస్థానమును, కల్లికోట నాలవస్థానమును, మంగళూరు అయిదవస్థానమును కాకినాడ ఆఠవస్థానమును, ధనబోట్టి ఏడవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. విశాఖపట్టణము పడమూడవస్థానమును, భీమునిపట్టణము పదునైదవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. కాకినాడ వ్యాపారము, వృద్ధిజూపెను. విదేశ వ్యాపారము విశేషాభివృద్ధి గనుబొందినను, కొస్తావ్యాపారము తగ్గిపోయెను. తెలంగాణనుండి వచ్చెడి పడవలసంఖ్య కొంతవరకు తగ్గిపోయినను నరకులబరుపు హెచ్చెను.

విశాఖపట్టణ వ్యాపారము 38 లక్షలకు పైగ
హెచ్చుదల జూపెను. ఇక్కడవార్షికము నిర్మించు
నెడల ఇంకను సత్వరాభివృద్ధి గలుగుననుట నిశ్చ
యము. భీమునిపట్టణపు వ్యాపారముమాత్రము
తగ్గిపోయెను. కాటకపైకైజుడ్యూటీ మొత్తము
దాదాపునాల్గలక్షలు వృద్ధియయ్యెను. దేశీయవస్తు
ములపై విధించెడి ఎక్సైజుపన్ను నింకనునిలిపియుం
చుట మిగుల శోచనీయము. ప్రపంచములో నేదేశ
మునందును ఇట్టిపన్నును విధించినటుల గనుపించదు.
ఇట్టి వింతలకు హిందూదేశమే ఆకరమగుచున్నది.

లోకలుబోధలు

1922-23 సంవత్సరపు లోకలుబోధలవివరము
ప్రొత్సాహకరముగ లేకుండుట వింతగాదు. ప్రస్తుత
సంస్కరణములక్రిందనైతేము స్థానికస్వపరిపాలనము
నామమాత్ర మగుచున్నది. స్వరాజ్యము సిద్ధించిన
గాని, స్థానికస్వపరిపాలన మయినను బాగుపడ
నేరదు. రాజధానియందు 24 జిల్లాబోర్డులును,
125 తాలూకాబోర్డులును గలవు. సంస్కారాంత
మున యూనియనుబోర్డుల సంఖ్య 578 నుండి
548 కి తగ్గిపోయెను. జిల్లాబోర్డు లన్నిటికిని అధ్య
క్షుల నెన్నుకొనుచున్న నేల ప్రసాదించుకొనడదో
తెలియదు. ఇందుల కింకను అర్హత రా లేదని ఎంచు
చో, స్వపరిపాలనమున కెటుల యర్హత గలుగును?
రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము గావలయునని మంత్ర
వర్తము గోరుచున్నపుడు, లోకలుబోర్డుల అధ్య
క్షులనెన్నుకొనుట యవసరముగాదా? ఈమాత్రము
సంస్కరణమునయినను వెంటనే సఫలపరుకని
యెడల, మంత్రుల యారాటము లన్నియు వట్టి
వగును. ఎన్నికహక్కును చలాయించకుండు ఆటంక
కరుచు సభ్యులు గొందరుండరు. జిల్లాబోర్డులకిట్టి
వివక్షణను పడలిజెట్టునెడల, ప్రభుత్వనియమితు
లగు అధ్యక్షులు ప్రతిబంధకముల గలిగించుటకు
బానికొనుట సహజము. అధ్యక్షులను ఎన్నిక
ద్వారా నియమించుట విషయని ప్రకటించుట యగ
త్యము. తాలూకాబోర్డులలో నింకను కొన్నిచోట్ల
ఎన్నుకొనబడని అధ్యక్షులు గలరు. యూనియను
బోర్డులలో కొన్నింటికికను నామినేటెషు వెసి
డెట్లుగలరు. 19 తాలూకాబోర్డు మిటింగులు నియ
మితసంఖ్యకులగు సభ్యులు హాజరుగా నందుచే
నిలిచిపోవుట మిగుల శోచనీయము. ఇంతకన్నను
సభ్యులెక్కుడు శ్రద్ధవహించుట యవసరము.
యూనియనుబోర్డు మిటింగులలో 260 సభలు
నియమిత సంఖ్య లేక నిలిచిపోయెను.
సభ్యులయొక్కయు వెసిడెట్లయొక్కయు ప్రయో
ణపు భిత్తిమీల వ్యయము హెచ్చినటుల రిపోర్టు
దెలుపుచున్నది ఇయ్యది శ్లాఘాపాత్రము గానేరదు.
కృష్ణా, గుంటూరు, గంజాము, గోదావరిమున్నగు
11 మండలములలో లోకలుబోర్డుల నిర్వహణమున
కగు వ్యయము 60 వేల రూపాయలను మించి
పోయెను. ఇది తగ్గడి మార్గ మెయినను గలదేమో
తెలియదు. రోడ్ల పొడుపు విశేషాభివృద్ధిని గను
పరుపలేదు. ఇంతవరకు ఒక్క బోర్డువారయినను
నిర్బంధప్రారంభవిషయము ప్రవేశ పెట్టకుండుట, అభి
వృద్ధిసూచకము గానేరదు. ప్రారంభ విద్యావ్యాప
నము ప్రొత్సాహకరముగ లేదు. నివేదిక ప్రకారము
పాఠశాలలకు బోదగిన బాలురలో 100 కి 57
పంతునను, బాలికలలో 100 కి 90 పంతు
నను విద్యాలాభము బడయుట లేదు. నిమ్మ
జాతుల విద్య ధోగితియందున్నది. ఆరోగ్యసృ
ష్టిణదశయందున్నది. ఆస్పత్రులు చాలినన్ని లేవని,
నివేదిక దెలుపుచున్నది. కర్షణలు, కడప, అనంత

ఆంధ్రుల
గంధి మహాత్మని వుజానిధి
లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను
24.6.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు

చంబాలు

రూ 40181-2-7

కోశాధిపతి కాశీనాథుని వాగ్దేవరాయ

కంతులుగారికి చేసిన వహాల్

ఇదివరకు

రూ 16104-12-5

నల్లూరు జిల్లా నార్తరాజువారిపాలెం

గ్రామమునందు వసూలు కొడవ

లూరు బలరామయ్యగారిద్వారా 20-11-0

మొత్తం

40181-2-7

మొత్తం

16125-7-5

పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా. వాగ్దేవరాయ, నెం 7 తంబు కెట్టివీధి, మద్రాసు

పురము జిల్లాలలో ఇవి చాల తక్కువగ గలవు.
ఆయుర్వేద వైద్య మెల్లర కందుబాటులో నుండగ
దానికి తగిన ప్రొత్సాహముల యొనగగూడదో తెలి
యదు. సంచార వైద్యాలయములు విజయము గాంచ
లేదని, నివేదిక మంగీకరించుచున్నది. దీనియందు
వింతపమియులేదు. వ్యాధిగ్రస్తులైనవారు, ఎప్పుడో
తమ గ్రామమునకువచ్చెడి వైద్యునికొరకు కనిపెట్టు
కుని యుండజాలరు. చేరువుననున్న వైద్యుని సలహా
గైకొనుట సహజము. వ్యాధులవలనగలిగిన మరణ
ములసంఖ్య హెచ్చుగనున్నది. స్థానికముక్తిక మర
ణము లధికమయ్యెను. ప్లేగు వ్యాధివలన నెక్కుడు
మంది మరణించిరి. కలరా మాత్రము తగ్గుదల
జూపెను. జిల్లాబోర్డు రైల్వేలలో కెల్ల బెజవాడ
బుద్ధరురైల్వేవలన నెక్కుడు ఆదాయము చేకూరు
చున్నది. వెనుకటివత్సరమునకన్న రాబడి 100-కి 19
వంతున వృద్ధిజూపెను. గుంటూరు, రేపల్లె రైల్వే
రాబడి 100-కి 6-కుపైగ వృద్ధియయ్యెను. కోయం
బత్తూరుజిల్లాలో పోదనూరు పొల్లాచీ రైల్వేకు
100 కి 13 కుపైగ రాబడిలో వృద్ధిగన్నట్టుచున్నది.
జిల్లాబోర్డురైల్వేలకు రాజధానియం దెక్కుడు
ప్రొత్సాహము గనుపింపదు. అనేక భాగము
లలో జిల్లాబోర్డులు రైల్వేసౌకర్యములను నెలకొల్పి
తమ రాబడిని వృద్ధి చేసికొనగలవు. రామ
నాథజిల్లాబోర్డు 32 మైళ్ల మోటారుసర్వీసును నిర్వ
హించుచున్నది. ప్రయాణసౌకర్యముల విషయమై
లోకలుబోర్డు లెక్కుడు శ్రద్ధవహించుట కివ
మింతేనిగలదు.

ధర్మి మతసంబంధమగు కొట్లాట

ప్రమాద మేమియునులేదు

ఆర్యసమాజ మందిరమునుండి బాలురును బాలికలును
యిద్దరిద్దరుగా బారులుతీరి చచ్చుచుండిరి. వారు జమ్మకునీ
దుకువచ్చినపు డొకమహమ్మదీయబాలుడు 14 ఏండ్లపాడు
ఆబాయలలో నెటులనోకలిసెను. అదిహాని ఆర్యసమాజమువా
రాబాలుని ఎత్తుకొనిపోవుచున్నారని కొందరు మహమ్మదీయు
లు పరుగిడివచ్చిరి. కొట్లాట కిదియే కారణము. ఆర్యసమాజికుల
లో ఏడుగురికిని మహమ్మదీయులలో నిర్దరికిని గాయములు
తగినవ. అయ్యలలో నొకరినివైద్యశాలలో చేర్చుకొనిరి. ఇతి
ప్రమాదకరమైనదికాదు గాని ఎవ్వరిని అరెస్టు చేయలేదని
పోలీసు నూపర్షెంటు తెలిపెను. అ|| ప్రె||

భారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఈనెల 27 వ తేదీని అహమదాబాదులో జరుగును
మ్యునిసిపలుహాలులో సభను జరుపుటకు
నిశ్చయింపబడెను.

ఈ సభకు వచ్చు ప్రతినిధులకు సకలసదు పా
యములను చేయుటకు ప్రయత్నములు చురుకుగా
జరుగుచున్నవి. శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగా
రును, కార్యవర్గి పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగి
రును 24 వ తేదీనవచ్చెదరు. పండిత మోతీలాలు
నెహ్రూగారు 26 వ తేదీని, దేశబంధుచిత్తరంజన
దాసుగారు 27 వ తేదీని వచ్చెదరు. మాలానా మ
హమ్మదాలీగా రెపుడు వచ్చెదరో యికారూఢిగా
తెలియలేదుగాని 25 వ తేదీని భారత కాంగ్రెసు
కార్యసంఘ సభ జరుగును గాన ఆసభ కధ్యక్షు
లవహించుటకు నాడే వచ్చెదరని అనుకొనుచున్నారు
అహమదాబాదులో నింకను వరములుకురియ
లేదుగాన ఉష్ణ మతితోవముగానున్నది. (అ|| ప్రె||)

నారాయణవరమున అస్పృశ్యతా

నివారణము

పంచమ బాలురకు నేర పాఠశాల

శ్రీయత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు ఈమధ్య కా
రామనగరములో లేనపుడు పంచములు నిడివిడిగా గ్రామ
ములకు వచ్చినపుడు కొందరు కుంటురులు (గుండాలు)
వారిని బాధించిరిని తెలిసినది. అందువలన శ్రేష్ఠిగారు వెంట
నే గ్రామమునకేగిరి. ఇట్లు పంచములను కొట్టుట ఆక్రమకుని
పంచమువాయకులు ప్రతిపక్ష వాయకులకు తెలిపగా, వారు
విచారించెదమని యూరక చెప్పికెగాని అట్లుల వారు చేయదల
చనేలేదు. ఎం. రంగసామయ్యగారి సోదరుడు, ఎం. ఆర్.
గోపాలాచారిగారు ఉత్సవాదులకొరకు ఆగ్రామమునకు వెళ్లిరి.
పంచమబాలరనేరపాఠశాల వారింట నుంచుచుటచే దాని నలు
నుండి తీసివేయించవలెనని ప్రతిపక్షులగు బ్రాహ్మణులాయనను
చాల ప్రొత్సాహపరచిరి. ఆయన అట్లు చేయునని వా రాసిం
చిరి. గాని ఆయన ఏమియును చేయలేదు. ఇతరులలవంత
ముచే హనుమాను గ్రంథాలయమును రంగంశ్రేష్ఠిగారిని బహి
ష్కరింప పాటుపడిన గ్రంథాలయ సభ్యులకు ప్రొత్సాహ
కులు పనిపాటులు చేప్పించుట ధనమిచ్చుట మున్నగునహాయ
ము చేయనందునవారు చాలశ్రమపడిరి. రాత్రిపాఠశాలలో
చువువుచున్న పద్మసారలు చువువుటకు చాలప్రక్రితో నుండిరి.
గాన రంగంశ్రేష్ఠిగారు గ్రామముచేరగానే వారందరును తమ
తమ పనులలోచేరిరి. రాత్రిపాఠశాలలోనునేర పాఠశాలలోను
విద్యనిభ్యసించుచున్న పంచమబాలురుగూడ పాఠశాలలకు రా
గోరుచున్నారగాని వారితిరుగుద్రలు ప్రతిపక్షులకును కుంట
రులకును జడిసి వారిని వారింపుచున్నారు. పంచములలో కట్టుబాటును నిర్వహి
తుట ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యవర్గి శైలభాద్రుండి త్వర
లో నిర్ణయముల వారి నిర్దరిని నారాయణవరమునకు పంపు
రని తెలిసినవని ఒక విలేజరి నేడుమాత్రాత్రానెను.

స్థానిక వార్తలు

కా. నాగేశ్వర రావుగారు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్

సంపాదకులు కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావుగారు నేటి ఉదయం కూనూరుండి మదరాసు విచ్చేసిరి. నేటిరాత్రి బయలుదేరి ఆహమ్మదాబాదు అ. ఖా. కాం. సంఘసభకు జాయదారు.

కార్యశేషము ఎన్నికల సభలు:— మదరాసు

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి యజమాన్యమున బుధవారము (శేపు) సాయంకాలము 6 గ. చింతాద్రెపేట కిలవప్పచెట్టి బీధి లోని మైదానముపై బహిరంగసభ జరుగును. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు; వి. చక్రయ్య ఎస్. ఎ. హఫీజుహమ్మదు పి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకులు, వి. ఎల్. కామ్రే, జి. రంగయ్య వాయదూగార్లు మున్నగువారు మునిసిపలు ఎన్నికల గూర్చి ఉపన్యసించును.

కార్యశేషము వకవరచుకొరట్ల:— మదరాసు

కాంగ్రెసు సభ్యులు కార్యశేషము ఎన్నికలగూర్చి చూడలో మొన్న సాయంకాలము సభ జరిగి, ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులు స్థానికసంఘములను వకవరచు నవలసిన ఆవశ్యకతను గూర్చి అధ్యక్షుడు ముందుగ చెల్లెను.

ఆదికేశవులు నాయకులుగా రురువాత నువన్యసించిరి. చూడ దివిజనుకు పేర్కొనబడిన వి. చక్రయ్యచెట్టిగారిని కాన్సిలరుగా నెన్నుకొనుటని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. పిదప జయవేలుగారు మాట్లాడిన పిదప సభ ముగిసెను.

నోట్ల దొంగతనము

ఎగ్జ్యూరుపోలీసుకోర్టు విచారణ

గిమే యను అంగ్లోహైందవ రైల్వేపించని ఉద్యోగిని పిల్చిపోలీసు కాఫి ఇన్ స్పెక్టరు బాడేజుగారు దొంగతనముచేసి వందుకుగాను అరెస్టుచేసి కేసుకేసెను.

18 వ తేదీ న అధ్యక్షుడు గారు కేసులో భాగముతో గల సంవినిపెట్టుకొని ఎగ్జ్యూరుపోలీసు చుండెను. అందు, రూ. 40, 6 పిల్లలను 20 పాసుల ఇంగ్లాండు బ్యాంకు నోట్లు ఉండెను. మదరాసాదాయక పోలీసు వారికి ఫిర్యాదుజేయగా ఈనోట్లు నగదు చేసికొనుటకు వచ్చువారందరిని పట్టి నిలువపరిచినది ఉత్తరువుచేయుచు అన్ని బ్యాంకులకు ఉత్తరువులొసంగిరి. 21 తేదీ ఉదయం యాదాయి నోట్లను చార్జ్డ్ బ్యాంకువద్దకు తెచ్చి నగదుగా మార్చవచ్చెను. ఇన్ స్పెక్టరు ఆతని అరెస్టుచేసి మిగిలిన నోట్లనుగూడ, అయిన ద్వారా తెప్పించెను. బ్యాంకుధికారి యాదాయికి ఒక నెలకొన విత్త రూ. 50 పైను లేదా మరియొక నెలకొనవిత్త విధించెను. పోలీసు డి. కమిషనరు బ్యాంకులకు తెలియజేసినందు అతని అభివందించెను.

వైకంఠస్వామి సినిమా

దానియ్యలు బూను

అత్యద్భుతమున సీప్రవర్ణమునందలి కడపటి భాగము ఈనెల 21 వ తేదీని ప్రారంభమైనది. 27 వ తేదీ వరకు సీప్ర దర్శనము జరుగును. 28వతేదీని శ్రాత్ర ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును. దానియ్యలుబూను ఆరవినమాత్రమును ఆతనిచే పెంచబడినయవకుడుబాకును దేశభక్తిచేయపెడు ధైర్యవైర్యసాహసా

సాదారణులుచూచితిరగినవే. వారపడినకష్టములకుపరిమితి యేలేదు. జడ్జి హెండర్సనుకోరిక నెరవేరును నూతనజననము సీరపడును పోయలు సురక్షితముగ నచట చేరి గొప్పపట్టాములను నిర్మించెదరు. ఈజననమునకు జనకుడు అనుసాగక వామమును బూనుకు ప్రబలసంగి గౌరవించెదరు. కుట్రదారులతో చేరిన రెవ్యూడు (హెండర్సను సోదరపుత్రుడు) దుర్గతికి పాలై నుకల హెండర్సను సన్నిధికి వచ్చును. బూనుచేయించుచుడిన బాకు హెండర్సనుకుమారుడనియు ఆతడు రేండెడ్డ్ వాడైయుండగా చోరులు హరించెననియు బూను హెండర్సను కరిగించును. బాకుకును బూనుకుమారులను వివాహము జరుగును. కుట్రదారులకు నాణకరాలుగానుండిన హెండర్సను పెంపుడుకూతురు అనవాయయెవరోపాఖండమునకు పోరిపోవును. ఇట్టికథ విజయభారముగా ముగింపబడినది. హాస్యరసభరితమున ఉపాఖ్యానముగొన్నిగూడ ప్రదర్శింపబడెను.

కాంగ్రెసు పత్రిక-రాజమహేంద్రవరము

శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి సంపాదకత్వము

ఈపత్రికకు ప్రప్రథమమున సంపాదకులుగా నుండిన శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారి రిటైరుమే కాంగ్రెసుపత్రికకు రై మరల సంపాదకత్వమును వహించిరి. ఈనెల 19 వ తేదీని వెలువడిన సంచికయందు వీరిసంతకముతో స్వవిషయమును క్రికగల వ్యాసము ప్రకటింపబడెను. “మాపత్రిక మొదటినుండియు గాంధీమతానుసారముగ ప్రజాప్రబోధము గావించిన సంగతి పాఠకుల కెరుకయే. దేశములో క్లిష్టపరిస్థితి లువయించినను గాంధీతత్వమే స్వరాజ్యసిద్ధికి దివ్యమార్గమును మా దృఢ విశ్వాసముపట్టికిని నలంపలేదు. కాన మా పత్రికాసాంప్రదాయము ననుసరించి గాంధీతత్వ ప్రబోధమునే మేముచేయవలయు కొనుచున్నాము.” అని ఆవ్యాసమున వ్రాయబడినది. ఇందులకు మేమెంతయు సంతసించుచు అన్నపూర్ణయ్యగారి సంపాదకత్వముక్రింద మేల నీపత్రిక ఘనముగ దేశసేవయేయగాక యని కోరుచున్నాము. (ఆం. ప. సం)

వేదవీర మహోత్సవము

శ్రీలక్ష్మీవృషిస్వా సోమయాజి వైశ్య సమాజము బందరు వారు ఈజ్యేష బంగళా కుక్రవారం ది 27.6.24 నంలి తేదీని వేదవీరమహోత్సవము మహావైభవముగా జరుపుదురు గానఆదిన ముదయము మహాసభకున్న, సాయంత్రము మేళతాళభజనలతో స్వప్రవాచకములతోను జరుగు పురసంకీర్తనమునకున్న అందరు దయాచేయ ప్రార్థితులు.

లింగమల్లు రామస్వామి కార్యదర్శి

గంజాంజిల్లా జమీందారి రయతులసంఘము

గంజాంజిల్లా జమీందారి రయతులసంఘము ముఖ్య సమావేశము బరంపురం పురమందిరమునందు 15.6.24 తేదీన ఉ. సూర్యనారాయణ రాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. పండ్రెండు ముఖ్యస్థులునుండి రయతులు ప్రతినిధులుగా వచ్చియుండిరి. పురమందిరము చాలసంతమంది సభ్యులు వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు రయతుల యిబ్బందులను చెల్లెను. జమీందారులు ఫలసాయములో సగమునంతు, ఒకప్పుడు యింకను అధికముగను వసూలుజేయుచున్నారు. ఇంక అధికము పాలా సంగినచో రయతులకేచిమూలి కిట్టునో ప్రభుత్వమువారు భూస్వాములుగూడ నాలోచింపవలసి యున్నది.

ఎట్టేటు లాండుఅట్ట యాయిక్రతుల నతిశయింపజేయుచు న్నుడి. అందలి 143, 144 కేక్ర నలను పాటింపక జమీందారు అన్యాయముగ అధికము కిట్టలను వసూలుజేయుచున్నారు. ఒక్క విషయ బట్టి జమీందారులవద్ద రయతు లెంతదుర్భాగమునందానో ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనవచ్చును. దీనికి కోడుగా రయతు లేవస్తావు నువయోగించిన దానికి డబ్బిచ్చు కొనవలెను. ప్రభుత్వ ఆదేశచట్టమును జమీందారి అడవులలోను గూడ ప్రవేశపెట్టుట రయతులపై పెద్దఆయుధముగా నువయోగించబడుచున్నది. ఈ యిబ్బందులన్నియు ప్రాతీనిశ్వప్రభుత్వ ముండినచో బాగుగ తెలుపు కొనవచ్చును. ఎట్టేటు లాండు అట్టల్లగల బాధలన్నియు అనుదినము మనకుదెలియుచున్నవి. తాత్కాలిక సమస్యకోర్టులలో న్యాయము సంపాదించుచుకు రెంతువ్యయమునో దావాలవలన యెంత సంతుష్టిరముగ న్యాయముదొరకునో మున్నగు విషయములు మనకు తెలియను.

రయతులు సర్వోత్కృష్ట వినియోగించి హామీకాలవద్ద బుణములు గొని వదుపుపెట్టి అనుకూల బురుగులుకై యెరుగు జూచుచు భూమిదున్ని కష్టపడి పండించువంటిలో తగినభూ విప్పించవలెనని భూస్వాములను శాసనసభ్యులను, ప్రజాశాసనముబడిన నాయకులను ప్రభుత్వమువారిని వేడుచు అధ్యక్షుడు ఉపన్యాసము ముగించెను. ప్రభుత్వమువారు, శాసనసభయు ప్రస్తుతాధికారులవద్దను తొలగింపవచ్చుచోసంఘము బాగు పడదు. సంతుష్టిగలిగి పోట్లముగనుండు వ్యవసాయదారులండులయే దుర్లభమును. ప్రభుత్వమువారు సవరు చట్టమునందలి లోపములను విచారించుటకై ఒక సంఘము వేర్వరుప నిశ్చయించినందులకు సంతసించుచు ఆసంఘము నెదుట రయతులు తగిన సాక్ష్య మియవలెనని హెచ్చరించెను.

అధ్యక్షోపన్యాసానంతరము 4 గంటలకాలము దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. జమీందారి రయతులందరు గలసి తమకు జరుగుచున్న అన్యాయమును చెల్లపును ఇండియా దొరతనమువారికి మహాను గవర, మొంటుకు, ప్లేటు సెక్రటరీగారికి మూడు ఆర్డీలు పెట్టవలెననియు, సంఘమువారి ఖర్చుల నిమిత్తము కాలుకాసులవద్ద రూ. 2000 వసూలుజేయుటకు సంఘమునకు అధికార మిచ్చుటయు రెండురీత్యాను లాహాకించబడెను.

మన్యం ఫిత్వారీ

చాలమంది ఫిత్వారీదారులను అరెస్టుచేసిరి

నర్సీపట్నముకు మూడుమైళ్ల దూరమునన్న గ్రామములు గ్రామమునకు వెలుపల ఈ నెల 10 వ తేదీని గోకిరి మారే శును పట్టుకొని గూడూరు డిస్ట్రీక్టుహాస్టిల్లరువద్దకు తీసికొని పోయిరి. ఇతనిని పట్టుకొనినవారికి 500 రూపాయలు బహుమతి యియ్యబడునని యిదివరకు ప్రకటింపబడెను. వలంకరం గ్రామస్థుడగు లోత లక్ష్మయ్యను గ్రామస్థులు 18 వ తేదీని చింతలపూడి తీసికొనివచ్చిరి. బారికులమాదిగామును కొరలు కొట్టుదును కంగరాజు మాడుగలముతా వారు కొంతలం గ్రామమువారు వారినిద్దరిని నర్సీపట్నమువద్ద అరెస్టుచేసి 16 వ తేదీని నర్సాపట్నము తీసికొనివచ్చిరి. తాను 203 తుపాకిని దాచిన స్థానమును లక్ష్మయ్యచూపించగా ఆతుపాకిని పోలీసు వారు తీసికొనిరి. సాగిన కొల్లెన్నపడాలు యింకను దొరకలేదు. అతడు తనతుపాకిని కొండమీద సల్లాయివద్ద పారవేసెనని కొందరుచెప్పగా పోలీసువారుచట వెతకి దానిని తీసికొనిరి. గంటందొరను చంపినకోజున తాను తనతుపాకుని మందుగుండును సింగజేవరవద్ద దాచితినిని బోనులమాదిగాము చెప్పగా దానిని పట్టితెచ్చి, తనవద్దగల తుపాకులండిన మరింతహానికరమని పిత్వారీదారులు వానిని పుడు పారవేయుచున్నారు. మట్టకం బుద్దయ్యదొరను పట్టుకొనుటకు కొందరిని పంపిరి. బుద్దయ్యదొరయును సంకోశి మోకాడును మాత్రమే హెచ్చుబహుమతులు ప్రకటింపబడినవారిలో మిగియున్నారు. ఇంకను 21 మంది దొరక లేదుగాని వారిపాద రేమియును తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వైకంఠస్వామి హము

పూర్వచారపరాయణుల విజృంభణము

ఇంద్రస్వంతి నీలంక నంబుద్రి పి. సి. కృష్ణశిల్ప వకీలు వెంకట్రామయ్యరు, ఎం. కే. రామశిల్ప, గోవిందశిల్ప గార్లు మున్నగువారు సత్యాగ్రహము నడచివేయుటకు 28 వ తేదీని గట్టిప్రయత్నిమును ప్రారంభించిరి. సత్యాగ్రహాలను నిరోధించి అన్యైత్యతను నిలబెట్టుటకు 50 మంది సవర్ణహిందువులను నలంబిరులుగా నియమించిరి. దొరతనమువారుజేక్షించుటచే మేమే ప్రతిక్రియచేయవలసినదని వారునుడివిరి. శేపు 25 వ తేదీని వారు సభచేసి విభాసమును నిర్ణయించెను. స్థానికులను హిందువులు సత్యాగ్రహమునకు ప్రతిహారులు. కాంగ్రెసువారే దీనిని తెచ్చిపెట్టిరిని వారనుచున్నారు.

రామస్వామినాయకరుగారు 22 వ తేదీకి వైకంఠచేరి. బహిరంగసభలో పోలీసువారి దౌర్జన్యమును నిరసించుచు నుపన్యసించిరి. వలంబీరు లహింసావ్రతమును వదలగూడనని తెలిపిరి. గుంపులోనుండి ఎవరో రాళ్లు విసరిరి. ఒకరాయి ఒకకిల్లవానికాలుమీద తగిలెను. మహమ్మదీయ మతము నలంబించిన పులయాదొంగరు దేవాలయక్షిధులకు వెళ్లగా 22 వ తేదీని పోలీసువారు వారిని కొట్టిరి. 28 వ తేదీనిగూడ పట్టుమీధియొద్ద పోలీసువారు రాష్ట్రములను లాగివేసిరి. మరి రెండుగంటలకు ఎనమండుగురు సోపరికిలకాయలు కాగితపుటోపిలను పెట్టుకొని అటకువచ్చి నలంబీరులను తిట్టుచు గంటసాగిరి. నలంబీరులచటనే కూర్చుండిరి. మొదట జత నింటికి పంపుటకు రెండవజత నలంబీరులురాగా పిధిమొగకు 100 గజముల దూరమున న పవర్ణహిందువులు గుంపుగా వారిని నిరోధించిరి. సత్యాగ్రహసంఘమువారు వార్షికోజనములు పెట్టిరి. అందరినీ లలోఒకనిమొగనునకు ఆశ్రయపెడరాని నున్న పులొట్టు పెట్టిరి. కె. జి. కుంజు కృష్ణశిల్ప, కృష్ణ నారాధ్రి, స్వత్తిశాస, ఎం. ఎస్. నాయుగార్లు మున్నగువారిని కొట్టిరి. పిక్చుల ప్రేమలంటిరులురాగా 10. గజములదూరమున వారినిగూడ నిరోధించిరి. సాయంకాలము 6 గంటలవరకుమండి విమ్మట సత్యాగ్రహ నలంబీరులందరును మామూలుప్రకారము శిబిరమునకు వెళ్లిరి. ఇట్లు నిరోధించుటకు బాలురను యువకులను సవర్ణహిందు సాయములే పంపిరి. ఇక మీదట నిటులే చేసెవరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అనంతపూరు మండల కాంగ్రెసుసంఘము

ఉత్తరదక్షిణ మండలసంఘముల న యోగము ఉత్తరదక్షిణ అనంతపురమండలసంఘము లనేకము చేయుటకును రిక్రీయసంఘమునకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకును జూలై నెల 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గుంటకల్లులో సభజరుగునగున రెండుసంఘములసభ్యులును ముఖ్యముగా రాగోరెను అని రెండుసంఘముల కార్యదర్శులను తాదీపత్రినుండి తంతివార్తపంపిరి.

అ. భా. జాతీయోపసంఘ సమావేశము

సభ్యులకు మోచ్చరిక

27 వ తేదీన, ఆహూదాబాదునందు జరుగనున్న అఖిల భారత జాతీయోపసంఘ సమావేశము, చాల విధములలో నుత్కృష్టమైనది.

దైవములు జూచి పవిత్రాదర్శముతో, విప్రభావముతో, దేశముయొడల గాఢముగ ప్రేమతో, హృదయమున నన్యభావములకు తావి సగక తనదేయి లందరకును నుపయోగకరముగ కార్యమునొనర్చుట నే ఏ కాదర్శముగా పెట్టుకొని పనిజేయవలెను.

జాతీయోపసంఘమున చర్చించుటకు నోటిను లొంగ జడిన తీర్మానములలో మహమ్మదాల్ గారి చర్యను ఖండించు తీర్మాన మొకటి గలదు. గాంధీ మహాత్ముని గురించియు హిందూ సంగతాను యధ్యక్షమునుగుంచియు మహమ్మదాల్ గారు నుడివిన వాక్యములపైనిది జేబడెను.

నిజముగ పోరాటము జేయుంతయుమహాత్ముని "తీవ్రము" రెండుమానసలై కేంద్రీకరింపబడును. (1) స్వరాజ్యపక్షము భ్యులు, కాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహకసంఘము లన్నిటినుండియు వదలుకొనవలెను.

ఈనూచనలపై స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ సర్వకర్తలను నుపయోగించి పోరాడుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. కాని ఈ విషయమున వారు గన్పరచుచున్న ఆవేశమునకును, ఆగ్రహమునకును, మాకు కారణము గాన్పించుటలేదు.

మనము మొదటిప్రశ్నను దీసికొని పూర్వార్థములను విచారించుదము. ఇది ప్రజాప్రభుత్వ స్వాత్రములకు భంగకరము లని, మోతీలాలు సైహూ మొదలగు స్వరాజ్యపక్షప్రముఖులు ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఆప్రశ్న ప్రస్తుతసందర్భమున నెట్లు కలుగునో మాకు తెలియుటలేదు.

మన స్వరాజ్యపక్షముతో మే మేకభవింపమున్నాము.) కాని ఈవిభాగములోని వ్యక్తియొక్క సర్వకర్తలను దానే ఆర్పించును. దానిని సరిగా నిర్వహింపవలెనన్నచో పూర్తిగా నాకార్యముండే నిమగ్నుడై పోవలసివచ్చును.

తాము ఢిల్లీ, కాశీనాథ కాంగ్రెసుతీర్మానముల ప్రకారమే బద్ధులమై యుంటిమనియు, కాంగ్రెసు సంస్థలనుగాని నిధులనుగాని కాసనసభావారాజు మొనర్చుట కెప్పుడు నుపయోగింపలేదని స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు ఎటుగెల్లి చాటుచున్నారు.

కాని వారిభయమున కిదియే నిజముగ కారణ మగునెడల వ్యవహారములో వారు మనను విప్పివిడచుటమాగ నుండవలెను కాసనసభలో పని, కాంగ్రెసు సంఘముల పలోని నొక భాగమనియు, అందుచే కాంగ్రెసు సంఘములలో నుండి ఆసంఘముల ద్వారా ఈపనిని సాగించుటకు నిశ్చయించితిమనియు స్పష్టముగ చెబువలెను.

భారతకార్యదర్శిపై దావా

కాసనసభవారుగ్రాంటును నిరాకరించుటపై ఫలితము

కలకత్తా హైకోర్టులో విచారణ

కలకత్తా, జూన్ 28:— కాసనసభవారు గ్రాంటును నిరాకరించి వంతులకు ఫలితముగా జనించినకేసు ఒకటి ఈదినమున హైకోర్టుందున్యాయమూర్తిభారత హిల్లుగారిచేవిచారించబడెను. ఈకేసులో మైమింగువిభజనము సందర్భమున ప్రభుత్వము వారు తనతో గావించుకొనిన కంట్రాక్టును ప్రభుత్వమువారు భగ్నపరచుటచే రు 428988 లను నష్టపరిహారముగ నిష్పింపవలెనని నేను గుప్తానునాతడు భారత కార్యదర్శిపై దావా దెచ్చెను.

ఢిల్లీలో మహమ్మదీయ సభలు

"పయోనీరు" పత్రికా విలేజ్మెంట్ పై నారోపణలు మహమ్మదీయనాయకుల ప్రకటనము

ఢిల్లీ, జూన్ 28:— జమీయతు లేమాకార్యదర్శియగు అహమ్మదు సయ్యదు, పోచాయట్లపట్టణ కార్యదర్శియగు హులా నామహమ్మదు ఫకీరుగాడ్డను మరెద్దరును ఈక్రిందిప్రకటనను గావించిరి.

ఈనెల 22 తేదీన "పయోనీరు" పత్రికయందు ఒకవిలేజ్మెంట్ ప్రకటించబడిన నివేదిక ఆసత్యవిషయభూయిష్టమై, ఏకపక్షపాతియగు నున్నది. పట్టణములోని అన్ని నాయకులు మహమ్మదీయులను సమావేశమై, ముగ్గురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని, నిర్ణీతకాలములోపలనే అవిషయమును పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షుని కరిగించిరి.

దేషియానుహారాజు జన్మదినోత్సవము

దేషియా, జూన్ 28:—దేషియానుహారాజు యొక్క 28వ జన్మదినోత్సవము నిన్ను జరిగినందున మహావైభవముతో జరుపబడెను. ఉదయమున సైనికపరీక్ష జరిగెను.

రాష్ట్రపరిపాలనలో రాజ్యాంగ భిన్నాభిప్రాయములు, యెన్నుకొనబడిన సభ్యులే అధిక సంఖ్యా యుగాల ఒక కాసనసభను మహారాజుగారు గ్రాంటుచేయుచున్నారని మహారాజుగారి తరపున ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిరి.

తారకేశ్వరము

జూన్ 21 తేదీవరకు 645 మందిని ఆరెపు చేసిరి

జూన్ 21 వ తేదీ కనివారమువరకు తారకేశ్వరమున 645 మంది వలంటీరులను ఆరెస్తుచేసిరి. వారిలో 26 గుర్రాత్మీలు. వారిలో 156 మందికి శిక్ష వేయబడెను. 176 గురిని (40 మందిస్త్రీలు 136 గురువులు) వదలివేసిరి.

పదేళ్ళ వార్తలు

యూరపులో శాంతివాతావరణము

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

మిత్రము దలియందు విశ్వాసము

లండన్, జూన్ 21:—ప్రెంచి ప్రధానామాత్యుడు పారియటుగారు నేడు లండనుకు చేరి. చెక్కర్లకు పూర్వం రాంకే మద్దనాల్లాగారిని కలుసుకొనెదన. ఈ వారంతమున జరుగు రాయబారములగుర్చి అంతయు ఆతురతతో జూచుచున్నారు. యూరపులో ఇంతకాలమునుండి పరిష్కారముగానుండ విగిరియున్న సమస్యలు పరిష్కారముగటకు ఇది ప్రథమ సోపానముగ నేర్పడవచ్చును.

సోలైటుసేనాని పారియటుగారితో కలెవరకు పోయి ప్రాంతము జర్మను ప్రభుత్వములకుండు పరిస్థితులను తెలియజేయుటకు వెళ్లిరి. దీనితో జర్మను సైనికపరిశీలనసమస్య కలిసి యున్నది. దీనిమీదనే ఆధారపడియున్నది.

మిత్రముదలియందు గొప్పవిశ్వాసముగల దని పారియటుగారు రూటర్తో తెలియజేసిరి. ప్రపంచశాంతికి ఇప్పుడును, భావికాలమునకును ప్రాంతము ద్విరుగు అత్యంతసమాప సంబంధము, గాఢమైత్రి అత్యవసర మనిరి.

చెక్కర్ల ప్రసంగము

లండన్, జూన్ 22:—ఈక్రింద ప్రకటనమును దెలుపుచున్నారు. దాసునివేదికమున నూచింపబడిన విషయములను గూర్చి పారియటు మద్దనాల్లాగారు ఈవారంతమున చెక్కర్లలో కలుసుకొని మాట్లాడిరి. వాటిని అచటలలో బెట్టు విషయమునుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. ఇంతవరకు ఇదమిత్రముని తేల్చెదరు. ఇట్టి బెల్లియను ప్రభుత్వమువాటిలో మాట్లాడువరకు ఏమియు నిర్ణయించలేదు. నింతరము సహకారమునలిపి ఉన్నకష్టములను పరిష్కరించుటవసరమని ఉభయయును అంగీకరించిరి. స్పష్టముగ ఒకవిధానము నేర్పరుచుటకు ఇతరమిత్రముండలి సౌకర్యము వాలోచించి లండనులో జూలై ప్రభుత్వభాగముదాటకుండ సభజేయుటకంగీకరించిరి. సెప్టెంబరులో జాతీయమితి సభసమావేశ మనపుడు పారియటు మద్దనాల్లా గారు పోయెదరు.

చెక్కర్ల సమావేశముచే ఆంగ్లో ప్రెంచి సంబంధముచాల నభివృద్ధి గాంచినది. పారియటుగారు రెంతయు సంతులించిరి. ప్రధానామాత్రు లిరువురును నిష్కాపట్యముగ మాట్లాడిరి. ఒకరినొకరు తెలిసికొనుటకు ఇష్టపడిరి. ముఖ్యవిషయములందు ఎవరును దీసిపోకుండ ఒకరినొకరు తెలిసికొనిరి.

రేపటిదినము పారియటుగారు బ్రుసెల్సు కేగెదరు. అచట ఖూనిసు హైమన్సుగార్లతో మాట్లాడెదరు.

జర్మనీని హెచ్చరించుట

పార్లమెంటు జూన్ 23:—మే ముఖ్యములను సదా సహకారముతో పనిజేయుటకు ఒడంబడికను జేసికొంటిమని పారియటు మద్దనాల్లా సమావేశ సంధర్భమున అధికారులు ప్రకటించిరి.

సమృద్ధము, సానుభూతిని గలుగ జేయుటకు ప్రధానామాత్యులిరువురును కే కింఛనతేక ప్రయత్నించిరి. జర్మనులు తమ విధులను వెరవేర్చరని యుద్ధసమయములో నెదుర్కొనవలసినటులనే జర్మనులు ఇప్పుడుగూడ గ్రేటు బ్రిటను, ప్రాంసు బెల్లియనులతో జోరనలపెట్టునని రాంకే మద్దనాల్లాగారు మరల హెచ్చరించిరి.

లండన్ జూన్ 23:—రాంకే మద్దనాల్లాగారు జోక్యము కలుగజేసికొన్నచో రూరును ఆక్రమణనైస్యములు భారీజేయుటకు సౌకర్య మేర్పడును.

లండనులో జరుగనున్నసభకు యునైటెడ్ ప్రేట్సు వారిని ఆహ్వానించెదరట.

సోవియటు నాణెములు

లండన్లో ముదించుట

లండన్ జూన్ 22:—లీన్ గార్డు టంకాలలో ఏర్పరము నిమిత్తము చుట్టుకుగ నాణెములను తయారుజేయలేక పోవుటచే లండనులో ముద్రించింపుట కేర్పాటు జేసిరి. లండనులో నున్న సోవియటు వర్తకరాయబారులు కాపలిన వెండిని ఇచ్చుచున్నారు. జూను అఖరున ముద్రణ ఆరంభమగును. నాణెగులలలో అందజేయబడును. లినిగుగార్డులోగూడ కొన్ని వెండి నాణెములను (రొబుల్సు) తయారుజేయుచున్నారు.

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్సు సభ

లండన్ జూన్ 20:—అగాఖానుగారి యజమాన్యమున భారత రాయబారులు సంస్కరణములను గూర్చి ఇండియా మంత్రితో ముచ్చటించిన విషయములను దానికి సంబంధించిన ఇతర విషయములను తెలుపుడని కామన్సుసభలో సోమవారమునాడు స్పూరుగా రడిగెదరు. జాతీయమిత్ర భారతరాయబారు లెవరు వచ్చెదరనియు ఈరాయబారులను ఎవరు నియమించి రనియు అడిగెదరు.

అధినివేశ భారత సంఘము

వారపుడు తమరాయబారులను పూర్తికేసి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తమ నివేదికము నంపెదరని తెలియగోరెను.

ఎన్నికవ్యయములు

బ్రిటిషు విధానమునలెనే ఇండియాలోగూడ ఎన్నిక వ్యయములకు గరిష్ఠ ప్రమాణమును నిర్ణయించుట కెప్పుడు కేంద్ర రనియు ఇండియాలో ఏ స్వచ్ఛ సంస్థానములు పత్రికా కాసనములను ప్రవేశపెట్టెననియు ఈ కాసనములకును బ్రిటిషు ఇండియాలోనున్న కాసనములకు వ్యత్యాసమెట్టి యనియు తెలియగోరెదరు.

ఇండియాలో పనిపొంద వారపత్రికనే ప్రతులన్నిటిని నిషేధించిరా లేక ఒక మాత్రు 28 వ తేదీ ప్రతి నెల ధించిరా యి యడిగెదరు.

మద్రాసు అసహాయవాదులు

తిరువళ్ళూరు జిల్లికి చందాల నిచ్చిన ఉద్యోగములను అసహాయవాదులతో సంబంధమున్న ఉద్యోగములను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు పనిలోనుండి తీసివేయుచున్నారను సంగతి ఇండియా సహాయమంత్రికి తెలియునాయని జూన్ 20 గారడిగెదరు. అసహాయవాదులను ఆమోదించుపత్రికలను జెప్పించువారుగూడ తొలగించబడుచున్నారని తెలియనాయని యడిగెదరు. తెల్లగ్రామభూమిలను సుబ్బరావుగారి నికారణములచేతనే తీసివేసిన తెలియునాయనియు ఈ విధానమును వదిలవేయవలెనని కనుగొనెదరా యనియు అడిగెదరు.

గోపీనాథ సా తీర్థానము

పిరాజిగంజి సభలో గోపినాథసాగారిని ఉద్గడించుచు చేయబడిన తీర్థానమును చిత్రంజనదాసుగారు ఆమోదించి రన్నమాట ఇండియామంత్రికి తెలియునాయనియు ఇట్లు పొగడుటచే ఇండియాలోనున్న యూరపులను సంఘమువారికి కోపమువచ్చెనని తెలియునాయనియు ఈ తీర్థానము నుపహించిన వారిపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు న్యాయస్థానమున చర్యను దీసికొనెదరా యనియు కర్నూలు హస్తద్ధమ్యారిగా రడిగెదరు.

రాజకీయమునకు సంబంధము లేకుండ తపాలసంఘములనుగూర్చియుఇండియాలోపని పనిపొందు సమర్థతోపనిచేయుటకును మహారాష్ట్రమున మానవత్రికను ప్రకటించుటకు మహి గారనుజ్ఞను వేడ పొట్టు తెలిగొప్పు దైర్ఘ్య ఇండియాలో నిరాకరించిరా యనియు ప్రస్తుత మియబడుచున్న సమ్మతిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తిరస్కారము దలచిరా యనియు ఎందులకు మహిగానికి అనుజ్ఞ నీయలేదో కనుగొనవలెననియు మిప్పు గారడిగెదరు.

సైనిక వ్యయము

సైనికవ్యయమును తగ్గించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారేర్పరిచిన సంఘమును గూర్చి తెలియజేయవలె ననియు, ఇందులో అసాధికారసభ్యులను నియమించలేదా యనియు ధర్మిగారడిగెదరు. పిమ్మియ్యయ్యరు, పురుషోత్తమదాసు ఈకూర్చుదాసు గార్లవంటివారిని నియమించవలెననియు తెలియజేసెదరు.

విసాపురం విచారణ

విసాపురం చెఱసాల విచారణసంఘమువారి నివేదికమును తెలియజేయుచు రాత్రులందు ఖయిదీలను సంకెళ్లతో గట్టి వేయుపద్ధతి యొకను అమలులోనున్నదాయనియు ఆగోగ్లము పాడుగాకుండ జేయుటకై పాకివానిని నియమించుటలేదాయనియు ఈ పద్ధతులను మానివేయవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెదరా యనియు యడిగెదరు. (మ్యా ఇండియా)

ఇంగ్లండులో భారతదేశ రాజకీయ పచారము

చుట్టుకుగ జరుగుచున్నది. భారతదేశ వ్యవహారములందు అభివృద్ధి గలవారు, అనేకసంఘములకు తెప్పుకొనుచున్నారు. ఆతురతను జూపుచున్నారు. పత్రికాప్రచారకులు ప్రసాన శాస్త్రీ బిసెంటు మున్నగు ఇండియాజాతీయసంఘ సభ్యులతో గలసికొనుట కేర్పాటు చేయబడెను. వీరితో సోమవారమునాడుపత్రికాప్రచారకులు ప్రసావించికొన్ని ప్రశ్నలనుజేసెదరు.

జూలై 9 తేదీని ఇండియా కార్యాలయమున పార్లమెంటు సభ్యులుగనున్న కార్మికసంఘమువారి కలసికొని మాట్లాడుటకు ఆద్యయరు ప్రభువు ఇండియా కార్యాలయమున క్రొత్త పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టెను.

జర్మనీ సైనిక పరిశీలన సమస్య

ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించుట

జాతీయవాదులకోపము

లండన్, జూన్ 22:—రాత్రి 11.55. మిత్రముండలి జర్మను సైన్యములను, ఆయుధసామగ్రిని పరిశీలించుటకు అవకాశము నీయవలెనని కోరుటచే జాతీయవాదులు లోకోపాదీ పీఠులగుచున్నారు. రిచిస్ట్రారును క్లిండులకంగీకరించరాదనియు, నిరోధమును జూపుడనియు గోరుచున్నారు. జాతీయవాదులు వైఖరి ఇట్లున్నది. సైనికపరిశీలనము ఇదివరకే పూర్తిఅయినది. ఇక సైనికపరిశీలన నాపు జేయుటని జర్మను ప్రభుత్వమునా రిదివరకే అడిగిరి. ఈ స్థూనకేను జర్మను ప్రజలు ఇక భరింపజాలరనిరి. ఇక సంతమా తమ న్యూనత తమండ గాపాడవలెనని కోరుటకు రిచిస్ట్రారుకు ఆధికారముగలదు. సైనికపరిశీలనమునకు జర్మనుల ఆత్మగౌరవమునకును సరిపడదు.

హైదరాబాదుగారి అభిప్రాయములు

పార్లమెంటు జూన్ 23:—మ్యాట్లెన్సులెత్రికా విశేష రిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—జర్మనులు తమ విధులను నెరవేర్చుటకు చోరైను సైన్యములను బంపుటగూడ సాధ్యము కావచ్చునని హైదరాబాదు రూరు సైనిక ఆక్రమణను పూర్తిజేయుటకు ముందడుగు ఆధి ములలో నుండెదమను. దీనివలన ప్రాజాధారముగ కొన్ని మార్గములు పరాసుల హస్తగతమగును. సైన్యములను రిగ్గించు విషయమై బెర్లిను ప్రభుత్వమువారికి గట్టిగ తెలియజేయబడును. అంగిర్నిత్రమండలి సంఘమువారు జర్మను సైనికసామగ్రిని పరిశీలించి ఒక జాబితాను తయారు చేయవలెనని రాయబారులసభవారడిగెదరు.

నిపుణుల విధానమును ఆములులో బెట్టుటకు జర్మను లాడంబడికను తయారుజేసి సంతకము జేయవలెననెదరు. యునైటెడ్ ప్రేట్సు జోక్యములేకుండ ఋణసమస్యను పరిష్కారము జేసికొనుటకు ప్రాంసు బ్రిటను ప్రభుత్వమువారు ఒక్కొక్కరు ఇద్దరు నిపుణులను ప్రత్యేకముగ పరిశీలించుటకు నియమింపవలెనని అంగీకరించిరి.

సోవియటు పాలన మునుగుర్తించుట

కు వాషింగ్టన్ ప్యాన్సు

ప్రభుత్వమువారు రాయబారులను పూర్తికొనించి రన్న వార్తలు సరిగావట, సోవియటు పాలనమును గుర్తించుటనుగూర్చి పారియటుగారు మంత్రిపదవిని స్వీకరించిన పిమ్మ ప్రభుత్వప్రకటనమున జెప్పినను సంగతులను వాషింగ్టనుకు మరి తరముఖ్య పట్టణములకు ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బంపిరట. జరిగిన సంగతి ఇది.

రూరు ఆక్రమణ

పోయింకేరుగారి విధానము

లండన్, జూన్ 22:—రాత్రి 8/50 నేడు వెడ్లనులో యువన్యసిందుడు తన రూరువిధానమును పోయింకేరుగా రెంతయు సమర్థించిరి. సంధిఒడంబడికను అమలులో బెట్టుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించరని జర్మనీతో షాఖాప్రకారము సంబంధ పేర్కొనుచుకొనుటకు ప్రాంసు ఏర్పాటుజేసెయనడిచి. కాని 5 దెండవరకు జర్మనులు బుద్ధిపూర్వకముగ వెనుకదీసిరి. రేపుగూడ జర్మనులు తమ వరితులను నేనెర్పరినను నమ్మకములేదు. ప్రాణమువిసిగి ఓపికబెట్టిబెట్టి విధిలేక ఆఖరుకు రూరును ఆక్రమించుకోక తప్పినదిగాదు. జర్మనులు పరిహారముల నీయగలరని అధికనిపుణులు నిశ్చయించిరి. పరాసుల విధానము సరియైనదాయని ఇదియే జూపుచున్నది. రేపు జర్మనులు ఇష్టముతోగాని అయిష్టముతోగాని అధికనిపుణుల వరతులను అమలులో బెట్టుట కంగీకరించరని దీనికి కారణము రూరు ఆక్రమణయే యని మిత్రముండలి తెలిసికొనగల రనిరి.

క్యాంటను బాంబు దురంతము

క్యాంటనును జూచిపోవుచుండగ ఎవరో ఇందు చీనా గవర్నరుమీద బాంబును వేసిరి. దీనినిగూర్చి ఏమిచెప్పటకును ముందు సరిగావివరములన్నియు వచ్చువరకు వేచియుండుట మంచిని పార్లమెంటుకు ఆనమన్నది.

క్యాంటనులోనున్న దేశీయవిద్యార్థులు ఈదురంతమును ఖండించుచు పత్రికలకు ఆక్షేపణలేఖలు పంపిరి. చనిపోయినట్టివారి కుటుంబములకు సానుభూతి లేఖలుపెరి. క్యాంటను ప్రభుత్వమునా రివిషయమై పూర్తిగ విచారించి ద్రోహులను శిక్షింపవలెనని గోరుచున్నారు.

మెక్సికోనున్న బ్రిటిషు రాయబారి ఇంగ్లండుకు 20 తేదీని బయలుదేరును.

వృత్తాంతలేఖలు

బెంగుళూరు

ప్రెస్సు చట్టము - నిరసనసభ

జూన్ 22న తేదీ. - ప్రెస్సు చట్టము, ముజరాము రిస్కల్ లేవ వసుల నిరసించుచున్న సాయంకాలము గాంధీ మైదానమునందు సభ జరిగెను. హాజరు కృష్ణారావు, పామనేళిరెడ్డి, మున్నగువారు లుపన్యసింపిరి.

శాసనసభ

శాసనసభ రేపు సమావేశమగును. ముజరాము రిస్కల్ లేవ ను తప్ప తక్కినవర్తకములన్నియు చర్చింపబడును. ప్రశ్నాకల్ప లో యీ రాష్ట్రమునందు కాంగ్రెసు ప్రచారముగూర్చి హెచ్ కృష్ణారావు గారు రడుగనున్న ప్రశ్న గమనింపవలసింది. మైసూరు బ్యాంకునుగూర్చి సీనియర్ సెంటిమెంట్ గాంధీ ప్రశ్న ప్రభుత్వమువారికి రింగీరం చేయవలెను.

వేదశాస్త్ర పోషణసభ

ఈ సభ రెండవ వార్షికోత్సవము మైసూరు సంస్కృత కళాశాలలో రాజసిల్ప విశారద బి. సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. రిపోర్టు, లెక్కలు చదివిన పిదప కార్యనిర్వాహకుడు ఎన్.కొనబడిరి. సభవారు రూ.40000 వసూలుజేసిరి. వేదములు నేర్చుకొనవలసిన బ్రాహ్మణ బాలకళ్యాణసభ సదు. పాఠములకై వినియోగింతురు. ఈసభకు మహారాజాగారి పోషణగలదు.

పానగలురాజుగారు

స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రి పానగలురాజుగారు మహారాజావారి జన్మదినోత్సవమునకు ఆతిథిగా వచ్చి ప్రతినిధుల సభను విచ్చేసిరి.

నరసాపురం

(స్వరీతి విలేఖరి)

నాటకములకు సంబంధించిన 1876 వసంపు ఆట్టు జూన్ 22: - వెనుకటి తీవ్రమైన నాన్ కో ఆపరేషను రోజు లలో టిలక్ గాంధీ హాజరుల నాటకములను రచించి ప్రజా మోచుముగా నాడుచున్న కాలములో ఈనాటకములు గొర్న మెంటుకు మానవత్వము కలుగుననే యుద్దేశముతో కృష్ణాగుంటూరు జిల్లాలో లై సెన్సు లేనిదే నాటకముల నాడవలెదని గెజెట్టి యు త్తరువును మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు జారీచేసిరి. పైన జెప్పిన నాటకములను ప్రవర్తించకూడదనిన్ని ఎవరివద్దను నుం డకూడదనిన్ని నిషేధించిరి. ఆకోజు లప్పటితోనే యంతరించి పోయినది. ఈ జిల్లాలో ఒడిదుడుకుకూడా నిలిచిపోయినది. కాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్దనుండి లై సెన్సు లేనిదే నాటకములను ప్రవర్తించకూడదన్న ఉత్తరువుమాత్రము నిలిచియున్నది. దీనిచే యీ రెండు జిల్లాలోను నాటకం పెసలకు గలిగెడి ఆయాసము యిబ్బంది మొదలగుకష్టములు ఇంతింతని చెప్పవలసిగాను. శా సనముచూస్తే పురాతనమైనది. రోజులుచూస్తే నాన్ కో ఆప రేషను ఒత్తిడిలేదు. ఈకోజులలో యీయు త్తరువు ఇంకను అమలులోయుండుట చాలా బాధగాయున్నది. గనుక ఎస్. ఎల్. సీ. లెవలైనను యీకష్టములను గొర్న మెంటు నోటీసు లోనికి తెచ్చి యీయు త్తరువును రద్దుచేయించే యేర్పాటు గావించ ప్రార్థితులు. ఇది యుండుటచే జిల్లా మేజిస్ట్రేటులు కొంచు అక్రమమైన ఆర్డరులనుకూడా నేయుచున్నారని నా నన్యుకము. మొన్నటిరోజున తెనాలి రామలింకాసభవారు మాగ్రామములో "రోషనారా" యను నాటకమును ప్రవర్తించ బోయి మాజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారియొద్దకు లై సెన్సునిమిత్తము పోగా మాగ్రామములో మహమ్మదీయులు కొందరు ఆక్షేపిం పించుచున్నారు గాన లై సెన్సు నియ్య నీలులేదని నిరాకరించి గట. రోషనారా నాటకమును గొర్న మెంటువారు నిషేధించ లేదు అట్టినిషేధములేని నాటకమును యేల ప్రవర్తించకూడదో ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఈ కంపెనీవారు ఇతర జిల్లాలో నీ నాటకమును ప్రవర్తించుచునే యున్నారని కూడా నేను విన్నాను.

బొంబాయిజాబు

(ఒకవిలేఖరి)

జూన్ 20: - మాకు ప్రస్తుతము వర్షము లారంభమగుటచే పుర మెల్లను చల్లబడి పూర్వపు ఉక్కిరి యు దానివల్ల ప్రజలు బాధపడు ఒడలిపేలుడును అనినవి. ఎంత సముద్రమధ్యమున నున్నను జన బాహుళ్యమును బొంబాయి అంతయు ఉక్కి మిక్కిలముగా నుండుటచే ఉడుకుమయమున వర్షము లధిక ముగా కురిసినను, ఎవ్వరును బాధ అనుభవించుటలేదు. 17, 18 తారీఖులనుంచి సముద్ర మల్లకల్లోలమై అల్పాంధ్రాదాతున నీరు భూమట్టునుకు వచ్చెను. బ్యాకుబేసముద్రభాగమును పూ డుట్టకై నిర్మింపబడిన మెల్లెన్నువద్ద నున్న కట్టడము పట్టులు కెరటములచేతను తుపానుచేతను కొట్టుకొనిపోయెను.

వేసంగి సెలవులు ఆఖరై మరల కళాశాలలు తెరచు సమయమునకు, మనవైపునుంచి ఎందరో మరల నిట కరుదెయ చున్నారు. ఉద్యోగవాంఛచే వక్షిణాత్మ్య లనుదినమునూ మద్రాసు మెంటులో దిగుచున్నారు. అస లిక్కడివారే ఈసంవత్స రము స్కూలు ధైవలు ప్యాసయినవారు 3500 మందియు, మరి 2000 మంది ఇతరులను పనులకు తార్లాడుమండ మనవైపువారు వృధాగావచ్చి వెళ్ళుచున్నవారే నేకులకలరు. దీనికి తగినట్లు మద్రాసీలయందే దేశస్థులకు గల మితిమీరిన అయివ్వుము తోడ్పడుచున్న డనుటకు సందియములేదు.

రాజకీయవిషయములయందు ముఖ్యముగ వ్రాయవలసి నది, ప్రభుత్వోద్యోగములవిషయమై వ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ జగడము మ దాసుననున్నంత ఇచ్చులేదని చెప్పవచ్చును. వి. జే. పతేలుగారు స్థానిక స్వపరిపాలనాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొన బడినప్పటినుండియు, పరిపాలనావిధుల నూతన వైతన్య మేర్పడి నది. ప్రకృతాచితవిద్యోగపల్లినీ నగరమున ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారిని వేతనముడుకు ప్రయత్నములు జరుగుచు న్నవి. మరల శాసనసభకూడు సమయమువచ్చుచున్న వేర్వేరు పక్షములయం దేమియు విజృంభణ కన్పించుటలేదు. ఈ విష యమున చన్నపట్నము బొంబాయియు ఒకేమార్గానలంబులు గా నున్నవనుటకు సందియములేదు

మహమ్మదాలీ జిన్నాగారు ప్రస్తుతం 1919 ప్రభుత్వ శాసననిర్మాణ చట్టవిచారణసంఘమున సభ్యులుగా నియో గింపబడిరి. వారు ప్రస్తుతం నడచుమార్గ మొక విశేషముగా గన్నట్టు. వారు స్వవేశకార్యకర్త చట్టమునుగూర్చి బొం బాయిలో చర్చించుచు చాలమట్టుకు వర్తకసంఘసభ్యులకు సర్ పురూషోత్తమదాసు తామారుదాసుగారితో పూర్తిగా నేకీభా వము గనుబరచిరి.

పటానులు

పోలీసువారి రెంతప్రయత్నించినను ప్రజలు పటానుల బారినుండి తప్పించుకొనజాలకున్నారు. వారు మిగుల ఆజాను బాహుళ్యమును భయంకర కేరీరులేగాక మిగుల క్రూరులు. ఎచ్చటనో ఒకముల ప్రజలు వారివల్ల వధింపబడుటగాని ద్ర వ్యము హరింపబడుటగాని అనుదినమున వినుచున్నాము. చెన్న పట్నమున నైదాపేట మాంబళిమువలెనున్న ప్రదేశముల నివ సిండు బొంబాయి ప్రజల జీవనములెల్ల అరచేతనుండును. ఈ మధ్య మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యులగుట గాటుకోవరునానులూక రింట బందిపోటుజరిసి చాల నష్టము గలిగించిరి. అనేకమంది పోలీసువారు వారిచేపాల్తులైరి.

మరియొకవిషయము: ఈమధ్య జప్తిను ప్రాటుగారు తాతా పవరు కంపెనీలో చేసిన తీర్మానముపై 7 గురు లాయరు ఒక నోటీసును కోర్టుపుస్తకభాండాగారమున నుం చగా వారిపై వ్రాకోట్లన కేసుతేబడెను. జప్తిను మేగారు వారి ప్రవర్తనయం దేమియు దోషములేదని తీర్మానించయిం దిరి. ఇదివరకు హజరతి మొహానీగారితేసునగూడ హజరతు మొహానీగారు దోషరహితులని తీర్మానించయిండిరి. భారతీ యులలో నింతి న్యాయదీక్షపదులు లేరని పేరుగాంచిరి.

ఆంధ్రులు

ఈ సంవత్సరముకూడ ఆంధ్రులు బొంబాయికి వచ్చుచునేయున్నారు. క్రిం దటి సం వత్సరముల కేతెం చినవారిలో నూటికి 80 మందయినను ఇచ్చునుండలేదని చెప్పట అతిశయోక్తి కానేరదు. అనేక ఉద్యోగములతో వీరియు సకల పరచుకొనకుండనే వారు మరలుట, విచారకరము. ముఖ్యముగా నిటకరాగానే దేహదారుధ్యము చూచుకొనక ఒకటి రెండు పర్యాయములు జ్వరపడియో, లేక నిరుద్యోగులయ్యా పలా

యితులగుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఆంధ్రహోమను పూర్వమున్న సంఘము చీల్చినది. చాలమంది వారివారి స్వప్రదేశముల కరి గిరి. ఇక్కడ జ్వరపడి ఒకరిద్దరు మనదేశమున కరిగినలేరువారే చనిపోయిరిని వినుట ఎంతయు సంతాపకరము.

ఇచ్చటకువచ్చి పూర్వము, మనవారలు వారి ఉద్యోగ ముల స్థిరపరచుకొనుట ముఖ్యము. లేనియెడల నిట తార్లాడుట మిగుల అపాయకరమని చెప్పు టనుగ్రహింతురుగాక.

ఇచ్చటి చదువులనుగూర్చియు, ఇతరపరిస్థితులనుగూర్చియు ముందు చర్చించెదను.

జగ్గయ్యపేట

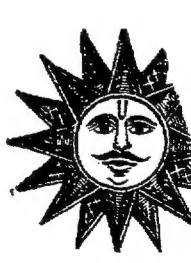
(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీగాంధీపూజానిధి. నందిగామతాలూకావర్తి

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుపంతులు గారును ఆ తులగు శ్రీకాశీనాథునినాశీశ్వరరావు పంతు 17 లేదీలందు మోటారు వేసికొని తాలూ నిధికొరకు ప్రచారముచేసిరి. ముఖ్యము మ, చంద్రపాడు, కోవాలుపాలెవ జగ్గయ్యపేటవరకు మాత్రము వెళ్లి గామాదులు చాలకలవు గాని, బాదు సబర్బతీత్రముములో 2 సుకమిటీ మీటింగుకు వెళ్లవ దినము వెళ్లి యుండిరి. వ వసూలయినవి. పేరు ఇచ్చ నారు.

శ్రీకృష్ణ

మామోహూలు 100 కి 60 మంది వంతున లోను ఇవిభంబున కృత లేదనుట నిర్వివాదాంశము. వృద్ధినిండియు నిల్వజల్లు దులకై ప్రధానోపాధ్యాయ చేయుటకు ఎంతయు కఠి తదితరవర్తకులునువార లేదు. ఐనప్పటికి బుద్ధితో ఈమోహూ పాధ్యాయులైన విన ఇకముందుకూడ ఇ. హోమూలును కాశ్య మాదిరే ప్రతివత్సరము గాకయని కోరుచున్నాము. మా ప్రధానోపాధ్యాయులు

కుంకుమ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము న. పుష్పమావద్ద దొరకును. కొను. మార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునవి వ్రాయవలయును: -

ఎస్. నారాయణ డి క
21, హమ్మం వీధి, బ

చుండుకు నూనె
వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాల గోమడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. అంబులు పెం బకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబ

జూబులు

గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల శైలిబలిజనంఘము, బోడనకురు

ఈ నెల 29వ తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు పెద్దపురం తాలూకా పెద్దపాలెం గ్రామములో మల్లారాశ్రీ చింతకుల సూరయ్యగారి యాహ్వానమున వారి భవనముందు శైలిబలిజనంఘముయొక్క తొమ్మిదవ వహజనసభయైన చతుర్థవార్షికసభ జరుపబడును.

తత్సభను జగ్గంశెట్టి భీమయ్యగారి గారి సనాధి పత్రము విహించుటకు దయతో నంగీకరించిరి.

గుబ్బల రామన్న.

గౌరవకార్యదర్శి.

మరొక: ఈనెల 30వ తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు నుండే కార్యనిర్వాహకసంఘసభ కూడ మల్లారాశ్రీ శైలిబలిజనంఘమున జరుపబడును.

యారుజిల్లాసంఘము

తేదీన పెదనందిపాడులో జరిగిన గంటూ కృష్ణసంఘ సభలో చేయబడిన ముఖ్య

కార్యానిధి వసూలు కొరకు మోటారు కారులు పూజానిధిలో నుంచి వారి యాసంఘమువారు రావ్వు

కోట విశ్వనాథం, భీమ
గౌరవరావు, మల్లాది వెంక
చి తగ్గించడమైనది.
జిల్లారుజిల్లా కాంగ్రెసు
సభల సభవారు చేసిన
కార్యదర్శి వ్రాసిన లేఖను
లులేదని యాసభవారు

వచ్చే సభలో చదివి
ములు యెవరిని యివ్వ

గనబడిన జిల్లాసంఘసభ్యు
ఆయా ఫిర్యా తరపున
పూర్తిచేయవలెను.
దరారు
ంఘకార్యదర్శి.

పు
రం

నువారు నిర్ణయించిన
మార్గమున ప్రధానాంశ
కొందరు ప్రచారకులను
విపాకాల యాగ్రామమున

ముగా జరిపించు అధికారము

1 శ్రీయుత ఉప్పలూరి రామ
కర్మనారాయణగారు 3 శ్రీపాద సు
బ్బల సత్యనారాయణగారు 5 కాళ్ల
పాకశాలకు సంబంధించిన అన్నివిష
యవారు చూచుకొనెదరు. ఇదివరలో
దీ సాహిత్యసమ్మేళన తరపున హిందీభా
షిత దూర్వాసుల సత్యనారాయణగారు
పాఠశాలయొక్క నుండురు.

నభ్యసించుటకై యితరగ్రామములనుండి
యాపాకాల తెరవబడిన తేదీలగాయతు
కు మాత్రమే ఉచితముగా విద్య నేర్పబడును.
కు బసలు ఉచితముగా నివ్వబడును.
మమలనుండి వచ్చువిద్యార్థుల భోజనఖర్చులు
వలెను.

నెల 18-7-24 సం॥ తేదీని ప్రారంభింపబడును.
విద్యార్థులుగా చేరవలచినవారు జూలై నెల 5
యా సంఘకార్యదర్శిగారికి దరఖాస్తులు పం
పింపవలెను. దరఖాస్తులను జూచి జూలై నెల
పున నివాసస్థలములు నేర్పరచి ప్రకటించెదరు.
7 తేదీకి చేరవలెను.

సంఘమునకు 1 నవదీపక, 2 విద్యామిత్ర 3 మాధురి
హిందీ పత్రికలు మరొకన్ని తెలుగు పత్రికలు

వలెను.
నా ఉప్పలూరి రామమూర్తి-
కార్యదర్శి,
మూలస్థానఅగ్రహారం. అలమారు పోస్టు గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ మల్లిమడుగులబంగారయ్య
పంతులుగారి ఆకాలమరణము

శాంతమూర్తులను విశాఖపట్టణ పురపాలక సంఘసభ్యు
లను శ్యామవాదులను శేకసేనాదురంధరులను నగు శ్రీయుత
మల్లిమడుగుల బంగారయ్య పంతులుగారు 17-6-1924 వ
తారీఖునాటి యుదయమున 5 గంటల 45 నిమిషములకు మరణ
మొందిరి. వారి యాకాలమరణము గూర్చి తమదేశమును వారు
చేసిన శేకసేన సభినిందించి కృతజ్ఞతను వెలిబుడచేయుటకు
ఈ పట్టణ జాతీయోపసంఘమువారు శ్రీయుత ఉప్పల బంగ
రయ్య శ్రేష్ఠిగారి యధ్యక్షతక్రింద పోలసభను జరిపిరి అందు
ఈ క్రిందితీర్మానము లేకగ్రీవముగ నామోదింపబడినది.

తీర్మానము

“విశాఖపట్టణమున సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రారం
భమైనది మొదలు తదుద్యమమునకుఁ దోడ్పడియై సర్వదా
సత్ప్రేమతో అత్యుత్సాహముతో కాంగ్రెసు కార్యములను
నిర్వహించుచుండిన శాంతమూర్తులను శేకసేనాదురంధరులను
నగు శ్రీయుత మల్లిమడుగుల బంగారయ్య పంతులుగారి ఆకాల
మరణమునకు ఈ సభవారు మిక్కిలిదుఃఖించుచు వారియాత్మకు
సంపూర్ణశాంతిని బ్రసాదింపుమనియు తనస్మరణజనిత విషద
మును భరించుటకుఁ దగిన దైవమును వారి కుటుంబమునాకి
బ్రసాదింపుమనియు దయామయుడగు పరమేశ్వరుఁ బ్రార్థించు
చున్నారు”.

వై తీర్మానమును శ్రీయుత చిర్రావూరి లక్ష్మీనారా
యణశాస్త్రి గారు రుపపాదించిరి. శ్రీయుత వసంతరావు బుచ్చి
నుండరరావు పంతులుగారు, కందాళ సర్వేశ్వర శాస్త్రి
గారును బలపరచిరి. పిమ్మట సభ్యులందఱును నిలిచి యేకగ్రీవ
ముగా వైతీర్మానమును నామోదించిరి.

2 వ తీర్మానము

క్రీడికేషులైన మల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారి
స్మారకచిహ్నముగా నూలువడకుట, మొదలగువానియందు
పోటిపరిక్షల నేర్పరచుటకు ఈక్రింద నుదహరింపబడినవా రొక
సంఘముగ నేర్పరపబడిరి.

- 1 శ్రీయుత తిరిగొప్పల వెంకటశ్రీనివాసరావుపంతులుగారు
- 2 మాచేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు
- 3 వేపా విజయరామమూర్తి పంతులుగారు
- 4 పులిగెడ్డ సత్యనారాయణమూర్తి పంతులుగారు
- 5 గచ్చిపీఠ సత్యకేశవరావుపంతులుగారు
- 6 విన్నకోట జగన్నాథకృష్ణగారు
- 7 గురజాడ దుర్గాప్రసాదరావుపంతులుగారు
- 8 ఉప్పల బంగారయ్యశ్రేష్ఠిగారు

అవర మున్నయెడల సీసంఘమువారు మరికొందరిని
తమ సంఘములోనికి చేర్చుకొనవచ్చును.

వై తీర్మాన మామోదింపబడిన పిమ్మట శ్రీయుత
దేవనప్పాపు భాస్కరరావుపంతులుగారు అధ్యక్షులకు వందనము
లర్పించిరి. అటు పిమ్మట సభ ముగిసెను.

సభ్యులను సత్యకేశవరావుగారు.

శాసనం ఫిర్యా జాతీయోపసంఘసభ (గంజాంజిల్లా)

1924 సం॥ రం జూను 20 వ తేదీన గంజాంమండలం
శాసనఫిర్యా జాతీయోపసంఘసభ్యసభ శాసనంగ్రామమున
శ్రీయుత పండిత శ్రీరామశాస్త్రిలవారి యధ్యక్షతక్రింద
జయప్రదముగా జరుపబడి యీ దినవతీర్మానములు సభవారిచే
నేకగ్రీవముగా నామోదింపబడినవి.

1. శాసనం ఫిర్యా జాతీయోప సంఘమునకు గత
మూడు సంవత్సరములనుండి అధ్యక్షులుగా నుండిన శ్రీయుతులు

పండిత శ్రీరామశాస్త్రిలవారున్న, కార్యదర్శిగా నుండిన శ్రీ
యుత మల్లాది వెంకటసూర్యనారాయణమూర్తిగారు కోశాధి
పత్యమును వహించిన శ్రీమతి చేంబోలు వెంకటరత్నమ్మగారు
సభ్యులందరు సంతసించునట్లు కార్యభారమును వహించి స్వార్థ
త్యాగపరాయణులయి మహాత్ముని యుపదేశములలో ప్రధాన
స్థానము నాక్రమించిన అహింసా శ్రవణ, నిర్భయకార్యక్రమ
ములందు పూర్వవిశ్వాసముతో పాటుపడుచు, దేశారాధన
మొనరించుచుండుటయే గాక యాసం॥రం కార్యముల నేల్లను
ఽహునిపుణతతో నెఱవేర్చుచుండిరి. కాన వారికి వందనశతంబు
లర్పించుచు, యీ కార్యములను నెఱవేర్చుటలో వీరితో
సమాను లీఫిర్యాసంఘములో లేనందున యాసం॥రం కూడా
సంఘాధ్యక్షులుగా నుండుటకు శ్రీయుత పండిత శ్రీరామ
శాస్త్రిలవారినిన్నీ కార్యదర్శిగా శ్రీయుత మల్లాది వెంకట
సూర్యనారాయణ మూర్తిగారిని కోశాధ్యక్షతకు, శ్రీయుత
చేంబోలు వెంకటరత్నమ్మగారిని అంగీకరించుమని యాసభ
వారు ఏకగ్రీవముగా సభక్తిపూర్వకముగా కోరుచున్నారు.

2. కాంగ్రెసు విధానముల నాచరించుటయందు అతి
శ్రద్ధాభక్తులుగల

- 1. అట్లాడ రామనాయుడుగారిని
 - 2. మల్లాది వెంకట సూర్యనారాయణమూర్తిగారిని
 - 3. ఆకెళ్ల అప్పల సూర్యనారాయణ మూర్తిగారిని
 - 4. బొంగి బుచ్చన్నగారిని
 - 5. శ్రీమతి చేంబోలు వెంకటరత్నమ్మగారిని,
- జిల్లా సంఘసభ్యులుగా నుండుట కీసభవారు కోరు
చున్నారు.

3. ఈ సంఘాధ్యక్షులకు పండిత శ్రీరామశాస్త్రిలవారు
విశాఖ పట్టణమండలమున కాంగ్రెసు ప్రచారమొనరించుచున్న
తరి వారిసానే శ్రీయుత మల్లాది వెంకటసూర్యనారాయణ
మూర్తిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన రాష్ట్రీయ జాతీయోప
సంఘపు యెన్నికలలో జయ మొందినట్టి

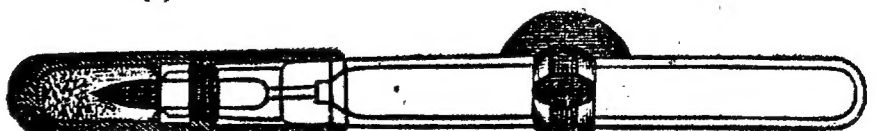
1. అట్లాడ రామనాయుడుగారు 2 ఆకెళ్ల అప్పల
సూర్యనారాయణమూర్తిగారిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘ
సభ్యులుగా నుండుటకు యీ సభవా రామోదించుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

చెముడుకు
అనూహ్యమైననుండు
చెముడుచెవిలో పోటు
చీముకాదుట హారు,
కుడరనిచోమీసామ్ముతిరు
గయిచ్చెదనునిష్ఠాంపువైఖరా
రునామాత్రాసంసబడును
బుడ్డికేడు 4-0-0 వాటిముప్పులునేరు
డాక్టర్ రత్నంబ్రదర్శి
మారుబెరు కృష్ణా జిల్లా

శిరోవేదన మాత్రలు
20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0
ఈ మాత్రల నుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి,
ఓంటితలనొప్పి వెంటనే బోవును.
అమ్మతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

నెల్ వ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్స్ వేనా

పోకెట్ నెల్ క్రమంచునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అస్టి లియా, మొద
లగు ఖిదములలో వివిధగా వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడిప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిమీమాగా జనాదరణయొ
కొందుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆ గేట్" కలము 2957

మామామగ ఉపయోగించుటకు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆ గేట్" గానాపాళి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన
భావము. ఒకతూరి పిరాళి మంజునాయకుల అంబుదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మూలపురు విల్లారి యా డిపో, మద్రాసు.

ఆంధ్ర నట సాహిత్య మహాసభ

కార్యదర్శి ఉపన్యాసము

ఈసభల సంవత్సరమున కార్యదర్శులలో నొకరగు శ్రీయుత చిట్టా సాంబయ్యగారు 7 వ తేది శనివారమునాడొసంగిన యుపన్యాసపు సారాంశము.

ముఖ్యశయాలారా!
ఈపురములో నేర్పడియున్న చిత్రకళాభివృద్ధి సంగతులను ముత్తరాజు సుబ్బారావుగారు ప్రేమకాంక్షగా సుండేవారు. ఆసంగతులలో మేము సభ్యులము. కొంతకాలమునకు సుబ్బారావుగారు కీర్తి శేఖరులయిరి. వారియందు మాకు గల స్నేహభావమున వారిమిత్రులమునకు కొంతద్రవ్యసహాయము చేయదలచి నేనును కొంత ఆంజనేయులుగారును మరొకరిందరు సభ్యులను కలసి ముత్తరాజు సుబ్బారావు మిమోరియల్ క్లబ్ అనునేర నొకసంఘము నేర్పాటు చేసి కొన్ని నాటకములను ప్రదర్శించి ఆంధ్రుల నేకరించిన 1500 రూపాయలు శ్రీవారి కుటుంబమున కొసంగియున్నాము. అంతటితో క్లబ్బుకు యుద్వాసన చెప్పక నాటకాభిమాని యగు సుబ్బారావుగారి పేరు చిరస్మరణీయులుగా నుండుటకై నిర్ణయించుకొనితిమి.

పిమ్మట నాటక కళాభివృద్ధికొరకు ములను గౌరవించుట ధర్మమని యెంచి నటపితామహు డగు హరిప్రసాద రావుగారిని సువర్ణగండపెండేరముతో సన్మానించితిమి.

ప్రస్తుత నాటకపరిశ్రమలందు భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలియుండుటచే నటులను నాటకగ్రంథకర్తలను పండితోక్తములను సమావేశమును పరిశ్రమలంజర్పించినచో నాటక ప్రపంచమునకు ప్రయోజనముండునని తలచి మల్లాభయజ మాన్యమున నటసాహిత్యసభను జరుప సంకల్పించితిమి. ఈ సభలు లక్షణమును నిరూపించుట కేర్పాటుచేయబడినవి. సుప్రసిద్ధ నటులగు బల్లారిరాఘవాచారిగారు వచ్చుటకు పిలుగానుండుటకు జూన్ నెల మొదటివారములో సభలేర్పాటు చేసితిమి. సభకు గుభర్నలకుగాను నాటకకళావికారదులగు నెలూరు నాగరాజరావు, వెదురుమాడి శేషగిరిరావువంతులుగార్ల సహాయమున ప్రదర్శించిన నాటకముల యాదాయము 200 రూపాయలు నిలువజేసితిమి.

తెలుగుదేశమందలి పండితులకును నటులకును నాటక సంఘములకును నాహ్వనము లంపుటయేగాక సభలుజరుగుచిన ములలో లక్షణముతోపాటు లక్ష్యముకూడ చూపించుటకై సుప్రసిద్ధ నాటక సంఘముల వలనను, నటశిఖామణుల వలనను, కొన్ని ప్రదర్శనము లిప్పించుట యుచితమని యెంచిమేము కొందరిని దర్శించి మాప్రయత్నములను విన్నవించితిమి. కొన్ని నాటకసంఘములవారు తప్పకవచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిరి. మాప్రయత్నముల కెప్పటికప్పుడు పత్రికాముఖంబున దేశీయుల తెరుకపరచుచునే యుంటిమి. పేరుప్రతిష్టలకుగాని స్వార్థలాభమునకుగాని యాసించి మేమిసభల నేర్పాటుచేసియుండలేదు. మేమనేకమందితో నుత్తరప్రత్యుత్తరములం జరిపితిమి. తామెకవ్యాసమును జదివెదమనియు ఒకవిషయమునుగురించి తాము చర్చించెదమనియు పండితులును, తామెకప్రదర్శనమిచ్చెదమని నాటకసంఘములవారును చెప్పియుండిరేగాని మాప్రయత్నములను శంకించి యుండలేదు. మాయుద్యమమును ప్రోత్సహించుచు ననేకులు జాబులనువ్రాసిరి. రాఘవాచారిగారు మాత్రము కాన్పరెన్నలవిద తమకు నమృతము లేదను కారణమున రానొల్లరయిరి.

సభలు సమీపించునరకి మేము జరుపు ప్రయత్నములందహాజనించుకొరకు అనూయాగ్రహాలవారు కొందరిని ప్రేరేపించి బహిరంగతేలి యొకటి తయారుజేయించి పురవాసులకును మేనాహ్వనించినవారికిని అందజేయుటయేకాక కొంత వ్యతిరేకప్రచారముకూడ జరిపినటులు తెలియుచున్నది. వాగ్దానముజేసినవారు రాకుండుట కిది యొకకారణమేమో! నాటక కళయందుండు సభిమానముచే కొందరునటులను పండితులను అల్పజ్ఞుల మగు మాబోంట్ల యాహ్వనము నంగీకరించి ముందునే పని అయినను మార్గప్రయాణముల కోర్కీ దయచేసియున్నారు. అట్లుమానీయులకు మాతేలేనంతవరకు సవర్య లానగ్నటయే మాకర్తవ్యము. అట్టివిషయములో మానల్లలోపములేమయిన జరిగినచో మన్నింప ప్రార్థితులు. వెనుకటి నాటకములవలన నిలువ రు 200 లు సభలు జరుగుచినములలో ప్రదర్శించి రెండు నాటకముల యాదాయము రు 285 లు ఆహ్వాన సంఘసభ్యులనల్ల వమూలయిన రు 50.0.0 మొత్తం రు 335.0.0 లలో, చింతవరకు ఖర్చుకొంద వ్యయపడిన రు 495 లు పోను రు 40.0.0 లు

నిలువవున్నవి. ఈమొత్తమును ఈసభవారిపరము చేయుటకు మా కెట్టియూత్సేహములేదు. ఇట్టి సభల వలన నాటకలోకము నకు మేలు కలుగునని మీ యభిప్రాయ మయినచో ముందు కార్యక్రమము నిర్ణయించి పని జేయుడు. లేదా యంతటితో విరమింపుడు. మాయుద్యమమునకు తోడ్పడిన విక్రమ లండరు మాప్రత్యేకప్రశంసకు పాత్రులు. అని ఆ సభలో సాంబయ్యగారు నుడివరి.

(ఒకవిలేఖరి)

చెన్న పురి బహారుధరలు

జూన్ నెల 24-వ తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల రూ 1-కి	రు 85.0.0	మొదలు 45.0.0 నుంచి	
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు, వరకు	
కునుమ తెనాలివి	,, 48 గలవి	రు 18.0.0	14.0.0
నెలూరివి	,, డిటా	,, 16.8.0	17.0.0
డిల్లీవి	,, డిటా 45 గలవి	,, 16.8.0	17.0.0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి	,, 8.12.0	9.0.0	
నవ్వులు	,,	24.0.0	26.0.0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి	రు 205	రు 11.0.0	రు 12.0.0
నెనగలు	,, డిటా	,, 10.12.0	11.8.0
పెసలు	,, డిటా	,, 10.12.0	11.4.0
మినుములు	,, డిటా	,, 12.8.0	18.12.0
ఉలము రు 164	,,	9.4.0	10.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె రూ 1-కి	రు 160.0.0	170.0.0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14.0.0	26.0.0
కొండాపురం నెరునెనగపప్పురూ 1-కి	,, 60.0.0	62.0.0
యితర ప్రదేశము	,, 55.0.0	58.0.0
నెరునెనగనూనె గానుగ రూ 1-కి	రు 142 మి.కా.నూనె 185	
అమడము నూనె రూ 1-కి	రు 172.0.0	175.0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు రూ 1-కి	రు 210.0.0	215.0.0
మారపసుపు	,, 160.0.0	165.0.0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) రూ 1-కి	రు 80.0.0	112.0.0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 45, 50	
కాళమాస్తి పాయకట్టు	,, 60, 70	
రెల్లము రూ 1-కి	రు 85.0.0	50.0.0
చింతపండు రూ 1-కి	రు 26.0.0	42.0.0

(5) ఇనుము

కట్టలు రథం రూ 1-కి	రు 88.0.0	40.0.0
చదరం	,, 87.0.0	41.0.0
రథండు	,, 87.0.0	42.0.0

(6) లోహములు

కెండి 100 తులంకు	రు 78.0.0	84.0.0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 25.6.0	25.8.0
నవన 1-కి		16.8.0
ఇత్తడి రూ 1-కి	రు 236.0.0	298.0.0
రాసి డిటా	రు 840.0.0	845.0.0
అస్కా చక్కర బ 1-కి	రు 48.0.0	48.4.0

(7) రంగులు అలిజరైను

ఆవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 92.0.0
కొట్టి కప్పుడు	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
4 గుర్రం	డిటా	రు 86.0.0

ఎర్రకట్టిక్ పాకట్టు లాంపు		
పూర్తిపాట్లు 1-కి		2.4.0
చేతురు 1-కి		0.12.0
బట్ట 1-కి		0.6.0
సిక్ లైటర్స్ స్పింగ్ టూపు 1-కి		1.8.0
పానికాడి, ప్రక్కన గ్రూప్, రింగులది.		
చతురశ్చక్ర దళను 1-కి		0.12.0

మినియెలి క్విక్ ప్రోర్సు
83, చీనాబహారురోడ్డు,
మదరాసు.

కొటిల్లు ని అర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మూమిడిపూడి వేంకట రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగుప్త చక్రవర్తికి ప్రధానమంత్రియైన చాణక్య డనునామాంతరముగలిగినట్టియు కొటిల్లునిచే రెండువేల సంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనభూర్యులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో శ్రగ్గణ్యము. దీనినాధారము చేసికొనియే కామందకాదులు చారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియుద్వృద్ధములేదని పొగడియున్నారు. పూర్వీక కాలమందలి మనజీకములలోని రాజ్యము లేటు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రికపరిశోధకులందఱికి నిది యముల్యమైనది. గ్రంథమునువ్రాసినవాడు కొటిల్లుడొనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథమందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానలక్షణము తెల్పి-అనువిషయములను విమర్శించిన యుపోద్ఘాతము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాళికొనెండు. ఖరీదు రు 4.0.0 మాత్రము.

మూమిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కది లగాలు)

వెలనులభము! (పోస్తుభువులుప్రత్యేకము) గుణవిధిము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాల
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆప్రయితల,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కులు, పాన్యములు, శరస్సు,
ప్రేక్షు, అస్థులు, మొదలగునవియందు గలిగిడి నొప్ప
లను బోగొట్టి జీవామును మంచి యారోగ్యమునకు
వెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేనావార నొప్పలను వెంటనే
మాన్యును. యిందు ఆనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము
గల వైద్యులుగలవారితను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:—

అయ్యుచ్చేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమాల, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ ఫ్లుఎన్సా!!!

హాడ్ న న్సు

“యూమెంథాల్ జూజులు” అన్ని విధములదగ్గు, జలుబు, గొంతుపుంకు, కొమ్ము పడికెము, ఇన్ ఫ్లు ఎంజా మొదలగువాటిని తీవ్రక తుదయ్యు. క్షుణ్ణమును రానీయక అటంకపరచును.

“ది లాక్ నెట్” “అప్రెరేషి మన్ మెడికల్ గెజట్టు, “డి.ప్రాక్టిషన్” “మెడికల్ క్రెస్టు అండు కర్నూల్” “మెడికల్ రివ్యూ” “ప్రాక్టికల్ మెడిసిన్” థెల్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే సిపార్సుచేయబడినది.

కంఠధ్వని కుతుక

ఊపిరితిత్తులు మొదలగు

వాటికి కావలసినది

వి-స్కర్వేటిక్.

వి-క్వాసనాశము.

సి-క్వాసనాశము మొక్క

గొట్టు.

డి-ఒక క్యాళికోశము ప్రత్యేక

భాగము. అన్ని కెములు రుకా

ణము లందును వెలవ దొరకును.

అట్టేరియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1.కి ధర రు 1.2.0.

అన్ని చొట్టలో దొరకును, ఈదిగున తెలుపబడిన జాగా

లలో దొరకును.

మెసర్సు ఎన్. శేకాయ గొండర్ అండుకో, వైవా

లబారురోడ్డు. అశ్వీక్ అండుకో కెములు, వ్రాడ్డె.

పోస్ట్ ఏజెంట్లు:— వైవామహామ్యుగ్గు అండుకో, మన్సు

6 మెక్సికన్ రిడ్డి, నార్మిన్, ముదరాను.

అమృతాంజనము

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. నంబూరి 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

వేలకు మందు

వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ మందు తలకు రాచిన పేలు ఈ పి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకు వాని యందుక వెండ్రుకలు పెరుగును.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ ధన్యమును నీటిలో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు పెక్కుదు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగ ప్రభయాకాతి

ముసలితనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరమల బలహీనత, ముడుతలబడిన దేవుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మొదలుపెట్టుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకృష్ణము, ఖర్చులేకయే వాగుచేసి, శాశ్వతయవ్వనము నిచ్చును. కాస్త్రసమృద్ధిముగా తయారుచేసిన ఈవిద్య వ్యయ నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో కూడ క్రొత్తచురుకుతనమును పుట్టించియున్నది యింద్రజాలమువలె నూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యివాముగా పంపబడును. 30 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రు. 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈ తైలమును నైకివాడుటచే నపుంసకత్వము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును.

ఒకరులము బుడ్డి 1-కి ధర రు. 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరుపేట, మదరాసు.

వెంట్రుక లే అందము ?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త !

"Everybody's favourite Toilets, Kamini Oil, & Otto Dilbahar, Sold everywhere,"

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికరాకమునుపే త్వరచుడు. ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుచాడైపోవును.

అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే

కామినియానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజర్వరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెడ్డి రోగమున్నను, రోమాంశ్యమున్నను, యిది విశ్వవృక్షము వెంట్రుకలు ఇట్లుట గాని, గరుడుగ గాని యుండదు మీ వెంట్రుకలు మరల యెక్కుటి తెల్లదనమును గల్గి కట్టుకలె నుండి తెరయొ ముందును.

ఈ రోగమునకే దీనిని కరిగించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెక్కువయినచో కనిపెట్టుదు

కామినియా తలకురావలె నిన్ను శర్యోత్పన్నునికే తెలుసు.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 2-క తూరాయి. వి. పి. చార్లెస్ క్రెకేకము.

అన్ని వోల్టలలోను ఈ (10వ తేలుకవడిన) ప్రకారము విక్రయించుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"టటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజర్వరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1 టోన్సు బుడ్డి 13 ధర రు. 2-0-0
2 టోన్సు బుడ్డి 13 ధర రు. 0-12-0
3 టోన్సు బుడ్డి 1-కి ధర రు. 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మకారంకవివరమున్ను, శరతు అమ్మకారవివరముగూడా వీరుతును. లేకున్న,

బోయ యెంజింటు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ, 155 జమ్మామక్కిడు, బొంబాయి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటిక్ వర్క్సును

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది కిలాజిర్లు లోహధన్యములు, మౌక్ ధన్యము, మొదలగువాటిని ఖర్చి కాస్త్రోక్తముగా రెయారు చేయబడినది. మాత్రముతో కలిసిపోవు చుక్కలు, మాత్రమునందు తీపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు సెగ రోగముల, నడుమ నొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర స్త్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి తప్పక మరదను.

ఒక రుబము డోషధులుగల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1/5-0
3 బుడ్డెట్ల ఒకసారి ఆర్ద్రమును పంపిన ప్యాకింగు ప్యాకెట్ల యివాము.

మా డోషధముల క్యాటలాగు యివాముగా పంపబడును.

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road, Madras.

నక్సన్ దంతచూరము

సోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును.

పండ్లనోప్పలు, ఇగుళ్లలో పెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనివలన స్వధృవగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలకల ఔషధముతోను డోషధర్మవ్యములతోను చేయబడినది.

1 డబ్బీ 0-2-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి.

డజను. 1-4-0

నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లపేటి తిరువల్లికేటి మద్రాసు.

ఇది రిజర్వరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!

మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద రకము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవానికి ఇనాముగా పంపబడును. 191

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రను సేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములుకాగలవు. వికారము వైత్యములేదు సేవోళిముచేర్చబడలేదు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి